

กรอบการพัฒนา การเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอเมืองสตูล ปี 2569



สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล
อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล



คำนำ

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตร กำหนดให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบลจัดทำแผนพัฒนาโดยยึดการมีส่วนร่วมของชุมชน และจะต้องสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาสภาพปัญหาในชุมชน การจัดทำแผนพัฒนาของชุมชนของสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล ได้รวบรวมปัญหาในด้านต่าง ๆ จากการจัดทำเวทีชาวบ้านทุกหมู่บ้าน จากผู้นำชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลและเกษตรกรในพื้นที่ มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอด้านการเกษตรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตำบล เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและใช้เป็นเครื่องมือในการประสานงาน การปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เป็นการนำไปสู่ทิศทางการพัฒนาตำบลให้ตรงกับเป้าหมาย และตรงกับความต้องการของเกษตรกรสู่การพัฒนาแบบบูรณาการและมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

20 พฤศจิกายน 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญรูป	
บทที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป	
1 ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
1.1 ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	1
1.2 อาณาเขต	1
1.3 การแบ่งเขตการปกครอง	2
2 ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	
2.1 สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	3
2.2 สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	5
2.3 กลุ่มชุดดิน	5
3 สภาพภูมิอากาศ	
3.1 ฤดูกาล	8
3.2 ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	9
4 เส้นทางคมนาคม	
4.1 เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	10
4.2 ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ	11
5 แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
5.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	12
5.2 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	14
-โครงการชลประทาน ขนาดใหญ่และขนาดกลาง	14
-โครงการชลประทาน ขนาดเล็ก	15
-แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	
-บ่อน้ำบาดาล	16
6 การใช้ประโยชน์ที่ดิน	
6.1 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	21
6.2 สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	24

	สารบัญ (ต่อ)	
	1 ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	
	1.1 เกษตรกร	26
	- ครัวเรือนและประชากร	26
	- หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ	27
	- ลักษณะการประกอบอาชีพ	27
	- ลักษณะการถือครองที่ดิน	28
	- ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)	29
	- รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร	29
	- สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร	30
	- ประเพณีและวัฒนธรรม	31
	1.2 องค์กรและสถาบันเกษตรกร	
	1) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน	36
	- จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	37
	- ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	41
	- ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่ม ส่งเสริมอาชีพ	45
	- ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	57
	1) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย	58
	- อาสาสมัครเกษตร	59
	- ประชาชนชาวบ้าน	62
	- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	63
	- กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่	64
	บทที่2 การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	
	1. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	65
	1.1 แหล่งน้ำหลัก	65
	1.2 พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	68
	1) เขตความเหมาะสม	68
	2) พื้นที่ปลูกยางพารา	70
	3) พื้นที่ปลูกพืชตามระดับชั้นความเหมาะสม	72

		สารบัญ (ต่อ)	
		1.3 สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	76
		1.4 ปฏิทินการเพาะปลูก	77
		1.5 ต้นทุนการผลิต	78
		1.6 สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	79
		2) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน	81
		3) พื้นที่ปลูกพืชตามระดับชั้นความเหมาะสม	82
		1.3 สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	87
		1.4 ปฏิทินการเพาะปลูก	96
		1.5 ต้นทุนการผลิต	96
		1.6 สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	97
		2) พื้นที่ปลูกข้าว	98
		3) พื้นที่ปลูกพืชตามระดับชั้นความเหมาะสม	98
		1.3 สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	103
		1.4 ปฏิทินการเพาะปลูก	112
		1.5 ต้นทุนการผลิต	113
		1.6 สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	114
		1) เกษตรกร	115
		2) องค์กรเกษตรกร	115
		2. การวิเคราะห์ Supply chain	118
		บทที่ 3 บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	121
		1. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	
		2. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
		3. บรรณานุกรม	146

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงการแบ่งเขตการปกครอง	2
ตารางที่ 2 แสดงสรุปเขตการปกครอง	3
ตารางที่ 3 แสดงพื้นที่ป่าไม้	5
ตารางที่ 4 แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเมืองสตูล	6
ตาราง 5 ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	9
ตาราง 6 โครงการชลประทาน ขนาดใหญ่และกลาง	14
ตาราง 7 โครงการชลประทาน ขนาดเล็ก	15
ตาราง 8 บ่อน้ำบาดาล	16
ตารางที่ 9 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	21
ตารางที่ 10 แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเมืองสตูล	22
ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์อำเภอเมืองสตูล	23
ตารางที่ 12 แสดงข้อมูลด้านประมงอำเภอเมืองสตูล	24
ตาราง 13 จำนวนประชากรในอำเภอเมืองสตูล	26
ตาราง 14 หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ	27
ตาราง 15 ลักษณะการประกอบอาชีพ	27
ตาราง 16 ลักษณะการถือครองที่ดิน	28
ตาราง 17 ประเภทเอกสารสิทธิ์(เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)	29
ตาราง 18 รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร	29
ตาราง 19 สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร	30
ตาราง 20 กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน	36
ตาราง 21 จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	37
ตาราง 22 ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	41
ตาราง 23 ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	45
ตาราง 24 ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	57
ตาราง 25 ทำเนียบกลุ่มเกษตรกร	58

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง 26 อาสาสมัครเกษตร	58
ตาราง 27 รายชื่ออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)	59
ตาราง 28 ประชาชนชาวบ้าน	62
ตาราง 29 ศพก.อำเภอเมืองสตูล (ศพก.หลักและศูนย์เครือข่าย)จำนวน 20 ศูนย์	63
ตาราง 30 กลุ่มเกษตรกรกรแปลงใหญ่	64
ตารางที่ 31 แสดงทรัพยากรดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	67
ตารางที่ 32 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	69
ตารางที่ 33 แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	70
ตารางที่ 34 แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	72
ตารางที่ 35 แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	74
ตารางที่ 36 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมันอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	80
ตารางที่ 37 แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	81
ตารางที่ 38 แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	83
ตารางที่ 39 แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	85
ตารางที่ 40 แสดงระยะปลูกที่เหมาะสมสำหรับพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากพ่อพันธุ์กลุ่มต่างๆ	89
ตารางที่ 41 การกำหนดคุณภาพของผลปาล์มสดทั้งทะลายที่มีคุณภาพดี	94
ตารางที่ 42 แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่ ปี 2565 อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	96
ตารางที่ 43 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	98
ตารางที่ 44 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	100
ตารางที่ 45 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	101
ตารางที่ 46 แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	103
ตารางที่ 47 แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี 2564 อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	113

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่ 48 แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	114
ตารางที่ 49 แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	115
ตารางที่ 50 การวิเคราะห์ Supply chain กลุ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนอำเภอเมืองสตูล	116
ตารางที่ 51 เส้นทางผลกระทบ (Impact Pathway) กลุ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนอำเภอเมืองสตูล	117
ตารางที่ 52 แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ทุเรียน อำเภอเมืองสตูล	118
ตารางที่ 53 แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	121

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของอำเภอเมืองสตูล	1
ภาพที่ 2 แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอเมืองสตูล	4
ภาพที่ 3 แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอเมืองสตูล	7
ภาพที่ 4 แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ 8 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2557 - 2567	8
ภาพที่ 5 เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ	12
ภาพที่ 6 แผนที่แสดงแหล่งน้ำ อำเภอเมืองสตูล	13
ภาพที่ 7 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	16
ภาพที่ 8 แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสตูล	21
ภาพที่ 9 แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเมืองสตูล	23
ภาพที่ 10 สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/ สินค้า GI	24
ภาพที่ 11 สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/ สินค้า GI	25
ภาพที่ 12 แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	65
ภาพที่ 13 แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	66
ภาพที่ 14 แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	66
ภาพที่ 15 แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	67
ภาพที่ 16 แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	68
ภาพที่ 17 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล	69
ภาพที่ 18 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล	70
ภาพที่ 19 แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสตูล	71
ภาพที่ 20 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	73
ภาพที่ 21 แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	73
ภาพที่ 22 แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	75
ภาพที่ 23 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพาราในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	77

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่ 24 แสดงต้นทุนการผลิตยางพาราปี 2564 อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	78
ภาพที่ 25 แสดงวิธีการตลาดยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	78
ภาพที่ 26 แสดงแหล่งรับซื้อน้ำยางรายใหญ่ อำเภอเมืองสตูล	79
ภาพที่ 27 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล	80
ภาพที่ 28 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล	81
ภาพที่ 29 แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสตูล	82
ภาพที่ 30 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	83
ภาพที่ 31 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล	84
ภาพที่ 32 แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมันอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	86
ภาพที่ 33 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	96
ภาพที่ 34 แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน ของอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	97
ภาพที่ 35 แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล	97
ภาพที่ 36 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองสตูล	99
ภาพที่ 37 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองสตูล	99
ภาพที่ 38 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสตูล	101
ภาพที่ 39 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	102
ภาพที่ 40 แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	102
ภาพที่ 41 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	112
ภาพที่ 42 แสดงวิธีการตลาดข้าวของอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	114
ภาพที่ 24 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูลแผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	60
ภาพที่ 25 แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสตูล	61
ภาพที่ 26 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราทตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	62

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่ 27 แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	63
ภาพที่ 28 แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	64
ภาพที่ 29 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพาราในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	81
ภาพที่ 30 แสดงวิธีการตลาดยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	82
ภาพที่ 31 แสดงแหล่งรับซื้อน้ำยางรายใหญ่ อำเภอเมืองสตูล	82
ภาพที่ 32 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล	84
ภาพที่ 33 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล	84
ภาพที่ 34 แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสตูล	85
ภาพที่ 35 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	86
ภาพที่ 36 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล	86
ภาพที่ 37 แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมันอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	88
ภาพที่ 38 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	96
ภาพที่ 39 แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน ของอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	97
ภาพที่ 40 แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล	98
ภาพที่ 41 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอเมืองสตูล	100
ภาพที่ 42 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	101
ภาพที่ 43 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสตูล	101

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่ 44 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	102
---	-----

ภาพที่ 45 แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล	103
ภาพที่ 46 แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	104
ภาพที่ 47 แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูกข้าวในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	112

บทที่ 1

ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

1. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

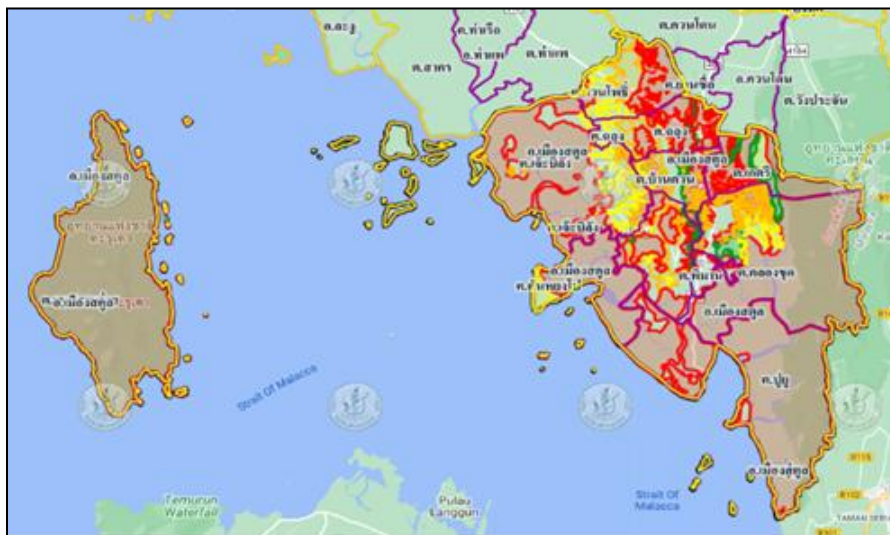
1.1 ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอเมืองสตูล เป็นอำเภอใต้สุดของประเทศไทยด้านฝั่งทะเลอันดามัน ซึ่งเป็นชายฝั่งทะเลตะวันตก เป็นอำเภอที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศสมาพันธรัฐมาเลเซีย ซึ่งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยเส้นทางรถยนต์ 973 กิโลเมตร ไม่มีทางรถไฟ มีเนื้อที่บนบกประมาณ 881.014 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 550,633.75 ไร่ พื้นที่ในทะเลประมาณ 1,118.986 ตารางกิโลเมตร แยกเป็นพื้นที่ทางการเกษตรประมาณ 176,485 ไร่ พื้นที่ป่าสงวนหวงห้ามประมาณ 306,962 ไร่

1.2 อาณาเขต

อำเภอเมืองสตูล มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอควนโดน จังหวัดสตูล
ทิศใต้	ติดต่อกับรัฐเปอร์ลิสและรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอสะเตาะ จังหวัดสงขลา และรัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล และทะเลอันดามัน



ภาพที่ 1 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของอำเภอเมืองสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล)

1.3 การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 1 อำเภอ 12 ตำบล 70 หมู่บ้าน
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน 2 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 10 แห่ง

ตารางที่ 1 แสดงการแบ่งเขตการปกครอง

ตำบล	พื้นที่ ตร.กม.	อบต.	ทม./ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
ตำบลพิมาน	7vvvv6.782 33		✓	-
ตำบลคลองขุด	142.894		✓	7
ตำบลควนขัน	54.353	✓		6
ตำบลเกตุรี	39.450	✓		7
ตำบลบ้านควน	55.230	✓		7
ตำบลฉลุง	105112.21384	✓		14
ตำบลควนโพธิ์	24.547	✓		7
ตำบลเจ๊ะบิลัง	69.275	✓		6
ตำบลตำมะลัง	39.450	✓		3
ตำบลตันหยงโป	20.163	✓		3
ตำบลปยู	63.120	✓		3
ตำบลเกาะสาหร่าย	253.537	✓		8
รวม	881.014	10	2	70

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ. 2568)

ตารางที่ 2 แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	พื้นที่ ตร.กม.	อบต.	ทม./ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ตำบลพิมาน	7vvvv6.782 33		✓	-	-
ตำบลคลองขุด	142.894		✓	7	-
ตำบลควนขัน	54.353	✓		6	2,641
ตำบลเกตรี	39.450	✓		7	2,120
ตำบลบ้านควน	55.230	✓		7	3,194
ตำบลฉลุง	105112.21384	✓		14	3,463
ตำบลควนโพธิ์	24.547	✓		7	1,755
ตำบลเจ๊ะบิลัง	69.275	✓		6	1,786
ตำบลตำมะลัง	39.450	✓		3	1,395
ตำบลตันหยงโป	20.163	✓		3	855
ตำบลปูยู	63.120	✓		3	842
ตำบลเกาะสาหร่าย	253.537	✓		8	1,787
รวม	881.014	10	2	70	19,838

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ. 2568)

2 ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

2.1 สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอเมืองสตูล พื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออก เป็นเนินเขาและภูเขาสลับซับซ้อน โดยมีเทือกเขาที่สำคัญ คือ เทือกเขานครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นทิวยาวทอดแนวสู่ทิศใต้ต่อกับทิวเขาสันกาลาคีรี พื้นที่ค่อย ๆ ลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกและทิศใต้มีที่ราบแคบ ๆ ขนาบไปกับชายฝั่งทะเล ถัดจากที่ราบลงไปเป็นป่าชายเลน เป็นอำเภอที่ไม่มีแม่น้ำไหลผ่านมีแต่ลำน้ำสายสั้น ๆ

นอกจากนี้ยังมีชายฝั่งทะเลติดต่อกับทะเลอันดามันเป็นระยะทาง 80 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นเกาะ จำนวน 62 เกาะ โดยมีเกาะที่สำคัญๆ คือ เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี เกาะหลีเป๊ะ เกาะไข่ เป็นต้น

- ป่าไม้ – พื้นที่ป่าไม้

อำเภอเมืองสตูล มีพื้นที่ป่าไม้ที่สำคัญได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 6 ป่า คิดเป็นร้อยละ 51.49 ของพื้นที่อำเภอเมืองสตูล เป็นไม้จำพวก หลุมพอ จำปา ทั้ง ยาง และตะเคียน ส่วนป่าชายเลนมีไม้ประเภท โกงกาง แสม ขึ้นตามบริเวณชายฝั่งทะเล และริมคลองตลอดแนว ระยะทางยาวประมาณ 80 กิโลเมตร ซึ่งมีดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติ ป่ากุ่มและป่าปูลัด เนื้อที่ประมาณ 107,025 ไร่ (คาบเกี่ยวพื้นที่อำเภอควนโดน)

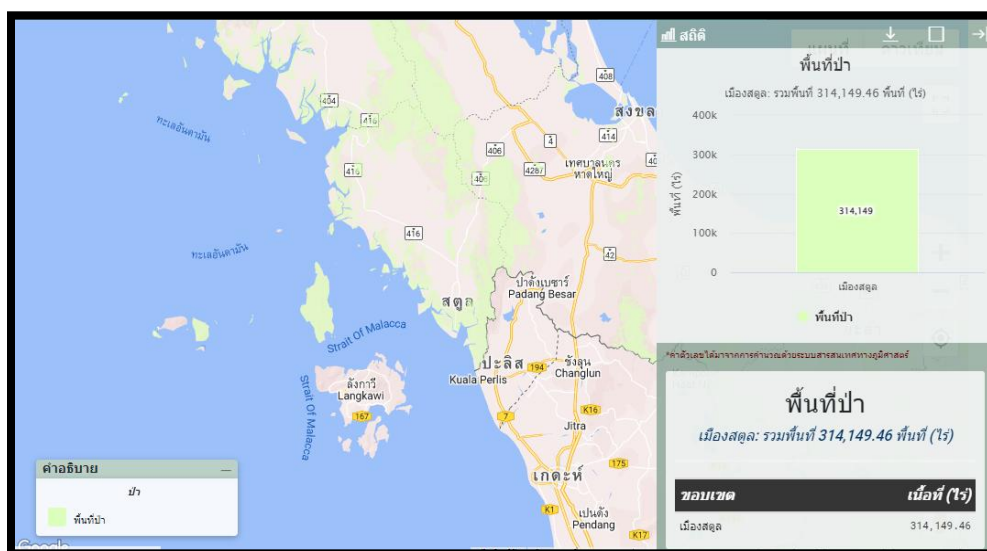
- ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนโต๊ะจุม ป่าควนชีหมา และป่าควนท่าหิน เนื้อที่ประมาณ 9,844 ไร่

- ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนบ่อน้ำ เนื้อที่ประมาณ 400 ไร่

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ 3 เนื้อที่ประมาณ 32,118.75 ไร่

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ 4 เนื้อที่ประมาณ 55,687 ไร่

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ 5 เนื้อที่ประมาณ 75,937.50 ไร่



ภาพที่ 2 แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล)

ตารางที่ 3 แสดงพื้นที่ป่าไม้

ลำดับ ที่	พื้นที่ป่าไม้	เนื้อที่
1.	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่ากุ่มและป่าบุไถ่	107,025 ไร่
2.	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนโต๊ะจัน ป่าควนขี้ หมา และป่าควนท่าหิน	9,844 ไร่
3.	ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าควนบ่อน้ำ	400 ไร่
4.	ป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ 3	32,118.75 ไร่
5.	ป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ 4	55,687 ไร่
6.	ป่าสงวนแห่งชาติป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ 5	75,937.50 ไร่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล 2568)

2.2 สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

2.3 กลุ่มชุดดิน

อำเภอเมืองสตูล มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน 6 กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มชุดดินที่ 1

ชุดดิน : บ้านหมี่ (Bm) ชุดดินบ้านโกชน (Bpo) ชุดดินบุรีรัมย์ (Br) ชุดดินช่องแค (Ck) ชุดดินโคกกระเทียม (Kk) และชุดดินวัฒนา (Wa)

2. กลุ่มชุดดินที่ 26

ชุดดิน : ชุดดินอ่าวลึก (Ak) ชุดดินห้วยโป่ง (Hp) ชุดดินกระบี่ (Kbi) ชุดดินโคกกลอย (Koi) ชุดดินลำภูรา (Li) ชุดดินปากจั่น (Pac) ชุดดินพังงา (Pga) ชุดดินภูเก็ต (Pk) ชุดดินปะทิว (Ptu) และชุดดินท้ายเหมือง (Tim)

ปลูกไม้ผล :ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 15-25 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำ

ชั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

3. กลุ่มชุดดินที่ 28

ชุดดิน : ชุดดินชัยบาดาล (Cd) ชุดดินดงลาน (DI) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินน้ำเลน (Nal) และชุดดินวังชมภู (Wc)

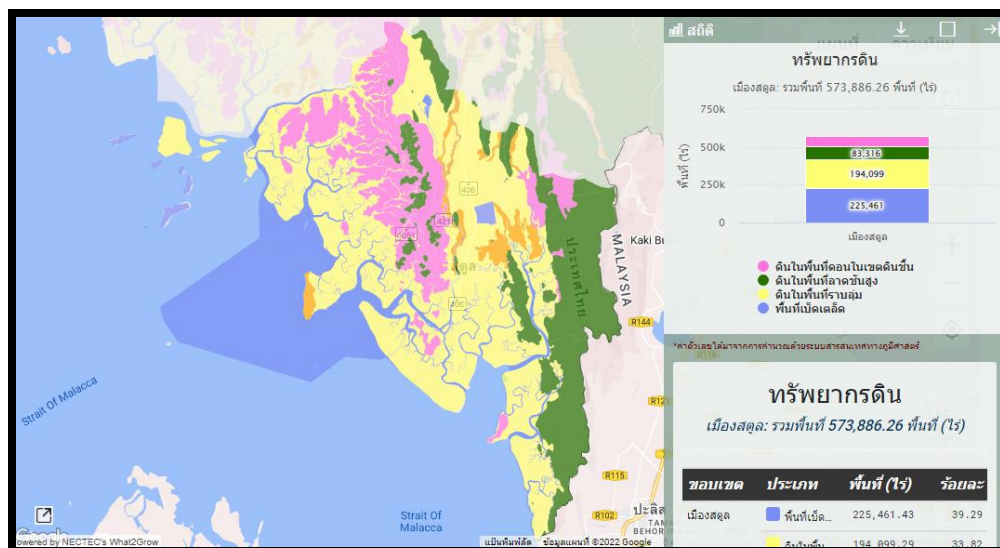
4. กลุ่มชุดดินที่ 62

ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ตารางที่ 4 แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเมืองสตูล

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)				ผลรวมทั้งหมด
	1	26	28	62	
ตำบล เกาสาราย	-	118,714	5,603	-	124,317
ตำบล ควนโพธิ์	11,920	-	10,932	-	22,852
ตำบล บ้านควน	5,015	-	5,595	-	10,610
ตำบลเกดรี	3,078	-	9,478	-	12,556
ตำบล เจ๊ะบิลัง	25,423	17,000	39,240	-	81,663
ตำบล ตำมะลัง	-	-	18,163	-	18,163
ตำบลปยู	-	59,877	28,687	25,978	114,542
ตำบล ตันหยงโป	-	76,736	20,024	-	96,760
ตำบลควนขัน	13,126	-	8,815	-	21,941
ตำบลฉลุง	6,910	-	9,995	-	16,905
ตำบล คลองขุด	3,064	77,533	32,917	37,376	150,890
ตำบลพิมาล	-	-	4,468	-	4,468
ผลรวมทั้งหมด	68,536	349,860	193,917	63,354	675,667

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)



ภาพที่ 3 แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอเมืองสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล)

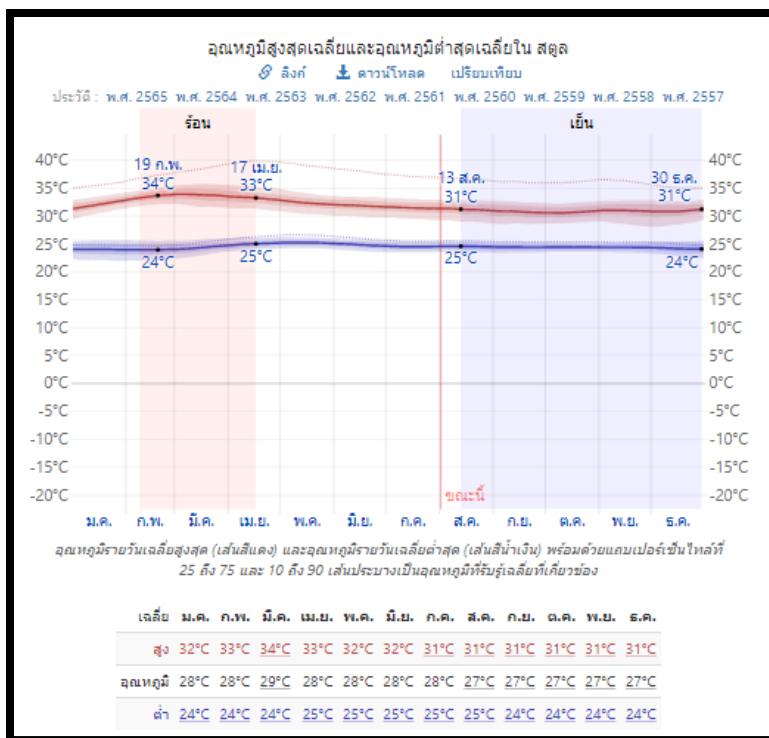
3 ลักษณะภูมิอากาศ

3.1 ฤดูกาล

อำเภอเมืองสตูล

ฤดูกาลที่ร้อนมีระยะเวลา 2.3 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 17 เมษายน และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันสูงกว่า 33°C เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดของปีใน สตูล คือ มีนาคม โดยมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ 34°C และต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ 24°C

ฤดูกาลที่เย็นมีระยะเวลา 4.5 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 13 สิงหาคม ถึงวันที่ 30 ธันวาคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันต่ำกว่า 31°C เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดของปีใน สตูล คือ ตุลาคม โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ 24°C และสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ 31°C



ภาพที่ 4 แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ 8 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2557 - 2567
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, 2568)

3.2 ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ
ตาราง 5 ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ข้อมูลรายวัน ปริมาณฝน													
สถานี : 48570 - สุก													
ปี : 2025													
หน่วย: มิลลิเมตร													
วันที่	เดือนที่ตรวจวัด												
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	
1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	26.3	0.0	0.0	0.0	
2	0.0	0.0	0.0	0.0	24.9	0.0	16.6	15.0	10.8	5.2	2.4	0.0	
3	0.0	0.0	0.0	1.2	6.6	0.0	0.0	0.0	7.8	103.6	0.0	0.0	
4	0.8	0.0	0.0	23.1	95.0	11.3	0.0	10.4	29.2	0.0	0.0	0.0	
5	0.0	0.0	0.0	0.0	11.8	1.5	0.0	24.1	0.6	0.0	2.6	10.4	
6	0.0	0.0	25.4	24.8	5.2	20.2	3.6	9.0	2.8	0.0	69.2	0.0	
7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	41.4	0.0	22.6	0.0	0.0	27.4	0.0	
8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	12.9	4.6	2.1	1.8	0.0	15.4	0.0	
9	0.0	0.0	0.2	6.2	0.0	6.8	0.0	0.6	3.2	3.0	0.0	0.0	
10	0.0	0.0	0.0	1.9	0.0	0.0	2.0	60.9	0.0	3.4	3.4	0.0	
11	0.0	0.0	0.0	34.0	8.6	52.0	6.4	0.0	1.3	8.0	3.7	0.0	
12	1.9	0.0	0.0	1.0	2.5	0.0	11.6	5.9	4.9	5.2	2.8	1.0	
13	2.5	0.0	21.6	1.8	1.4	0.0	0.0	0.9	1.9	2.7	0.0	0.0	
14	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	12.4	7.3	2.2	7.0	13.5	4.0	
15	42.5	0.0	7.9	11.5	0.5	5.4	36.2	28.7	13.1	0.8	0.0	0.5	
16	8.2	0.0	0.0	0.5	0.0	101.2	1.5	0.0	0.0	5.8	0.0	0.0	
17	0.0	0.0	0.0	0.0	17.4	0.0	0.0	0.0	19.4	0.0	0.0	0.8	
18	0.0	0.0	0.0	0.0	35.6	0.8	0.0	0.0	2.1	1.0	26.2	0.0	
19	0.0	0.0	2.0	3.9	2.1	13.3	0.0	0.0	0.0	7.8	31.4	0.0	
20	0.0	0.0	0.3	0.0	20.9	4.8	26.7	1.8	0.0	2.3	3.6	0.0	
21	0.0	0.0	0.0	0.0	4.8	15.6	0.0	6.4	0.0	18.2	57.5	0.0	
22	0.0	0.0	0.0	3.8	1.5	3.3	0.0	0.0	0.0	13.2	124.0	0.0	
23	0.0	9.5	14.6	5.8	85.5	0.0	0.0	41.7	0.0	24.9	220.5	0.0	
24	2.0	4.2	0.0	0.0	16.7	1.9	0.0	7.7	0.0	75.6	148.9	0.0	
25	0.0	0.7	0.0	2.2	4.8	0.0	0.0	3.0	0.0	1.9	7.4	0.0	
26	1.9	0.0	0.0	3.2	14.6	0.0	0.0	0.0	13.4	0.0	19.1	0.6	
27	0.0	0.0	0.0	3.6	0.0	0.0	0.0	0.0	4.4	1.6	0.4	0.0	
28	0.0	0.0	34.6	38.2	0.0	0.0	0.0	4.6	113.8	0.0	0.0	0.0	
29	0.0	-	13.8	0.0	0.0	3.6	0.0	2.1	38.0	0.0	0.0	0.0	
30	0.0	-	7.8	0.0	0.0	0.0	0.0	16.5	0.0	14.2	0.0	0.0	
31	0.0	-	26.6	-	0.7	-	0.0	0.2	-	1.5	-	0.0	
รวม	59.9	14.4	154.8	167.0	361.7	296.1	121.6	271.5	297.0	306.9	779.4	17.3	
จำนวนวัน	8	3	11	17	21	10	10	21	19	21	19	6	
สูงสุด	42.5	9.5	34.6	38.2	95.0	101.2	36.2	60.9	113.8	103.6	220.5	10.4	
ปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี: 2847.6 มิลลิเมตร													
จำนวนวันที่ฝนตกตลอดปี: 172 วัน													
ปริมาณฝนสูงสุด: 220.5 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 2025-11-23													
หมายเหตุ : ข้อมูลรายวันเป็นค่ารวมที่ตรวจวัดตั้งแต่สัปดาห์เวลา 00.00 UTC													
หมายเหตุ : วันที่ฝนตกคือวันที่ฝนตกรวมมากกว่าหรือเท่ากับ 0.1 มม.													
หมายเหตุ : "T" คือวันที่ฝนตกรวมน้อยกว่า 0.1 มม.													
หมายเหตุ : "-" คือไม่มีข้อมูลหรือไม่ได้ตรวจวัด													

ข้อมูลรายวัน ลม (ความเร็วและทิศทาง)													
สถานี : 48570 - สุก													
ปี : 2025													
หน่วย: นอต,องศา													
วันที่	เดือนที่ตรวจวัด												
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	
	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง	ทิศทาง แรง
1	070 12 230	8 070 10 040	10 060 10 070	10 270 10 270	11 270 10 230	14 240 10 250	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
2	060 10 270	10 060 15 070	9 290 14 260	9 240 12 270	12 280 13 240	10 300 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
3	040 13 070	11 070 12 100	14 270 12 250	12 280 9 250	9 250 9 310	13 210 10 250	10 280 14 250	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
4	050 10 050	13 250 10 110	9 090 9 280	15 250 12 310	10 250 11 260	10 280 14 250	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
5	060 10 040	14 240 10 060	8 280 10 260	13 270 12 280	10 250 10 280	11 260 12 210	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
6	090 14 080	12 070 9 090	14 090 10 240	12 240 10 240	12 240 10 260	11 240 12 250	10 250 10 200	14 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
7	060 14 070	12 100 10 100	14 280 11 250	13 240 11 240	10 240 10 260	13 240 13 240	10 100 12 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
8	070 10 070	16 050 11 060	14 270 15 240	13 250 10 240	12 270 10 260	10 270 14 110	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
9	070 14 070	15 060 17 050	13 270 10 240	13 260 10 240	10 250 9 270	10 270 10 040	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
10	050 15 050	12 080 16 240	13 260 12 180	10 270 10 270	11 250 12 250	10 290 14 050	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
11	060 10 050	10 030 15 220	12 240 10 240	9 270 12 240	10 290 14 270	10 250 12 040	11 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
12	050 16 030	10 090 10 280	14 240 11 250	9 250 9 280	15 240 12 250	10 080 10 100	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
13	070 14 050	8 270 13 080	12 250 9 210	10 260 12 260	12 240 11 250	9 230 10 050	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
14	030 11 240	10 050 14 070	10 230 9 250	10 240 12 280	13 260 10 270	10 240 12 020	11 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
15	030 9 070	10 040 13 090	9 260 10 260	9 090 12 320	11 240 11 240	10 030 10 050	13 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
16	070 12 280	9 070 10 070	8 170 11 220	10 240 11 250	10 240 11 250	10 280 8 070	15 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
17	030 15 040	14 090 13 240	10 280 12 270	12 120 9 190	8 250 10 050	11 110 10 040	15 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
18	040 13 070	14 060 14 260	10 260 9 240	10 210 10 240	8 250 10 260	10 230 11 030	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
19	050 10 070	12 080 10 240	12 240 9 280	11 250 10 240	10 240 10 230	10 050 10 310	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
20	060 14 070	16 230 16 220	10 250 9 250	12 240 13 270	10 260 12 270	10 110 10 070	15 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
21	060 10 030	15 060 12 260	9 270 14 240	10 120 8 270	10 280 12 260	14 040 12 070	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
22	080 14 050	10 110 16 150	10 260 10 270	10 250 13 240	10 250 10 250	12 040 10 020	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
23	070 12 070	14 080 10 250	9 240 19 290	17 240 13 270	10 280 12 280	11 030 10 090	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
24	060 16 030	14 040 13 250	9 250 12 320	17 230 13 260	10 260 15 270	10 230 8 030	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
25	060 13 090	15 070 10 250	10 310 11 180	12 270 14 260	12 270 13 150	8 040 10 080	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
26	050 12 050	17 250 11 210	10 260 12 210	11 270 14 240	10 250 12 230	9 090 10 060	15 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
27	040 15 050	14 290 9 230	12 240 9 160	10 240 10 270	10 270 10 250	10 070 10 050	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
28	050 15 050	13 230 13 240	10 250 9 240	10 240 11 260	17 260 17 290	13 080 10 070	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
29	030 17 -	- 250 12 250	9 260 9 260	9 210 11 260	15 250 12 280	13 040 11 060	14 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
30	060 16 -	- 070 12 060	11 250 10 290	12 270 12 290	20 240 10 270	12 260 9 040	12 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240	10 240 10 240
31	050 12 -	- 080 9 -	- 210 10 -	- 240 10 250	15 -	- 260 11 -	- 040 10						
เฉลี่ย	12.8	12.4	12.1	10.8	10.9	11.3	11.1	11.3	11.7	10.5	10.6	11.7	
สูงสุด	17	17	17	14	19	17	14	20	17	14	14	15	
วันที่	29	26	9	3	23	23	25	30	28	21	4	16	
หมายเหตุ : - - หมายถึงมีการตรวจวัด													

4 เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอและจังหวัด รวมทั้งการคมนาคมภายในตำบลและหมู่บ้าน มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

เส้นทางคมนาคมที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองท้องถิ่น-สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จ.สตูล

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4009 จากบ้านควนโพธิ์ – บ้านชอยสี่ ระยะตลอดสาย 8.2 กิโลเมตร ลาดยางแล้ว 6.2 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4011 จากบ้านฉลุง – บ้านทุ่ง ระยะทาง 7.5 กิโลเมตร ลาดยางตลอดสาย

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4013 จากบ้านควนโพธิ์ – บ้านปันนังปูเลา ระยะทาง 12.8 กิโลเมตร ลาดยางแล้วประมาณ 1.9 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4014 จากบ้านควน – บ้านป่าเต๊ะ ระยะทาง 15.8 กิโลเมตร ลาดยางแล้วประมาณ 1.9 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4025 จากบ้านคลองชูด – บ้านห้วยมะพร้าว ระยะทาง 6.8 กิโลเมตร ลาดยางแล้วประมาณ 1.9 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4034 จากบ้านท่าจีน – บ้านนาแค ระยะทาง 6.8 กิโลเมตร ลาดยางแล้วประมาณ 2.75 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 5002 จากบ้านกุบังจามัง – บ้านโคกทราย ระยะทาง 3.99 กิโลเมตร ทำเป็นถนนคอนกรีตเร่งรัดพัฒนาชนบท 0.35 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4049 จากบ้านกุบังปะโฮลด-บ้านกาเณะระยะทาง 8.18 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 5001 จากบ้านโคกทราย – บ้านควนขัน ระยะทาง 8.25 กิโลเมตร ทำเป็นถนนคอนกรีตเร่งรัดพัฒนาชนบท 800 เมตร

เส้นทางเชื่อมต่อระหว่างตำบลและหมู่บ้านเป็นสภาพถนนลูกรังจำนวน 7 สาย

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4022 จากบ้านแรกอด – บ้านตันหยงโป ระยะทาง 12.22 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4028 จากบ้านกาลันยี่ตัน- บ้านฉลุง ระยะทาง 3.66 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4030 จากบ้านศาลากระเบื้อง – บ้านวังเพนียด ระยะทาง 9.57 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 4032 จากบ้านคลองชูด – บ้านนาแค ระยะทาง 9.27 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 5031 จากบ้านควนโพธิ์ – บ้านคลองหินปูน ระยะทาง 1.2 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบทสายสตูล 5013 จากบ้านกาลันยี่ตัน – บ้านคลองตาหาว ระยะทาง

1.3 กิโลเมตร

การคมนาคมทางน้ำ อำเภอเมืองสตูลมีท่าเทียบเรือเดินทางติดต่อขนถ่ายสินค้ากับประเทศมาเลเซียและเป็นท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวด้วยท่าเทียบเรือที่สำคัญมี 2 แห่งคือ ท่าเทียบเรือท่ามะลังและเจ๊ะบิลัง

การคมนาคมทางอากาศ อำเภอเมืองสตูลมีสนามบินหนึ่งแห่งแต่ไม่มีการใช้ ปัจจุบันอยู่ในการดูแลของกองทัพอากาศ

4.2 ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

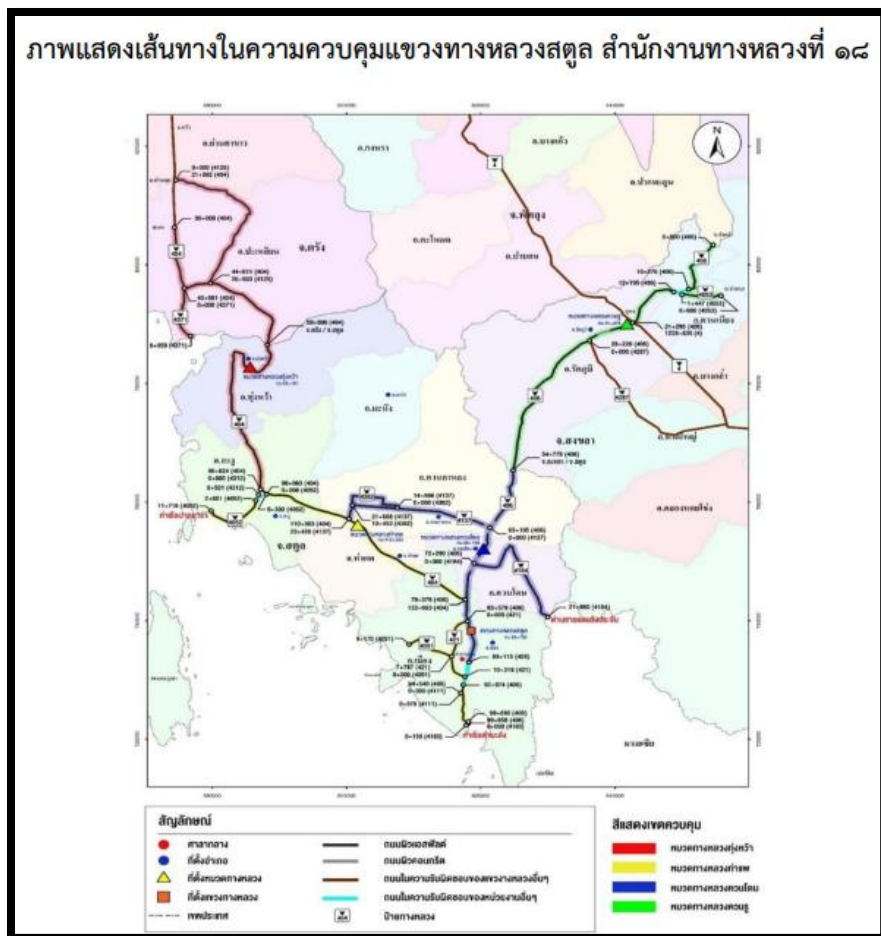
เส้นทางคมนาคมที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 406 สายยนตรการกำธร (สตูล – สามแยกท่าชะมวง) ความยาวประมาณ 67 กิโลเมตร ผ่านท้องที่อำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง เชื่อมกับถนนเพชรเกษม ท้องที่อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา มีทางแยกไปจังหวัดพัทลุง และอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เรียกรวมนว่ ถนนสตูล - หาดใหญ่ ความยาวประมาณ 98 กิโลเมตร

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4078 สายฉลุง – ตรัง ความยาวประมาณ 151 กิโลเมตร โดยเริ่มต้นจากแยกถนนยนตรการกำธรในเขตเทศบาลตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ผ่านท้องที่อำเภอท่าแพ อำเภอละยู อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล อำเภอปะเหลียน อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง รวมเรียกว่า ถนนสายฉลุง – ตรัง ลาดยางตลอดสาย

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4051 สายสตูล – เจ๊ะบิลัง ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสตูล กับท่าเทียบเรือเจ๊ะบิลัง หมู่ที่ 2 ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล ลาดยางตลอดสาย ใช้ขนส่งผลผลิตทางประมงและทางการเกษตร

- ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4183 ถนนสายเกาะนก – ท่ามะลัง ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร แยกจากบ้านเกาะนก ตำบลคลองขุด ไปสิ้นสุดที่ท่าเทียบเรือขององค์การสะพานปลาบ้านท่ามะลัง และท่าเทียบเรือของด่านศุลกากรจังหวัดสตูล ใช้ในการขนส่งผลผลิตทางด้านการประมงและอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าทางน้ำจากท่าเรือไปประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ลาดยางตลอดสาย



ภาพที่ 5 เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ

5 แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

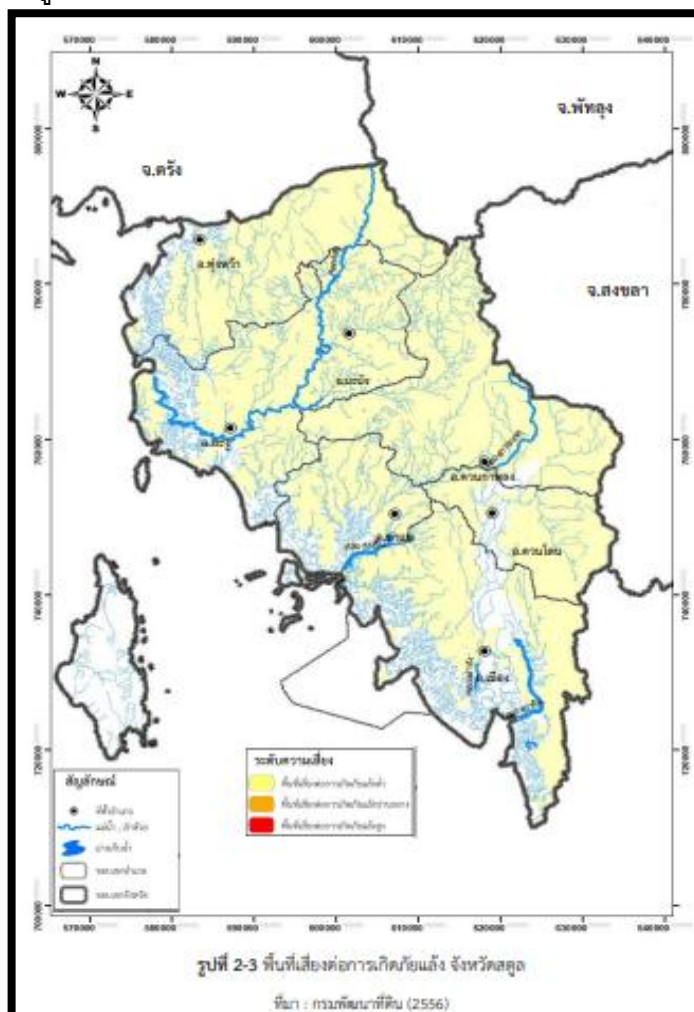
5.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (แสดงแผนที่แหล่งน้ำธรรมชาติ)

มีแหล่งน้ำที่สำคัญในการเกษตรได้แก่ คลองมำบัง หล่อเลี้ยงพื้นที่เกษตร ตำบลฉลุง บ้านควนคลองขุด สามารถใช้น้ำในฤดูแล้วปลูกผักพืชไร่เป็นแหล่งน้ำต้นทุนที่นำมาช่วยเหลือกรณีเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง อ่างเก็บน้ำหนองปลักพระยาเป็นแหล่งน้ำโครงการปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติ สามารถใช้น้ำเพื่อการเกษตร และเป็นแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีคลองกาเنية คลองน้ำพระ คลองห้วยใหญ่ พื้นที่ได้รับประโยชน์ 40,800 ไร่ และมีโครงการชลประทาน ดังนี้

- คลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งซ้าย พื้นที่ได้รับประโยชน์ 12,000 ไร่ จำนวน 600 ครั้วเรือน
- คลองส่งน้ำ ซ.1 ขวา สายใหญ่ฝั่งซ้าย พื้นที่ได้รับประโยชน์ 5,400 ไร่ จำนวน 500 ครั้วเรือน
- คลองส่งน้ำ ซ.2 ขวา สายใหญ่ฝั่งซ้าย พื้นที่ได้รับประโยชน์ 3,000 ไร่ จำนวน 400 ครั้วเรือน
- ฝายวังพะเนียด พื้นที่ได้รับประโยชน์ 2,000 ไร่ จำนวน 150 ครั้วเรือน

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสตูลได้แก่ 1. คลองมาบัง โดยมีต้นน้ำอยู่ที่

บริเวณเทือกเขาระหว่างอำเภอควนกาหลง กับ อำเภอควนโดนประกอบด้วยลำห้วยเล็กๆหลายสายไหลรวมกัน ผ่านเขตเทศบาลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสตูลและไหลออกสู่ทะเลบริเวณอ่าวท่ามะลิ 2. คลองท่าจีนต้นน้ำเกิดอยู่บริเวณเทือกเขาติดกับประเทศมาเลเซีย เขตอำเภอเมืองโดยลำคลองสายนี้อยู่ด้านทิศตะวันออกของอำเภอเมืองสตูลและไหลออกสู่ทะเลบริเวณอ่าวท่าจีน



ภาพที่ 6 แผนที่แสดงแหล่งน้ำ อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, 2567)

5.2 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

- โครงการชลประทาน ขนาดใหญ่และกลาง

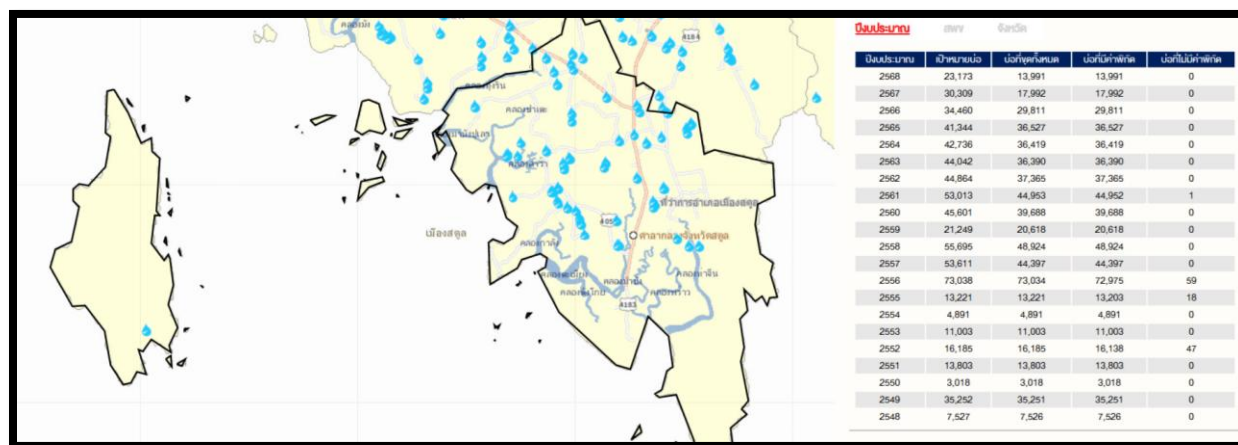
ตาราง 6 โครงการชลประทาน ขนาดใหญ่และกลาง

ตารางสรุปสภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง															Excel
ข้อมูลวันที่ 24 มกราคม 2569 หน่วย ล้าน ลบ.ม.															
ลำดับ	อ่างเก็บน้ำ	สำนักงานชลประทาน	โครงการ	จังหวัด	ความจุ รวม (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ รวม, ค่าชุด (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำในอ่างฯ				ปริมาณ น้ำไหลลงอ่าง	ปริมาณ น้ำระบาย	ปริมาณน้ำ ที่ใช้งานได้		
							ปี 2568	% รวม.	ปัจจุบัน	% รวม.	วันนี้ 1 ม.ค.				
ภาคใต้															
1	อ่างเก็บน้ำห้วยสามชัง	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานเพชรบุรี	เพชรบุรี	3,400	0.120	1,278	37.590	1,173	34.500	-	0.000	0.005	1.053	
2	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่เฒ่า	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานเพชรบุรี	เพชรบุรี	4,054	0.400	2,856	70.450	2,916	71.930	-	0.000	0.024	2.516	
3	อ่างเก็บน้ำห้วยทราย	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานเพชรบุรี	เพชรบุรี	1,950	0.040	0.424	21.740	0.040	2.050	-	0.000	-	-	
4	อ่างเก็บน้ำห้วยจันท	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานเพชรบุรี	เพชรบุรี	8,000	0.610	5,009	62.610	4,016	50.200	-	0.000	0.018	3.406	
5	อ่างเก็บน้ำห้วยตะเฒ่า	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานเพชรบุรี	เพชรบุรี	4,000	0.130	1,579	39.480	0.410	10.250	-	0.000	0.003	0.280	
6	อ่างเก็บน้ำบ้านกรวดสาม	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานเพชรบุรี	เพชรบุรี	6,000	0.220	0.743	12.380	0.464	7.730	-	0.000	-	0.244	
7	อ่างเก็บน้ำห้วยประจักษ์	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กลอง	เพชรบุรี	42,200	2,040	25,807	61.150	27,883	66.070	0.065	1.975	0.259	25.843	
8	อ่างเก็บน้ำห้วยจันท	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กลอง	เพชรบุรี	27,500	3,000	9,073	32.990	16,512	60.040	-	0.000	0.043	13.512	
9	อ่างเก็บน้ำห้วยคลองชะอุ่น	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	5,500	0.300	0.790	14.360	0.804	14.620	0.001	0.024	-	0.504	
10	อ่างเก็บน้ำห้วยมะเริง	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	10,400	0.500	3,059	29.410	1,982	19.060	0.006	0.166	0.010	1.482	
11	อ่างเก็บน้ำห้วยชุม	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	41,100	4,000	25,996	63.250	20,758	50.510	-	0.060	0.104	16.758	
12	อ่างเก็บน้ำคลองมะเริง	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	22,200	0.800	5,217	23.500	1,471	6.630	0.004	0.146	0.010	0.671	
13	อ่างเก็บน้ำห้วยยางพาด	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	2,800	0.150	0.938	33.500	0.592	21.140	0.001	0.047	-	0.442	
14	อ่างเก็บน้ำห้วยไทรทอง	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	9,500	0.900	8,353	87.930	5,990	63.050	-	0.010	0.010	5.090	
15	อ่างเก็บน้ำห้วยวังหิน	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	11,400	0.670	8,999	78.940	6,561	57.550	-	0.000	0.031	5.891	
16	อ่างเก็บน้ำห้วยมะเริง	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	5,850	0.240	5,324	91.010	3,368	57.570	-	0.000	0.021	3.128	
17	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่กลอง	สำนักงานชลประทานที่ 14	โครงการชลประทานกระบี่	กระบี่	10,000	1,800	9,239	92.390	8,006	80.060	-	0.062	0.019	6.206	
18	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่กลอง	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานกระบี่	กระบี่	16,000	1,500	13,000	81.250	10,000	62.500	0.044	1.396	0.089	8.500	
19	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่กลอง	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานกระบี่	กระบี่	2,450	0.060	2,278	92.980	2,230	91.020	0.005	0.329	0.017	2.170	
20	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่กลอง	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานกระบี่	กระบี่	7,300	0.156	4,495	61.580	4,900	67.120	-	0.089	0.018	4.744	
21	อ่างเก็บน้ำห้วยคลองเขา	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานกระบี่	กระบี่	3,200	0.040	2,467	77.090	2,724	85.130	0.003	0.236	0.024	2.684	
22	อ่างเก็บน้ำคลองมะเริง	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานกระบี่	กระบี่	12,500	1,000	4,930	39.440	6,758	54.060	0.074	1.770	0.082	5.758	
23	อ่างเก็บน้ำบ้าน ห้วยทรายขาว	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานกระบี่	กระบี่	5,000	0.100	4,376	87.520	4,664	93.280	-	0.044	0.016	4.564	
24	อ่างเก็บน้ำห้วยไทรทอง	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี	นราธิวาส	80,000	2,000	66,031	82.540	81,997	102.500	0.159	6.504	0.406	79.997	
25	อ่างเก็บน้ำห้วยคลองชะอุ่น	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานนราธิวาส	นราธิวาส	70,500	14,300	67,070	95.130	64,870	92.010	0.164	5.678	0.164	50.570	
26	อ่างเก็บน้ำห้วยแม่กลอง	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานนราธิวาส	นราธิวาส	1,700	0.050	1,600	94.120	1,092	64.240	-	0.000	-	1.042	
27	อ่างเก็บน้ำคลองมะเริง	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานนราธิวาส	นราธิวาส	60,000	13,000	58,650	97.750	56,420	94.030	0.173	6.226	0.043	43.420	
28	อ่างเก็บน้ำบ้าน คอกละ	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานนราธิวาส	นราธิวาส	36,575	1,180	-	-	13,708	37.480	-	0.172	0.079	12.528	
29	อ่างเก็บน้ำห้วยนาหวาย	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานปัตตานี	ปัตตานี	10,200	0.270	7,030	68.920	8,640	84.710	-	0.089	0.043	8.370	
29	อ่างเก็บน้ำห้วยนาหวาย	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานปัตตานี	ปัตตานี	10,200	0.270	7,030	68.920	8,640	84.710	-	0.089	0.043	8.370	
30	อ่างเก็บน้ำห้วยนาถียาลำ	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานปัตตานี	ปัตตานี	7,790	0.028	5,650	72.530	5,460	70.090	0.002	0.233	0.023	5.432	
31	อ่างเก็บน้ำคลองกะทะ	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานปัตตานี	ปัตตานี	4,140	0.163	3,160	76.330	3,370	81.400	0.004	0.028	0.018	3.207	
32	อ่างเก็บน้ำบ้านนาทรายขาว	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานปัตตานี	ปัตตานี	2,200	0.100	1,478	67.180	1,476	67.090	-	0.001	-	1.376	
33	อ่างเก็บน้ำคลองสามน้ำ	สำนักงานชลประทานที่ 15	โครงการชลประทานปัตตานี	ปัตตานี	1,290	0.020	1,290	100.000	1,290	100.000	0.035	0.840	0.035	1.270	
34	อ่างเก็บน้ำห้วยคลองหัวรี	สำนักงานชลประทานที่ 16	โครงการชลประทานสงขลา	สงขลา	18,500	0.400	15,396	83.220	17,270	93.350	0.108	3.102	0.098	16.870	
35	อ่างเก็บน้ำห้วยชุมชุม	สำนักงานชลประทานที่ 16	โครงการชลประทานสงขลา	สงขลา	1,122	0.480	0.719	64.080	0.766	68.270	0.011	0.275	0.013	0.286	
36	อ่างเก็บน้ำคลองทรายขาว	สำนักงานชลประทานที่ 16	โครงการชลประทานสงขลา	สงขลา	5,500	-	3,630	66.000	4,343	78.960	0.081	2.014	0.081	4.343	
37	อ่างเก็บน้ำห้วยคลองบ้าน	สำนักงานชลประทานที่ 16	โครงการชลประทานสงขลา	สงขลา	20,000	0.900	20,081	100.400	16,377	81.880	0.054	3.769	0.134	15.477	
38	อ่างเก็บน้ำห้วยชะเฒ่า	สำนักงานชลประทานที่ 16	โครงการชลประทานสงขลา	สงขลา	20,500	0.800	14,690	71.660	19,854	96.850	0.417	11.477	0.417	19.054	
39	อ่างเก็บน้ำห้วยคลองหัววัง	สำนักงานชลประทานที่ 16	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี	ปัตตานี	30,000	0.550	30,670	102.230	29,670	98.900	0.169	6.344	0.169	29.120	
40	อ่างเก็บน้ำห้วยคลองง่าม	สำนักงานชลประทานที่ 16	โครงการชลประทานสงขลา	สงขลา	6,000	0.100	5,840	97.330	4,640	77.330	-	0.132	0.020	4.540	
41	อ่างเก็บน้ำคลองพะลา	สำนักงานชลประทานที่ 16	โครงการชลประทานสงขลา	สงขลา	21,420	0.305	19,570	91.360	17,140	80.020	-	0.030	0.070	16.835	
42	อ่างเก็บน้ำห้วยคลองชะเฒ่า	สำนักงานชลประทานที่ 16	โครงการชลประทานสงขลา	สงขลา	56,741	1,556	56,741	100.000	50,075	88.250	0.097	1.927	0.097	48.519	
43	อ่างเก็บน้ำห้วยวังหิน	สำนักงานชลประทานที่ 17	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี	ปัตตานี	3,730	0.050	3,240	86.860	2,920	78.280	-	0.329	0.014	2.870	
44	อ่างเก็บน้ำบ้านน้ำบ่อ (บ้านไม้)	สำนักงานชลประทานที่ 17	โครงการชลประทานปัตตานี	ปัตตานี	1,200	0.030	1,202	100.170	1,018	84.830	0.001	0.200	0.033	0.988	
รวมภาคใต้					721.412	55.058	529.968	73.463	536.618	74.384	1.678	55.724	2.760	481.560	
รวมภาคใต้					80,000	14,300	67,070	102.230	81,997	102.500	0.417	11.477	0.417	79.997	
รวมภาคใต้					1,122	0.000	0.424	12.380	0.040	2.050	0.000	0.000	0.000	0.000	

- โครงการชลประทาน ขนาดเล็ก
ตาราง 7 โครงการชลประทาน ขนาดเล็ก

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	สำนัก/กอง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	พื้นที่ โครงการ (ไร่)	ที่ตั้งโครงการ							
					หมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ภาคตาม ภูมิศาสตร์	ภาคตาม แผนบูรณา การพัฒนา พื้นที่ระดับ ภาค	กลุ่ม จังหวัด
16739	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านขี้จอร์	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล		ขี้จอร์	2	ควนโดน	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21203	คันกั้นน้ำเดิมบ้านหัวแหลม (ระยะ 3)	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล				ปทุม	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21204	คันกั้นน้ำเดิมบ้านหัวแหลม (เพิ่มเติม)(ปทุม.)	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล				ปทุม	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21205	คันกั้นน้ำเดิมปทุม (ปทุม.)	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล		ปทุม	3,4	ปทุม	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21206	ท่อระบายน้ำคลองน้ำพระ	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล		ลูโปะกราย	10	บ้านควน	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21207	ท่อระบายน้ำคลองห้วยน้อย	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล		วังพระเขียด	5	เกดรี	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21208	ท่อระบายน้ำบ้านเกดรี	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล		วังพระเขียด	5	เกดรี	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21210	ท่อระบายน้ำบ้านโคกมุด	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล		โคกมุด	3	เกดรี	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21211	ท่อระบายน้ำบ้านนาแด	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล		นาแด	5	คลองขุด	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21212	ท่อระบายน้ำหมู่ที่ 5 บ้านเกดรี	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล		เกดรี	5	เกดรี	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21213	ฝายวังพระเขียด	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล		วังพระเขียด	5	เกดรี	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21214	ระบบส่งน้ำฝายดุดสนกม.9+850 คลอง LMC	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล				ฉลุง	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21215	ระบบส่งน้ำฝายดุดสนกม.16+000 คลอง LMC	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล				คลองขุด	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก
21216	ระบบส่งน้ำฝายดุดสนกม. LMC กม.9+607 ระยะ 2	สำนักงาน ชลประทานที่ 16	โครงการ ชลประทานสกล				ฉลุง	เมืองสกล	สกล	ภาคใต้	ภาคใต้	ภาคใต้ฝั่ง ตะวันตก

- แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
ภาพที่ 7 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน



- บ่อน้ำบาดาล
ตาราง 8 บ่อน้ำบาดาล

ลำดับ	รหัสบ่อ	สถานที่ตั้ง	ประเภท	ความลึก (เมตร)	ปริมาณน้ำ (เมตร ³ /ชม.)	ระดับน้ำปกติ (เมตร)	ระยะน้ำลด (เมตร)	น้ำต้นทุน (เมตร ³ /วัน.)
1	TM110	หมู่ :1 (บ้าน :ไร่) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		24.00	7.01	2.95	3.94	56.08
2	5306f014	หมู่ :3 (บ้าน :เกษตร) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		45.00	4.00	4.00	6.00	32.00
3	5912C029	หมู่ :3 (บ้าน :เกษตร) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		27.00	5.00	6.00	15.00	40.00
4	TM109	หมู่ :3 (บ้าน :เกษตร) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		18.00	5.50	.54	1.49	44.00
5	5412A004	หมู่ :4 (บ้าน :ลูโป๊ะขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		18.00	5.00	2.00	6.00	50.00
6	5412B006	หมู่ :4 (บ้าน :ลูโป๊ะขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		16.00	7.00	1.00	6.00	70.00
7	5412A002	หมู่ :4 (บ้าน :ลูโป๊ะขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		18.00	5.00	2.00	6.00	50.00
8	5312B021	หมู่ :4 (บ้าน :ลูโป๊ะขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		21.00	10.00	1.00	2.00	100.00
9	5312B022	หมู่ :4 (บ้าน :ลูโป๊ะขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		21.00	7.00	1.00	3.00	56.00
10	5312B023	หมู่ :4 (บ้าน :ลูโป๊ะขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		16.00	10.00	1.00	3.00	100.00
11	5312B024	หมู่ :4 (บ้าน :ลูโป๊ะขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		21.00	5.00	1.00	7.00	50.00
12	5412B004	หมู่ :4 (บ้าน :ลูโป๊ะขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		17.00	7.00	1.00	5.00	70.00
13	5412A003	หมู่ :4 (บ้าน :ลูโป๊ะขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตุล สตุล		90.00	2.00	2.00	50.00	20.00

14	5412A006	หมู่ :4 (บ้าน :สุวิทย์ขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	7.00	2.00	6.00	70.00
15	5412B007	หมู่ :4 (บ้าน :สุวิทย์ขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		16.00	6.00	1.00	6.00	60.00
16	5312B020	หมู่ :4 (บ้าน :สุวิทย์ขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		16.00	10.00	1.00	3.00	100.00
17	TM255	หมู่ :4 (บ้าน :สุวิทย์ขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		24.00	5.00	2.00	11.00	40.00
18	5312B025	หมู่ :4 (บ้าน :สุวิทย์ขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		20.00	10.00	1.00	3.00	100.00
19	5412B005	หมู่ :4 (บ้าน :สุวิทย์ขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		18.00	7.00	1.00	6.00	70.00
20	5412A005	หมู่ :4 (บ้าน :สุวิทย์ขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	7.00	2.00	5.00	70.00
21	5412A008	หมู่ :4 (บ้าน :สุวิทย์ขอเลาะ) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	7.00	2.00	6.00	70.00
22	5612B014	หมู่ :5 (บ้าน :วังพะเนียด) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		20.00	5.00	7.00	15.00	40.00
23	5912C028	หมู่ :5 (บ้าน :วังพะเนียด) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		106.00	3.00	2.00	51.00	24.00
24	5812B009	หมู่ :5 (บ้าน :วังพะเนียด) ต:เกษตร อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	3.00	6.00		24.00
25	5812B003	หมู่ :1 (บ้าน :เขาจีน) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		18.00	3.00	4.00	10.00	24.00
26	TM100	หมู่ :1 (บ้าน :เขาจีน) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		60.00	3.00	5.90	38.38	24.00
27	TM135	หมู่ :1 (บ้าน :เขาจีน) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		18.00	4.00	2.00	12.00	32.00
28	TM99	หมู่ :1 (บ้าน :เขาจีน) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		18.00	4.00	1.97	8.86	32.00
29	5712B010	หมู่ :2 (บ้าน :ท่าจีน) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		26.00	4.00	6.00	6.00	32.00
30	TM375	หมู่ :2 (บ้าน :ท่าจีน) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	4.00	18.00	3.00	32.00
31	TM376	หมู่ :2 (บ้าน :ท่าจีน) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		22.00	4.50	1.00	9.00	36.00
32	TM107	หมู่ :2 (บ้าน :ท่าจีน) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		18.00	2.70	.79	6.77	21.60
33	5912C026	หมู่ :4 (บ้าน :คลองขุด) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		90.00	6.00	6.00	12.00	48.00
34	TM290	หมู่ :4 (บ้าน :คลองขุด) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		48.00	4.00	2.00	13.00	32.00
35	5912C012	หมู่ :4 (บ้าน :คลองขุด) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		70.00	3.00	4.00	43.00	24.00
36	6012E005	หมู่ :5 (บ้าน :นาแค) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	4.00	3.00		32.00
37	TM108	หมู่ :5 (บ้าน :นาแค) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		24.00	14.50	.98	2.29	116.00
38	H492	หมู่ :5 (บ้าน :นาแค) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		25.50	12.01	1.14	15.97	96.08
39	TM289	หมู่ :06 (บ้าน :ตาหลี่ไกล) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	4.00	1.00	18.00	32.00
40	5712B013	หมู่ :6 (บ้าน :วัดหน้าเมือง) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	4.00	2.00		32.00
41	TM374	หมู่ :06 (บ้าน :ตาหลี่ไกล) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		27.00	6.00	2.00	15.00	48.00
42	TM134	หมู่ :06 (บ้าน :ตาหลี่ไกล) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		27.00	5.00	3.00	12.00	40.00

43	TM98	หมู่ :06 (บ้าน :ดาหลีไกล) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		22.50	5.00	.00	14.76	40.00
44	5712B012	หมู่ :6 (บ้าน :วัดหน้าเมือง) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	1.20	2.00	24.00	9.60
45	5612B015	หมู่ :6 (บ้าน :วัดหน้าเมือง) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		70.00	4.00	6.00	12.00	32.00
46	TM112	หมู่ :7 (บ้าน :คลองขุดเหนือ) ต:คลองขุด อ:เมืองสตูล สตูล		42.00	4.00	1.00	6.00	32.00
47	DCD16793	หมู่ :1 (บ้าน :ควนดินแดง) ต:ควนขัน อ:เมืองสตูล สตูล			11.39	6.00	12.00	90.88
48	H426	หมู่ :3 (บ้าน :นาลาน) ต:ควนขัน อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	12.01	3.19	1.56	96.08
49	AFD9269	หมู่ :3 (บ้าน :นาลาน) ต:ควนขัน อ:เมืองสตูล สตูล			6.82	12.20	24.39	54.56
50	H177	หมู่ :3 (บ้าน :นาลาน) ต:ควนขัน อ:เมืองสตูล สตูล		24.00	7.20	2.92	2.86	57.60
51	AFD9268	หมู่ :04 (บ้าน :ไทรงาน) ต:ควนขัน อ:เมืองสตูล สตูล			3.41	6.10	24.39	27.28
52	TM102	หมู่ :5 (บ้าน :เนินสูง) ต:ควนขัน อ:เมืองสตูล สตูล		25.00	3.00	6.89	13.78	24.00
53	H546	หมู่ :6 (บ้าน :ท่าหิน) ต:ควนขัน อ:เมืองสตูล สตูล		18.00	6.00	5.29	4.85	48.00
54	TM253	หมู่ :6 (บ้าน :ท่าหิน) ต:ควนขัน อ:เมืองสตูล สตูล		24.00	4.00	12.00	4.00	32.00
55	TM288	หมู่ :1 (บ้าน :เขาน้อยตก) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		90.00	2.00	12.00	52.00	16.00
56	AFD9276	หมู่ :1 (บ้าน :เขาน้อยตก) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล			2.27	3.05	36.59	18.16
57	MA653	หมู่ :2 (บ้าน :ควนโพธิ์) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		27.00	4.41	1.59	16.31	35.28
58	5612B013	หมู่ :2 (บ้าน :ควนโพธิ์) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		40.00	5.00	6.00	20.00	40.00
59	TM275	หมู่ :2 (บ้าน :ควนโพธิ์) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		42.00	3.00	4.00	11.00	24.00
60	H160	หมู่ :2 (บ้าน :ควนโพธิ์) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		48.00	4.08	12.62	9.60	32.64
61	ST80	หมู่ :2 (บ้าน :ควนโพธิ์) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		36.00	5.00	4.00	16.00	40.00
62	TM276	หมู่ :3 (บ้าน :โคกพิลา) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		42.00	2.00	3.00	16.00	16.00
63	ST84	หมู่ :4 (บ้าน :เกาะเนียง) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		60.00	7.00	2.00	12.00	56.00
64	TM274	หมู่ :4 (บ้าน :เกาะเนียง) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		20.00	4.50	2.00	8.00	36.00
65	TH78	หมู่ :4 (บ้าน :เกาะเนียง) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		75.00	2.50	2.95	33.46	20.00
66	6012E003	หมู่ :4 (บ้าน :เกาะเนียง) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		50.00	4.00	2.00		32.00
67	ST83	หมู่ :5 (บ้าน :ใหม่) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		32.00	7.00	2.00	12.00	56.00
68	TM273	หมู่ :5 (บ้าน :ใหม่) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		28.00	2.00	3.00	16.00	16.00
69	6012E001	หมู่ :5 (บ้าน :ใหม่) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		70.00	1.00	2.00		8.00
70	TM247	หมู่ :5 (บ้าน :ใหม่) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		39.00	4.00	4.00	22.00	32.00
71	5812C001	หมู่ :5 (บ้าน :ใหม่) ต:ควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		40.00	5.00	4.00	16.00	40.00

72	TM104	หมู่ :5 (บ้าน :ใหม่) ตะควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		51.00	14.90	1.54	1.05	116.00
73	6012E004	หมู่ :5 (บ้าน :ใหม่) ตะควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		70.00	4.00	3.00		32.00
74	TM272	หมู่ :6 (บ้าน :ห้วยลึก) ตะควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	4.00	5.00	7.00	32.00
75	6112E024	หมู่ :6 (บ้าน :ห้วยลึก) ตะควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		72.00	4.00	2.00		32.00
76	TM383	หมู่ :6 (บ้าน :ห้วยลึก) ตะควนโพธิ์ อ:เมืองสตูล สตูล		60.00	4.00	2.00	13.00	32.00
77	5912C027	หมู่ :1 (บ้าน :ฉลุง) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล		90.00	5.00	3.00	17.00	40.00
78	5912C016	หมู่ :1 (บ้าน :ฉลุง) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล		21.00	4.50	3.00	13.00	36.00
79	TH103	หมู่ :1 (บ้าน :ฉลุง) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล		45.00	10.00	.00	8.64	80.00
80	H72	หมู่ :02 (บ้าน :เจ๊ะบิล้าง) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล		18.00	4.55	3.00	9.00	36.40
81	H146	หมู่ :02 (บ้าน :เจ๊ะบิล้าง) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล		48.00	7.20	9.44	5.63	57.60
82	H1154	หมู่ :02 (บ้าน :เจ๊ะบิล้าง) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล		51.00	6.82	2.10	15.00	54.56
83	AFD9275	หมู่ :3 (บ้าน :ป่าเต๊ะ) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล			1.59	3.05	64.02	12.72
84	H1212	หมู่ :3 (บ้าน :ป่าเต๊ะ) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล		27.00	1.59	2.70	18.90	12.72
85	5912C017	หมู่ :3 (บ้าน :ป่าเต๊ะ) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล		123.00	2.50	6.00	60.00	20.00
86	H1211	หมู่ :3 (บ้าน :ป่าเต๊ะ) ตะเจ๊ะบิล้าง อ:เมืองสตูล สตูล		27.00	1.59	5.40	18.00	12.72

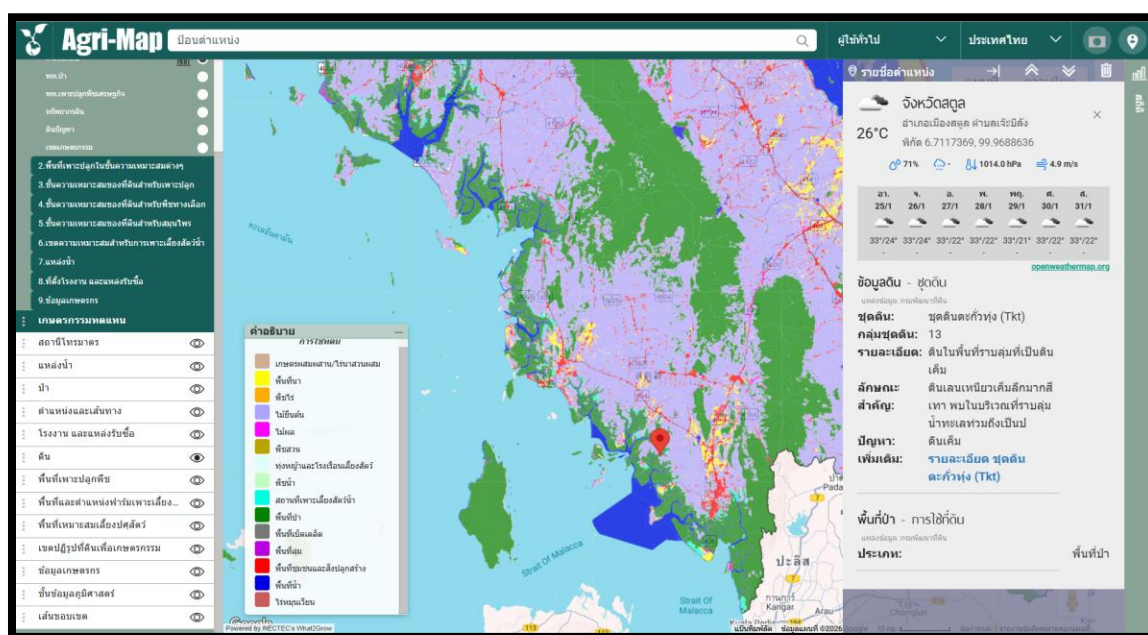
87	H1213	หมู่ :3 (บ้าน :ป่าเต็ง) ต:เจ็บบึง อ:เมืองสตูล สตูล		27.00	1.14	4.50	19.50	9.12
88	MA656	หมู่ :5 (บ้าน :กาลันยืนต้น บ้านลุ่มหว้า) ต:เจ็บบึง อ:เมืองสตูล สตูล		22.50	8.73	.30	10.49	69.84
89	5712B043	หมู่ :1 (บ้าน :ฉลุงใต้) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		24.00	4.00	5.00		32.00
90	TM474	หมู่ :1 (บ้าน :ฉลุงใต้) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		27.00	4.00	3.00	24.00	32.00
91	5812B002	หมู่ :1 (บ้าน :ฉลุงใต้) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	3.00	2.00		24.00
92	TM472	หมู่ :1 (บ้าน :ฉลุงใต้) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		68.00	4.00	5.00	25.00	32.00
93	H1249	หมู่ :3 (บ้าน :ท่าคลองใต้) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		24.00	2.27	2.40	5.40	18.16
94	TM393	หมู่ :8 (บ้าน :ทุ่ง) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		42.00	4.50	1.00	22.00	36.00
95	ST85	หมู่ :8 (บ้าน :ทุ่ง) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		12.00	3.00	1.00	8.00	24.00
96	H1250	หมู่ :12 (บ้าน :เขาน้อย) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		36.00	2.27	6.90	7.80	18.16
97	5712B001	หมู่ :12 (บ้าน :เขาน้อย) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		67.00	8.00	7.00	15.00	64.00
98	TM136	หมู่ :12 (บ้าน :เขาน้อย) ต:ฉลุง อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	5.00	6.00	11.00	40.00
99	AFD9274	หมู่ :1 (บ้าน :ตันหยงโป) ต:ตันหยงโป อ:เมืองสตูล สตูล			2.27	6.10	18.29	18.16
100	AFD9273	หมู่ :2 (บ้าน :หาดทรายยาว) ต:ตันหยงโป อ:เมืองสตูล สตูล			1.14	6.10	36.59	9.12
101	5712B009	หมู่ :2 (บ้าน :หาดทรายยาว) ต:ตันหยงโป อ:เมืองสตูล สตูล		100.00	2.70	8.00	42.00	21.60
102	TM254	หมู่ :2 (บ้าน :ทุ่งวิมาน) ต:บ้านควน อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	6.00	4.00	8.00	48.00
103	5612B010	หมู่ :2 (บ้าน :ทุ่งวิมาน) ต:บ้านควน อ:เมืองสตูล สตูล		52.00	3.00	6.00	30.00	24.00
104	5912C019	หมู่ :2 (บ้าน :ทุ่งวิมาน) ต:บ้านควน อ:เมืองสตูล สตูล		36.00	5.00	3.00	15.00	40.00
105	5512B031	หมู่ :3 (บ้าน :โคกทราย) ต:บ้านควน อ:เมืองสตูล สตูล		50.00	4.00	3.00	18.00	32.00
106	H428	หมู่ :4 (บ้าน :คลองตาย) ต:บ้านควน อ:เมืองสตูล สตูล		18.00	14.41	2.29	.20	115.28
107	5912C011	หมู่ :5 (บ้าน :ควน) ต:บ้านควน อ:เมืองสตูล สตูล		30.00	5.00	5.00	14.00	40.00
		ค่าเฉลี่ย		35.39	5.08	3.64	13.77	42.58

6. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

อำเภอเมืองสตูล มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า

ตารางที่ 9 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	314,149	53.08
พืชไร่	160	0.03
พื้นที่น้ำ	110,976	18.75
ไม้ยืนต้น	108,737	18.37
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	22,650	3.83
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	6,085	1.03
ไม้ผล	1,854	0.31
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	188	0.03
พืชสวน	102	0.02
พื้นที่นา	14,479	2.45
พื้นที่ลุ่ม	701	0.12
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	11,746	1.98
พืชน้ำ	-	-



ภาพที่ 8 แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสตูล

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

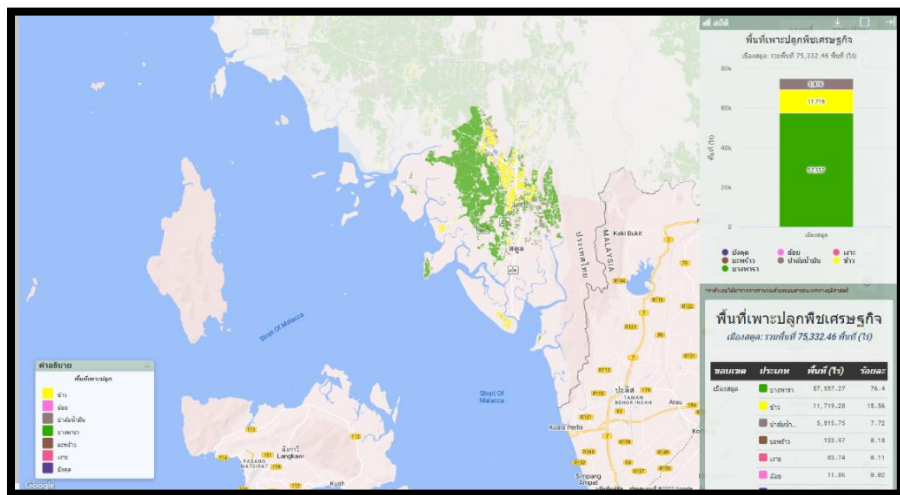
1. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอเมืองสตูลพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน 57,557 ไร่ รองลงมาคือข้าว มีพื้นที่ปลูกจำนวน 11,719 ไร่ และปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูกจำนวน 5,815 ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกมะพร้าว,เงาะ,อ้อย,มังคุด เป็นต้น

ตารางที่ 10 แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเมืองสตูล

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ยางพารา (ไร่)	ข้าว (ไร่)	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)	มะพร้าว (ไร่)	เงาะ (ไร่)	อ้อย (ไร่)	มังคุด (ไร่)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด
พืมาน	53	5	-	48	-	-	-	-	53
คลองขุด	9,315	6,687	-	2,567	55	-	6	-	9,315
ควนขัน	13,730	13,030	-	625	7	58	-	10	13,730
ตันหยงโป	1,125	963	-	90	34	-	3	35	1,125
เกตุรี้	5,928	4,759	223	931	-	10	-	5	5,928
บ้านควน	14,178	12,953	659	516	21	14	-	15	14,178
ตำมะลัง	1,769	1,510	-	250	9	-	-	-	1,769
เจ๊ะบิลัง	19,200	17,530	18	1,626	0.05	-	1	25	19,200.1
ปูยู	1,684	1,648	-	36	-	-	-	-	1,684
ฉลุง	11,766	10,230	711	821	4	-	-	-	11,766
ควนโพธิ์	16,228	12,750	915	2,563					16,228
รวม	94,976	82,065	2,526	10,073	130	82	10	90	94,976

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, 2569



ภาพที่ 9 แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเมืองสุโขทัย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุโขทัย)

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์อำเภอเมืองสุโขทัย

ชนิดปศุสัตว์	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
โค	4,769	1,550
กระบือ	20	1
สุกร	1,558	9
ไก่	252,418	3,821
เป็ด	14,649	1,490
แพะ	3,291	813
แกะ	56	14
นกกระทา	2,360	4
รวม	279,121	77,702

(ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุโขทัย 2568)

ข้อมูลด้านสังคม

1.ข้อมูลการเกษตร/องค์กรการเกษตร

1.1 เกษตรกร

-ครัวเรือนและประชากร

อำเภอเมืองสตูล มีประชากรทั้งสิ้น 64,557 คน จำนวนครัวเรือน 17,497 ครัวเรือน แบ่งเป็น ชาย 31,778 คน หญิง 32,778คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาอิสลาม มีรายละเอียดแยกเป็นตำบล ดังนี้

จำนวนประชากรในอำเภอเมืองสตูล

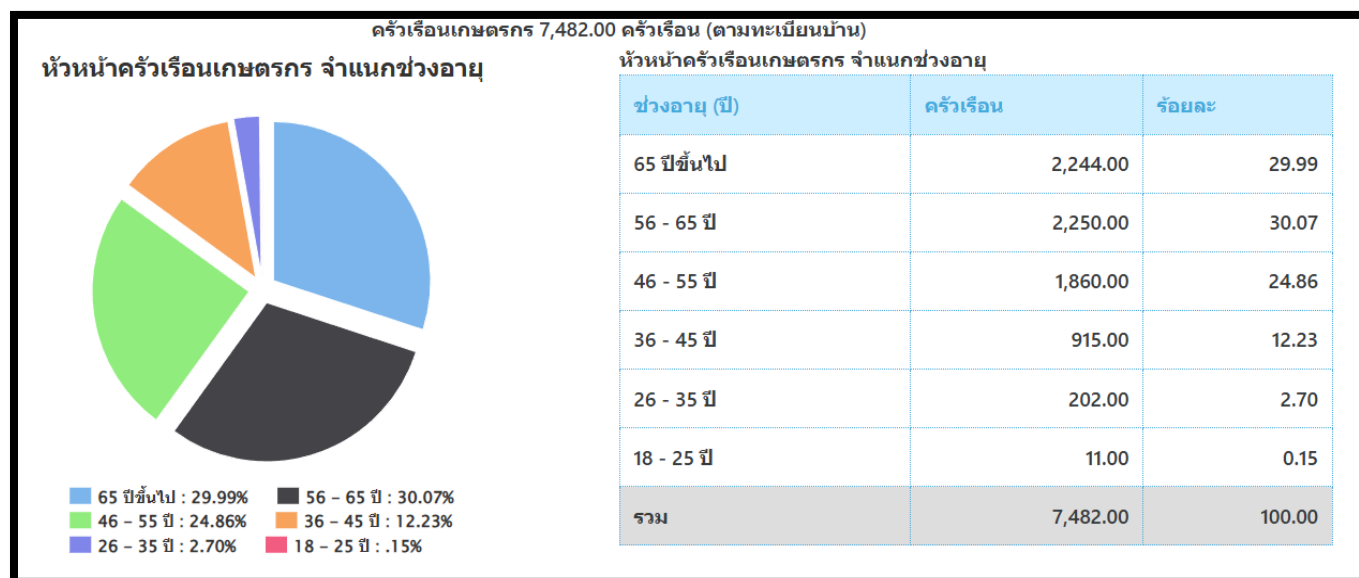
ตาราง 13 จำนวนประชากรในอำเภอเมืองสตูล

พื้นที่	ไทย			ไม่ใช่ไทย			รวม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ยอดรวมทั้งหมด	32,810	33,614	66,424	30	23	53	32,840	33,637	66,477
ตำบลควนขัน	3,894	3,862	7,756	0	3	3	3,894	3,865	7,759
ตำบลบ้านควน	5,532	5,834	11,366	4	5	9	5,536	5,839	11,375
ตำบลลูลุง	5,791	5,959	11,750	7	3	10	5,798	5,962	11,760
ตำบลเกาะสาหร่าย	2,541	2,660	5,201	5	2	7	2,546	2,662	5,208
ตำบลต้นหยงโป	1,538	1,597	3,135	1	0	1	1,539	1,597	3,136
ตำบลเจ๊ะอัส	3,269	3,213	6,482	1	1	2	3,270	3,214	6,484
ตำบลตำมะลัง	2,282	2,500	4,782	10	3	13	2,292	2,503	4,795
ตำบลปูยู	1,546	1,607	3,153	0	2	2	1,546	1,609	3,155
ตำบลควนโพธิ์	3,021	2,988	6,009	0	1	1	3,021	2,989	6,010
ตำบลเกตรี	3,396	3,394	6,790	2	3	5	3,398	3,397	6,795

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเมืองสตูล พ.ศ. 2568

-หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

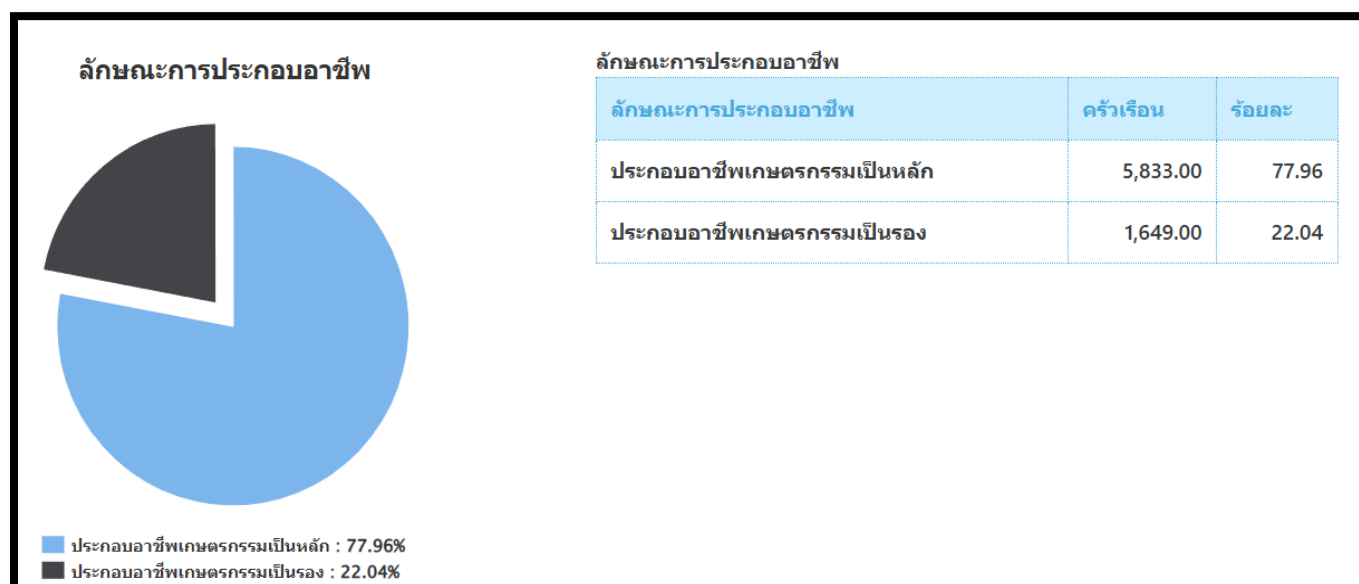
ตาราง 14 หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ



ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร 2569

-ลักษณะการประกอบอาชีพ

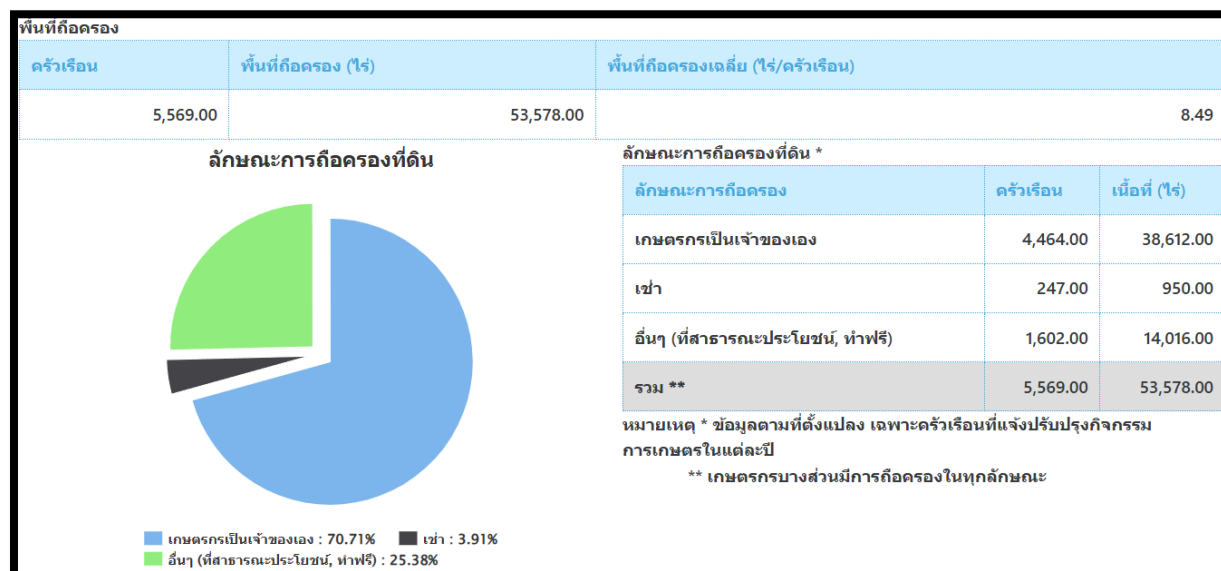
ตาราง 15 ลักษณะการประกอบอาชีพ



ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร 2569

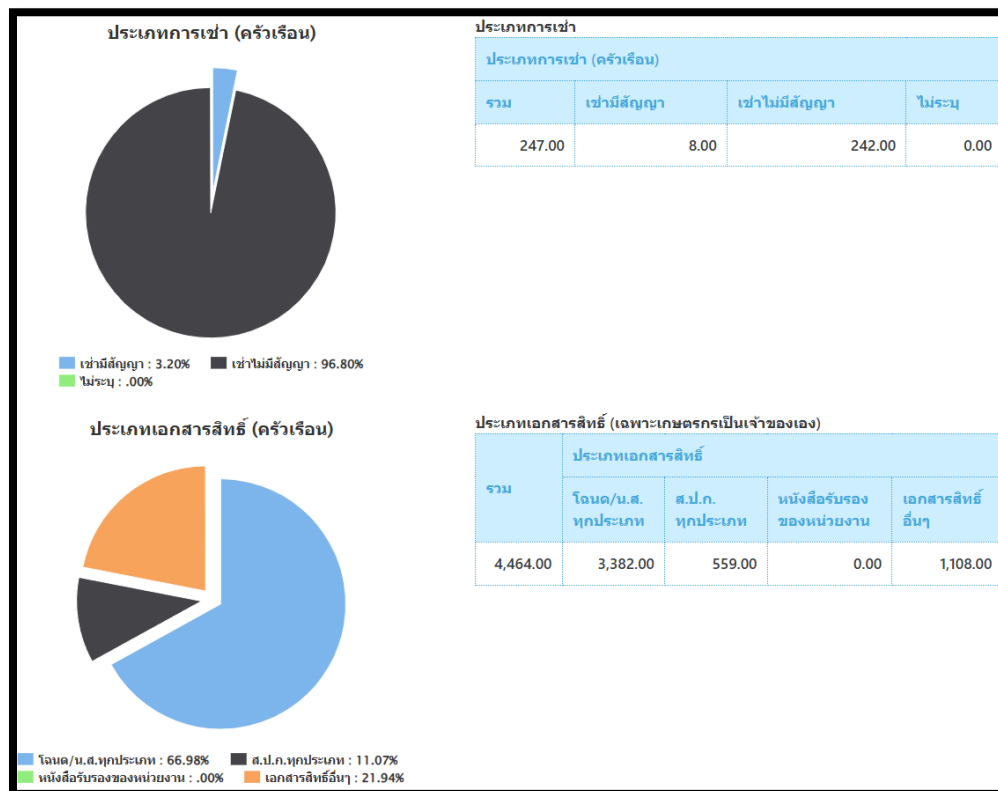
-ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตาราง 16 ลักษณะการถือครองที่ดิน



ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร 2569

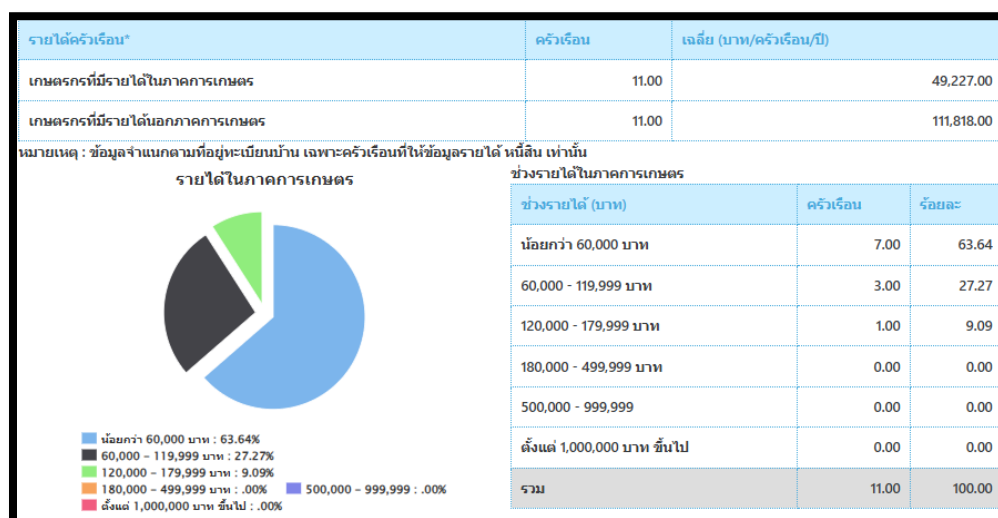
-ประเภทเอกสารสิทธิ์(เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)
 ตาราง 17 ประเภทเอกสารสิทธิ์(เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง)



ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร 2569

-รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

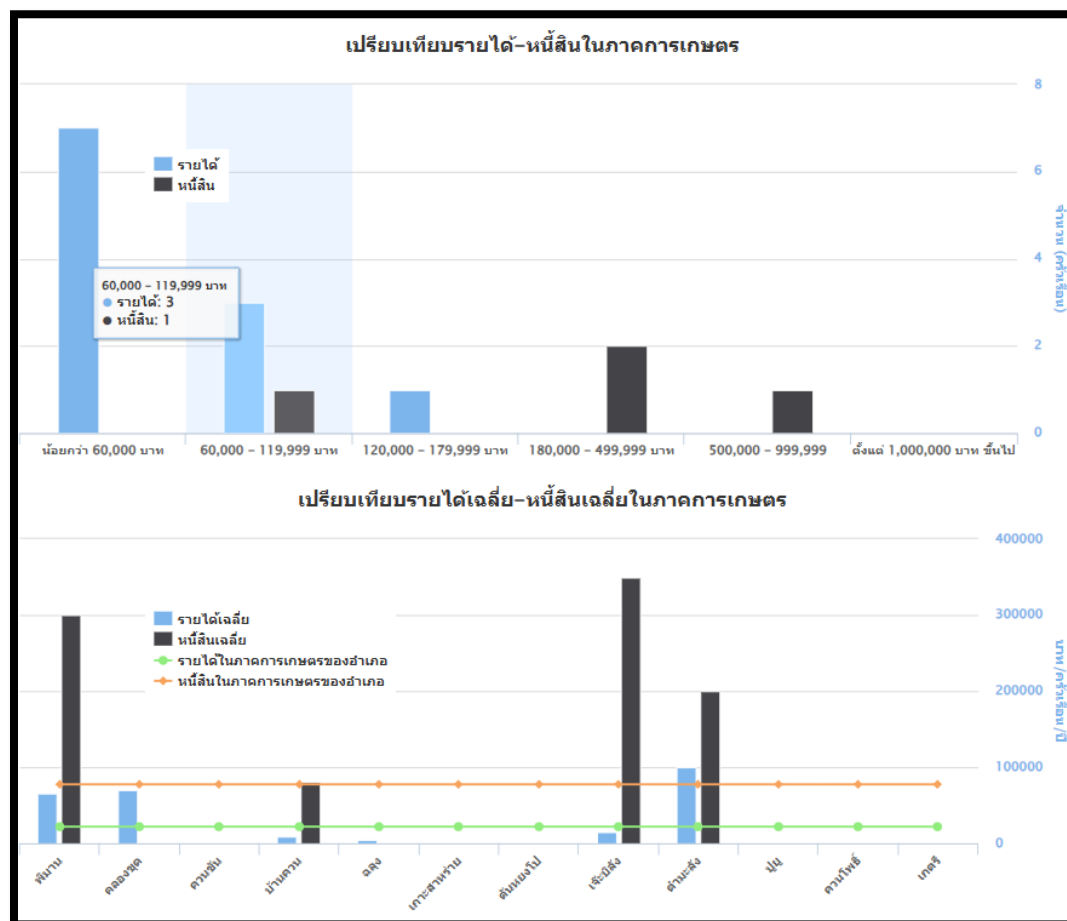
ตาราง 18 รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร



ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร 2569

-สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ตาราง 19 สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร



ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร 2569

-ประเพณีและวัฒนธรรม

ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอเมืองสตูล นับถือศาสนาอิสลามโดยคิดเป็นร้อยละ 83 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 16.50 นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.50 อื่น ๆ ร้อยละ 0.50 มีมัสยิด จำนวน 69 แห่ง วัด 11 แห่ง สำนักสงฆ์ 10 แห่ง โบสถ์โปรเตสแตนท์ 1 แห่ง ศาลเจ้า 1 แห่ง

ขนบธรรมเนียมประเพณี ของชาวอำเภอเมืองสตูลได้รับการสืบทอดมาโดยต่อเนื่อง ดังนี้

- ประเพณีลอยเรือของชาวเล ที่หมู่เกาะหลีเป๊ะ โดยทำกันมานานแล้วผู้ริเริ่ม คือ โต๊ะอาหลี ซึ่งชาวเล ถือเป็นบรรพบุรุษคนสำคัญ เพราะเป็นผู้บุกเบิกเกาะนี้เป็นคนแรกและเป็นที่เคารพนับถือของชาวเลเป็นอย่างดี ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เมื่อโต๊ะอาหลีถึงแก่กรรมลง ชาวเลจึงสร้างศาลา หรือศาลให้เป็นที่สถิตของดวงวิญญาณไว้ในบริเวณหมู่บ้านเพื่อระลึกถึงคุณความดีและไว้เคารพบูชาชาวเลถือกันว่าเป็นดวงวิญญาณที่ศักดิ์สิทธิ์ สามารถดลบันดาลให้เกิดเป็นสิริมงคลและอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ จึงมาบนบานเพื่อขอพระเป็นเจ้าก่อนจะออกทะเลจับปลา

- ศิลปะการแสดง การละเล่นและการกีฬาพื้นเมือง เช่น มะโย่ง สลละ ร้องเง็ง ชัมเบ็ง ดา ระ ระเบ้าชาวเล

- งานประเพณีและงานมงคล เช่น การทำบุญผู้สูงอายุ งานแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ บวชนาค งานฮารีรายอ งานประเพณีแข่งว้าว งานทำบุญงานศพ

- งานประเพณีท้องถิ่น เช่น การทำบุญตักบาตร วันขึ้นปีใหม่ มาฆะบูชา งานบุญเข้าพรรษา งานบุญเดือนสิบ

สถานที่สำคัญทางศาสนา

1. มัสยิดกลางจังหวัดสตูลหรือมัสยิดมำบัง ตั้งอยู่บริเวณมุม ถ.บุรีวานิช ถ.สตูลธานี กลางเมืองสตูลเป็นสถานที่ที่ประกอบพิธีทางศาสนาลักษณะรูปทรงมัสยิดเป็นสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ตัวอาคารสีขาว ตกแต่งด้วยกระเบื้องเคลือบหินอ่อนและกระจกตัวอาคารแบ่งเป็น 2 ส่วนนอกเป็นระเบียง มีบันไดขึ้นหอคอยลักษณะเป็นยอดโดมสามารถมองเห็นทิวทัศน์เมืองสตูลได้ ส่วนในเป็นห้องโถงใหญ่ใช้เป็นที่ละหมาดชั้นล่างมีห้องใต้ดิน ชาวเมืองสตูลส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม



วัดชนาธิปเฉลิม ตั้งอยู่ที่ ถนนศุภกานกุล ต.พิมาน เดิมชื่อ วัดมำบัง เป็นวัดแห่งแรกของเมืองสตูล สร้างเมื่อปี พ.ศ.2425 ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นวัดชนาธิปเฉลิม เมื่อปี พ.ศ. 2482 เป็นที่รวมน้ำใจของชาวพุทธศาสนาร่วม 100 กว่าปี พระอุโบสถของวัดสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2473 มีลักษณะเด่นแตกต่างจากพระอุโบสถทั่วไป คือ เป็นอาคารทรง 2 ชั้น ชั้นล่างก่อด้วยอิฐถือปูน ใช้เป็นศาลาการเปรียญ ชั้นบนเป็นอาคารไม้ใช้ประกอบพิธีกรรมของสงฆ์ ด้านหน้าพระอุโบสถเป็นระเบียงมีบันได 2 ข้าง เสาบานหน้าต่างแกะสลักเป็นรูปเรือเกา วัดแห่งนี้จึงเป็นวัดที่หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่น จังหวัดสตูล ร่วมกับศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสตูล โรงเรียนสตูลวิทยา ประกาศเป็นเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สอบถามรายละเอียดที่โทรศัพท์ 074-711996

☞ แหล่งท่องเที่ยว

อำเภอเมืองสตูลมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งมีอยู่มากมาย และบางแห่งเป็นที่มาของประวัติศาสตร์

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเกือบทั้งหมดอยู่ในความรับผิดชอบของกองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้และส่วนราชการอื่น ๆ ดังต่อไปนี้



พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสตูล คฤหาสน์ภูเต็น สร้างขึ้นโดยพระภุมินารถภักดีเพื่อเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คราวเสด็จปักขีไต้ เป็นอาคาร 2 ชั้น หลังคาทรงปั้นหยา ปัจจุบันใช้ เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการวิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของชาวสตูลแบ่งพื้นที่ส่วนบริการรวม 10 ห้อง ตั้งอยู่ที่ ตำบลพิมาน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลแห่งแรกของประเทศไทย ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย นอกฝั่งเขตอำเภอเมือง ติดต่อกับอำเภอละงู ในทะเลอันดามันบริเวณช่องแคบมะละกามหาสมุทรอินเดีย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในความใฝ่ฝันของนักท่องเที่ยวทั่วไป เนื่องจากอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นจุดรวมของความงดงามตามธรรมชาติที่ได้รับการสร้างสรรค์มาให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส



ทั้งบนผืนแผ่นดินและใต้ผืนน้ำ บนผืนดิน มีป่าเขาลำเนาไพร ลำธารใหญ่น้อย ซึ่งมีความสมบูรณ์และความปลอดภัยเพียงพอที่จะเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด ส่วนใต้ผืนน้ำประกอบไป

ด้วยความงดงามของกลุ่มปะการังหลากสีจนเป็นที่ล่ำซ่านไปทั่วโลก อาทิ ปะการังสีชมพู ซึ่งเป็นปะการังชนิดที่หาดูได้ยาก ปะการังแข็งรูปเขากวาง ปะการังรูปดอกเห็ด และยังมีปะการังชนิดอื่นๆอีกมากมาย เส้นทางคมนาคมมีความสะดวกรวดเร็ว มีที่พัก อาหารและเครื่องใช้ระดับมาตรฐานไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ อุทยานแห่งชาติตะรุเตามีเนื้อที่ 1,490 ตารางกิโลเมตร และมีเกาะน้อยใหญ่รวมทั้งสิ้น 15 เกาะ อาทิ

เกาะตะรุเตา เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดมีพื้นที่ 151 ตารางกิโลเมตร ซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักงาน และเป็นที่พักของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน ซึ่งประกอบไปด้วยบังกะโล เรือนพักรับรอง และเต็นท์ ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนประมาณ 800 คน ระยะทางจากเกาะถึงตัวจังหวัด ประมาณ 80 กิโลเมตรหรือห่างจากฝั่งท่าเทียบเรือปากบาราอำเภอละงู ประมาณ 20 กิโลเมตร บนเกาะมีสภาพเป็นป่าดงดิบ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยสัตว์ป่านานาชนิดมี ถ้ำ ลำธาร รังนกนางแอ่น มีหาดทรายที่ขาวสะอาดในบริเวณที่เป็นอ่าวต่างๆ เช่น อ่าวสน อ่าวขาม อ่าวตะโล๊ะวาว ซึ่งเป็นที่วางไข่ของเต่าทะเลชนิดต่าง ๆ ได้ผืนน้ำประกอบไปด้วยปะการังที่สวยงามอยู่ทั่วบริเวณ และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำหลากหลายชนิด โดยเฉพาะปลาสวยงามที่มีอยู่อย่างชุกชุม

ในอดีตเกาะตะรุเตาเป็นสถานที่กักกันนักโทษทางการเมืองกบฏบวรเดช และนักโทษธรรมดา ซึ่งในปัจจุบันยังปรากฏร่องรอยของสิ่งก่อสร้างและเครื่องใช้หลงเหลืออยู่

ถ้ำจระเข้ ตั้งอยู่บนเกาะตะรุเตา เป็นถ้ำที่มีชื่อเสียงและมีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก ทั้งหินที่มีลักษณะเป็นรูปจระเข้เด่นสง่าน่าชมอยู่ในถ้ำ และปากถ้ำมีลักษณะเป็นอุโมงค์มีน้ำไหลออกมาจากภายในถ้ำ นอกจากนี้ยังมีหาดทรายอยู่ทั้งสองฝั่งของทางน้ำไหล เวล่าน้ำขึ้นปากถ้ำจะถูกปิด การเข้าไปชมจึงต้องนั่งเรือไปตามลำคลองมะละกา ที่อ่าวพันเตมะละกา และควรไปในเวลาน้ำลด

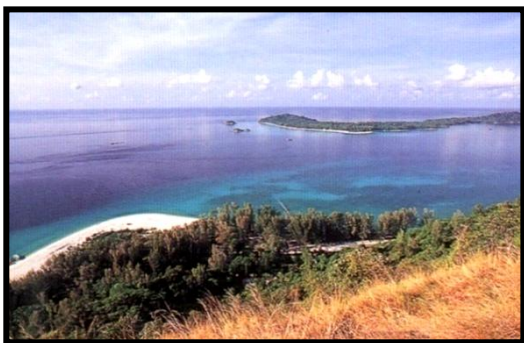


เกาะอาดังและเกาะราวี ถือเป็นอาณาจักรแห่งปะการัง

ที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตะรุเตาไปทางทิศตะวันตกประมาณ 40 กิโลเมตร น้ำทะเลบริเวณรอบเกาะใสราวกับกระจกที่สามารถมองเห็นปะการังและปลานานาชนิดได้ด้วยตาเปล่า ซึ่งทั้งสองเกาะนี้ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันและขนาดของพื้นที่ก็ไม่ต่างกันมาก โดยที่แต่ละเกาะมีเนื้อที่ประมาณ 30 ตารางกิโลเมตร ส่วนใหญ่มีลักษณะ



เป็นภูเขาและป่าไม้ ทั้งมีแหลมซึ่งเป็นหาดทรายขาวที่เต็มไปด้วยต้นสน และบริเวณหลังเกาะก็มีน้ำตกที่น้ำไหลแรงตลอดทั้งปี



เกาะหลีเป๊ะ ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้กับเกาะอาดัง โดยเป็นที่อยู่ของชาวเลประมาณ 600 คน ซึ่งพวกเขามีภาษาพูด วัฒนธรรมและประเพณีของตนเอง โดยมีอาชีพหลัก คือ การทำประมงพื้นบ้าน การดำน้ำหาหอยและกุ้งมังกร นอกจากนี้นักท่องเที่ยวจะได้สนุกสนานเพลิดเพลินไปกับการแสดงพื้นบ้านจากชาวเลเกาะหลีเป๊ะอีกด้วย



เกาะหินงาม ตั้งอยู่บริเวณห่างจากเกาะหลีเป๊ะ ประมาณ 2 กิโลเมตร ซึ่งนับเป็นความอัศจรรย์ทางธรรมชาติ โดยเป็นหินที่เกิดขึ้นจากการที่น้ำได้กัดเซาะและขัดสีก้อนหินทุกก้อนจนเกลี้ยงเกลา ก้อนหินเหล่านั้นจึงมีมากมายหลายขนาด หลากหลายสีสันทัน และสารพันรูปทรง หินทุกก้อนจะถูกคลื่นซัดมากองรวมกันที่ชายหาดเป็นจำนวนเหลือคณานับ นอกจากนี้ยังมีตำนานเล่าขานมาจวบจนปัจจุบันว่า นักท่องเที่ยวที่มาเยือนเกาะนี้ หากผู้ใดนำก้อนหินออกจากเกาะให้รีบนำกลับไปไว้ที่เดิม มิฉะนั้นอาจจะประสบกับภยันตราย



เกาะไข่ มีลักษณะเป็นเกาะเล็ก ๆ ตั้งอยู่ก่อนถึงเกาะอาดัง – ราวี ซึ่งมีชุมประศูหินที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทางธรรมชาติ โดยเชื่อกันว่าหากหนุ่มสาวคู่ใดได้ลอดผ่านชุมประศูหินแห่งนี้แล้ว ก็จะได้แต่งงานกัน นอกจากนี้เกาะไข่ยังมีหาดทรายที่ละเอียดและขาวสะอาด ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเห็นกลุ่มปะการังได้จากบนเรือ



อุทยานนกน้ำปลักพระยา อุทยานนกน้ำปลักพระยาอยู่ที่หมู่ที่ 8 ตำบลจตุล อำเภอมืองสตูล อยู่ห่างจากตัวเมืองสตูล ประมาณ 17 กิโลเมตร มีหนองน้ำกว้างประมาณ 1 ตารางกิโลเมตร เป็นที่พักผ่อนของนกน้ำจำนวนมาก ซึ่งอพยพมาอยู่เป็นครั้งคราวทุกปี ใกล้ๆกับบริเวณนี้ คือ เขาพระยาบังสา ซึ่งมีสายน้ำไหลลอดผ่านใต้ภูเขา มีทัศนียภาพสวยงามหลายแห่ง

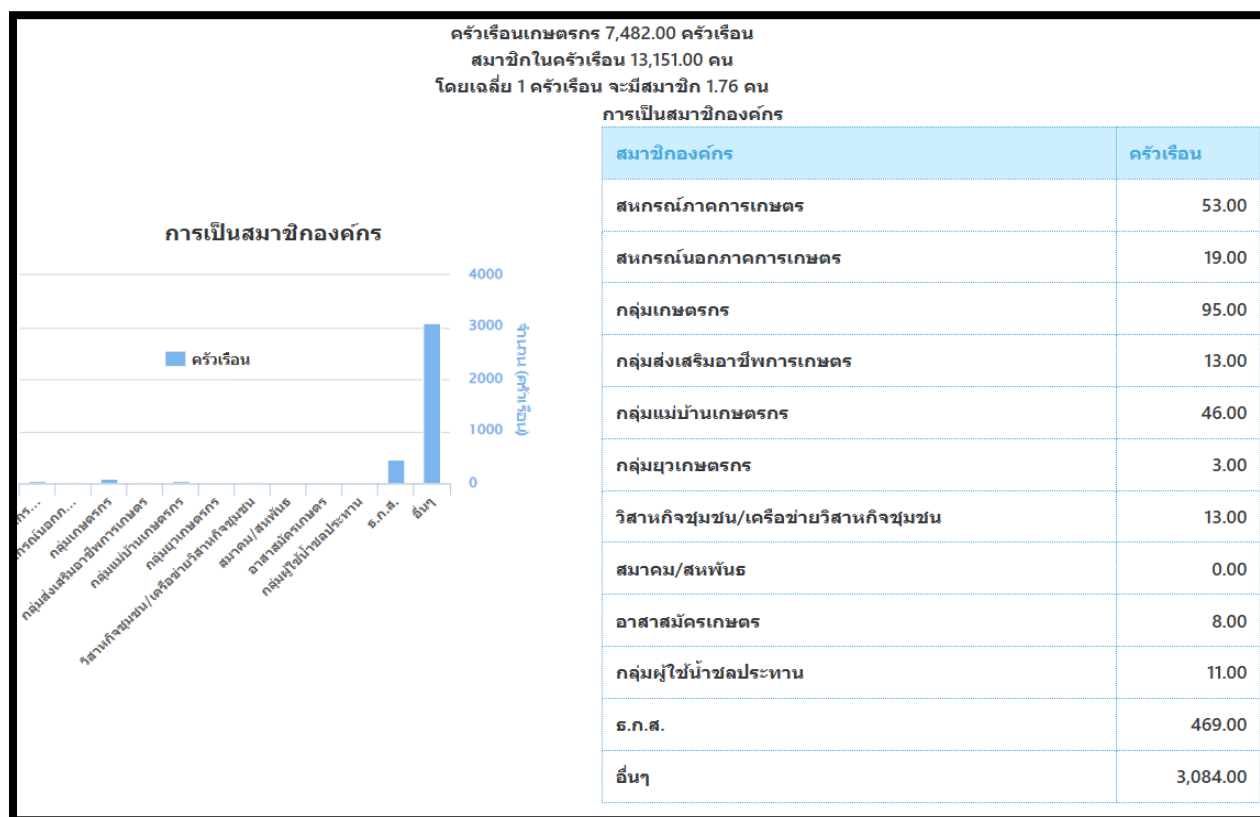


สวนสาธารณะเขาโต๊ะพญาวัง เป็นสวนสาธารณะที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองสตูล สภาพทั่วไปมีลักษณะเป็นภูเขาหินปูนขนาดย่อม มีต้นไม้รอบบริเวณสวน และมีสายน้ำจากคลองมาบั้งไหลเลียบด้านทิศตะวันตกของสวน ทำให้บรรยากาศเย็นสบายตลอดทั้งวันและมีร้านอาหารบริการแก่ผู้มาเยือน จึงเป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่เหมาะสมแก่การพาครอบครัวไปเที่ยวพักผ่อนในวันหยุด

1.2 องค์กรและสถาบันเกษตรกร

1)กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตาราง 20 กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน



ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร 2569

-จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์
ตาราง 21 จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของ กิจการ	สถานที่ตั้ง		
			เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
1	ร้านขอบคุณสตูล (กลุ่มแม่บ้านเทศบาลตำบลเจ๊ะบิลัง)	นาง ลัคนา นวมศิริ	137/16	-	พิมาน
2	รวมใจพัฒนา	นางสาว วรรณา แซ่ตัน	130/2	-	เจ๊ะบิลัง
3	วิสาหกิจชุมชนการแปรรูป กาแฟพื้นเมืองบ้านโคกประดู่	นาง อหะหมิหะ ลายงาม	73	-	ฉลุง
4	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้าน หน้าเมือง	นาง นภาพร ยงย่วน	340	หมู่ที่ 6 วัดหน้า เมือง	คลองขุด
5	กลุ่มเตอร์บิลัง	นาง รัชนี เต็นกาญจนศักดิ์	501	-	เจ๊ะบิลัง
6	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านวัง พะเนียด	นางสาว ยัลณี ขุนดำ	467	-	เกตุรี
8	กลุ่มอาชีพขนมพื้นเมืองบ้าน ริมห้วย	นาง รอฮะนี หลงสัน	17	-	ฉลุง
9	กลุ่มขันหมากบ้านกุ่มจามัง	นาง วันณา เกาวัลย์	68	-	ฉลุง
10	กลุ่มตัดเย็บและปักจักรบ้านตำ มะลังใต้	นาง ฮาซือเมาะ ศิริกาล	19	หมู่ที่ 3 ตำมะลัง ใต้	ตำมะลัง
11	หมวกกกกะปิเยาะห์	นาง สีสีหาญา ลืออ่า	188	-	ฉลุง
12	กลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรีเกตุรี	นางสาว ดาริญญา กองพล	72	-	เกตุรี
13	กลุ่มแม่บ้านประมงอาสา	นาง มุหงา อุเส็น	110	-	ตันหยงโป
14	กลุ่มควนขันบาติก	นางสาว พรพรรณ รักนิยม	181	-	ควนขัน
15	กลุ่มตำมะลังพัฒนา	นางสาว กุมารีย์ หลงภูนั้น	289	-	ตำมะลัง
16	กลุ่มนริศราสมุนไพรร	นาง กัลยรัตน์ สหสบดีน	335	หมู่ที่ 1 ลูโป๊ะบา ตู	บ้านควน
17	กลุ่มผลิตภัณฑ์นกน้ำ	นาย กันต์ สันตินุตานนท์	41	หมู่ที่ 3 โคกพิลา	ควนโพธิ์
18	นายสรายุทธ์ ไชยกุล (กลุ่ม สตูลดินเผา)	นาย สรายุทธ์ ไชยกุล	299/67	หมู่ที่ 6 ท่าหิน	ควนขัน
19	กลุ่มอาหารทะเลแปรรูป	นาง มารียะ สะยิบิลัง	219	-	ตันหยงโป
20	กลุ่มกาแฟพื้นเมืองบ้านลูโป๊ะ บาตู	นาย อดุลย์ ทังนุ่ย	67	หมู่ที่ 1 ลูโป๊ะบา ตู	บ้านควน
21	น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นปานจิต	นาง สมจิต สุวรรณโน	27/70	-	พิมาน

22	บุหงาตันหยงปอเปี๊ยะกรอบ	นาง บีบี๊ะ ชุนชนะ	143	-	ปูยู
23	น้ำพริกซัลมา	นาง เฉลิมศรี ยิ่งนิยม	297	หมู่ที่ 7 ลูโป๊ะกา รายี	บ้านควน
24	ครัวสุขศรี อาหารปักษ์ใต้	นาง กัญญาวิ พรธนะม้าย	662	หมู่ที่ 7 คลองขุด เหนือ	คลองขุด
25	กลุ่มแปรรูปอาหารบ้านตำมะ ลังใต้	นาง ทศนีย์ หะหมัด	232	หมู่ที่ 3 ตำมะลัง ใต้	ตำมะลัง
26	กลุ่มอาชีพมุสลิมะฮ์ชุมชนบ่อ หลวง	นาง สุรีย์ วิเชียรศรี	36	-	เจ๊ะบิลัง
27	พรทิพย์ เอ็งจ้วน	นาง พรทิพย์ เอ็งจ้วน	127/72	-	พิมาน
28	กลุ่มเครื่องแกง อาหารแปรรูป ปักษ์ใต้ อำเภอเมือง	นางสาว บุษยมาภ พรธนะ ม้าย	662	-	เกตรี
29	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้าน คลองขุดเหนือ	นาง ทิพวรรณ ช่อนศรี	797	-	คลองขุด
30	กลุ่มสตรีผู้สูงอายุบ้านเจ๊ะบิลัง	นาง เจ๊ะโสม รอเหมมัน	262	-	เจ๊ะบิลัง
32	กลุ่มสตรีบ้านเกตรี	นาง হাসานะ หมาดเต๊ะ	920	-	เกตรี
33	กลุ่มแม่บ้านสายใยรักแห่ง ครอบครัว	นาง ลุซดา ลิงลาห์	ศูนย์สาธิต การตลาด	-	ควนโพธิ์
34	กลุ่มสตรีเกษตรกรการผลิต และแปรรูป	นาง อัสมานี หลังจิ	374/1	หมู่ที่ 2 เจ๊ะบิลัง	เจ๊ะบิลัง
35	กลุ่มแม่บ้านตันหยงพัฒนา	นาง อิน๊ะ บานยιάต	194	-	ตันหยงโป
36	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง บ้านวังพะเนียด	นาย กุสิด สนไหม	-	-	เกตรี
37	กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านตำมะลัง ใต้	นาย หมดสาและ ปูหมัด	19	หมู่ที่ 3 ตำมะลัง ใต้	ตำมะลัง
38	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำมะลัง ทวีศรีสุข	นางสาว บุศรา สง่าบ้านโคก	425	-	ตำมะลัง
39	กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์โดย ชุมชนปากันใหญ่	นาย อดุลย์ ชนะบัณฑิต	41	-	เกาะสาหร่าย
40	ส่งเสริมอาชีพสตรี	นางสาว ชไมพร หมั่นสง่า	251	-	เจ๊ะบิลัง
41	กลุ่มขนมพื้นบ้าน	นางรวิดา ลีลานนท์	7	หมู่ที่ 5 เนินสูง	ควนขัน
42	วานิตาบ้านขนม	นาง อิน๊ะ สวามีน	79	หมู่ที่ 1 ฉลุง	เจ๊ะบิลัง
43	ขนมพื้นบ้าน กลุ่มแม่บ้าน ตันหยงอันดา	นาง สุรณา หมั่นยามีน	223	หมู่ที่ 1 ตันหยง โป	ตันหยงโป
44	ครัวมาเรียม ไชยกุล	นาง มาเรียม ไชยกุล	299/67	หมู่ที่ 4 ไทรงาม	ควนขัน

45	กลุ่มรักฉนลง	นาย สุทธิ อำมาตย์นิติกุล	71	หมู่ที่ 1 ฉลง	เจ๊ะบิลัง
46	ศูนย์เรียนรู้ชุมชนพญาบังสา	นาย สุริพงษ์ หมั่นใจดี		หมู่ที่ 5 ใหม่	ควนโพธิ์
47	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลเกตรี	นาย มุกาเส็ม กรมเมือง	149	หมู่ที่ 3 เกตรี	เกตรี
48	กลุ่มผลิตภัณฑ์จักสานก้านจาก	นาง ปาริณา บัวหอม	451/4	หมู่ที่ 4 คลองขุด	คลองขุด
49	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านโคกพิลา	นายหมัด ทังปากถ้ำ	21	หมู่ที่ 3 โคกพิลา	ควนโพธิ์
50	กลุ่มขนมพื้นเมืองบ้านกาลูปี	นางสาว อรุมา อยู่ดี	75	หมู่ที่ 6 กาลูปี	บ้านควน
51	กลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรีบ้านลูโป๊ะการายี	นางสาว นาดีละห์ นายูรี	288	หมู่ที่ 7 ลูโป๊ะการายี	บ้านควน
52	กลุ่มเชานาง เกตรี	นางสาว นาวิยา หมาดตา	82	หมู่ที่ 3 เกตรี	เกตรี
53	ไม้เลื้อยอันดามัน บ้านท่าหิน	นาย บุญคล่อง รองเดช	38	หมู่ที่ 6 ท่าหิน	ควนขัน
54	กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำ หมู่ 5 บ้านควน	นางศิริเพ็ญ สะอูรา	307	หมู่ที่ 5 ควน	บ้านควน
56	บูเก้ตกะจิ	นางสาว พัชรี พรหมพุด	52	หมู่ที่ 12 เขาน้อย	ฉลง
57	ท่าปริงเบอเกอร์รี	นางสาว ยาวนีย์ ลำโป	74	-	เจ๊ะบิลัง
58	บุญมีรงนก	นาง บุญมี ทิพย์แก้ว	166 /34	-	พิมาน
59	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกาะยะระโดด แปรรูปอาหารทะเล	นาง ฟองจันทร์ ต๊ะดุย	-	หมู่ที่ 6 ตะโละน้ำ	เกาะสาหร่าย
60	กลุ่มชื่นใจป่าเต๊ะ	นาง หัสณี บังแลมาปูเลา	120	หมู่ที่ 6 ตะโละน้ำ	เกาะสาหร่าย
61	ครัวคุณหนา	นาง จันทนา แซ่ตัน	559	-	เจ๊ะบิลัง
62	ครัวชัยกุล แกงปักษ์ใต้	นาย ณรงค์ ชุมนาค	299/99	-	พิมาน
63	กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านควนสตูล	นาง วิไลวรรณ สะอูรา	354	หมู่ที่ 5 ควน	บ้านควน
64	กลุ่มน้ำผึ้งรวงบ้านทุ่งหญ้าแดง	นาย สามาด เตาวะโต	137	หมู่ที่ 1 เขาน้อย ตก	ควนโพธิ์
65	ขนมพื้นเมืองและอาหารแปรรูป	นางสาว สาธิกา แก้วสิงค์	1	หมู่ที่ 1 ดันหยงอุมา	เกาะสาหร่าย
66	กลุ่มขนมพื้นบ้านสัมมาชีพบ้านไร่เกตรี	นางสาว ฮามีน๊ะ สะปาน	55	หมู่ที่ 1 ไร่	เกตรี
67	กลุ่มขนมพื้นเมืองบ้านนาลาน	นาง ฮามีน๊ะ พุมเชื้อ	282	หมู่ที่ 3 นาลาน	ควนขัน
68	วิสาหกิจชุมชนดอกหญ้า บ้านท่าหิน	นาย มะหมาด มะลา	44	หมู่ที่ 6 ท่าหิน	ควนขัน

69	กลุ่มแปรรูปตำบลควนโพธิ์	นาง สุคน ปรามจิตร	31	หมู่ที่ 4 เกาะ เนียง	ควนโพธิ์
70	กลุ่มชาวเลหลีเป๊ะ	นางสาวฉัตรพร พระอ๊ะ	88	หมู่ที่ 7 เกาะกา ดั่ง, หลีเป๊ะ	เกาะสาหร่าย
71	เครื่องแกงแม่บ้านเกาะเนียง	นางสุจินต์ หมั่นแก้ว	58	หมู่ที่ 4 เกาะ เนียง	ควนโพธิ์
72	บ้านขนมป้าโส	นาง โสภา ณ นคร	384	หมู่ที่ 6 วัดหน้า เมือง	คลองขุด
73	นุชนันทรา กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เกาะยะระโตดใหญ่ หมู่ที่ 5	นางสาวรำล๊ะ วัฒนะ	136	หมู่ที่ 5 เกาะ สาหร่าย	เกาะสาหร่าย
74	ทองม้วนกะชบาไฟ	นาง ชบาไฟ หวันสตูล	962	หมู่ที่ 4 คลองขุด	คลองขุด
75	Preesama	นางสาว กัลยากร พรเจริญ	92	-	พิมาน
76	GAMAT BY SOFIA (กา หมาด)	ดาร์ย๊ะ หมานสัน	275	หมู่ที่ 1 จลุงใต้	จลุง
79	กลุ่มสัมมาชีพชุมชนบ้านเกาะ เนียง	นาย สัตต์ รังงาม	114	หมู่ที่ 4 เกาะ เนียง	ควนโพธิ์
80	กลุ่มแกะสลักหนังตะลุง	นาย เอิบ แก้วบัวสัง	139	หมู่ที่ 4 เกาะ เนียง	ควนโพธิ์
81	กลุ่มรักษ์สุขภาพ	นาย ชนะ วรพงษ์	2/16	-	พิมาน
82	ส่งเสริมอาชีพบ้านบากันใหญ่	นางสาว รอดิยะ โต๊ะเอียด	39	หมู่ที่ 2 บากัน ใหญ่	เกาะสาหร่าย
83	บากันใหญ่แปรรูปอาหารทะเล	นางสาว มาริยา จิแอ	15	หมู่ที่ 2 บากัน ใหญ่	เกาะสาหร่าย
84	กลุ่มสตรีพัฒนาบ้านเนินสูง	นาง รุยดา ลีลานนท์	7	หมู่ที่ 5 เนินสูง	ควนขัน
85	ร้านขอบคุนสตูล (กลุ่มแม่บ้าน เทศบาลตำบลเจ๊ะบิลัง)	นาง ลัดดา นวมศิริ	137/16	-	พิมาน
86	รวมใจพัฒนา	นางสาว วรรณา แซ่ตัน	130/2	-	เจ๊ะบิลัง
87	วิสาหกิจชุมชนการแปรรูป กาแฟพื้นเมืองบ้านโคกประดู่	นาง อะหมิหนะ ลายงาม	73	-	จลุง
88	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้าน หน้าเมือง	นาง นภาพร ยงยวน	340	หมู่ที่ 6 วัดหน้า เมือง	คลองขุด
89	กลุ่มเตอร์บิลัง	นาง รัชณี เต็นกาญจนศักดิ์	501	-	เจ๊ะบิลัง

90	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านวังพะเนียด	นางสาว ยัลณี ขุนดำ	467	-	เกตรี
91	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหัวเขา	นาง ปรีตะ อายาหมื่น	48	-	ฉลุง
92	กลุ่มอาชีพชนมพื้นเมืองบ้านริมห้วย	นาง รอฮะนี หลงสัน	17	-	ฉลุง
93	กลุ่มขันหมากบ้านกุบังจามัง	นาง วันณา เกววัลย์	68	-	ฉลุง
94	กลุ่มตัดเย็บและปักจักรบ้านตำมะลังใต้	นาง ฮาซือเม๊ะ ศิริกาล	19	หมู่ที่ 3 ตำมะลังใต้	ตำมะลัง

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสตูล,พ.ศ. 2567

-ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตาราง 22 ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ลำดับ	วันที่อนุมัติ	ประเภท	ชื่อวิสาหกิจชุมชน	ที่ตั้ง	สถานะ
1	28 พ.ย. 2568	วิสาหกิจชุมชน	ผู้ผลิตเสื้อสตูล	เลขที่ 714 หมู่ที่ 7 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
2	6 พ.ย. 2568	วิสาหกิจชุมชน	สหพันธ์เกษตรกร จ.สตูล 3 (เครือข่ายเกษตรกรช่วยชาติ)	เลขที่ 18/1 หมู่ที่ 2 ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
3	2 ต.ค. 2568	วิสาหกิจชุมชน	ท่องเที่ยวชุมชนวัฒนธรรมบ้านทุ่งฉลุง	เลขที่ 96 หมู่ที่ 8 ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
4	18 ส.ค. 2568	วิสาหกิจชุมชน	วังพะเนียด สุราภรณ์	เลขที่ 52 หมู่ 5 ตำบลเกตรี อำเภอเมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
5	18 ส.ค. 2568	วิสาหกิจชุมชน	สหพันธ์เกษตรกร จ.สตูล 2 (เครือข่ายเกษตรกรช่วยชาติ)	เลขที่ 260/8 ตำบลพิมาน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
6	17 ธ.ค. 2567	วิสาหกิจชุมชน	สมันต-วิถีธรรมชาติ	เลขที่ 81 ตำบลพิมาน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
7	30 ต.ค. 2567	วิสาหกิจชุมชน	ญอหนุาหัตถกรรม	เลขที่ 28 ตำบลพิมาน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
8	20 ก.ย. 2567	วิสาหกิจชุมชน	กลุ่มอาชีพรักถิ่นปยู	เลขที่ 297 หมู่ที่ 3 ตำบลปยู อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
9	21 ส.ค. 2567	วิสาหกิจชุมชน	พิมานสร้างงานสร้างอาชีพ	เลขที่ 81 ถนนหัตถกรรมศึกษา ตำบลพิมาน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ

10	14 มิ.ย. 2567	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนเชิง อนุรักษ์ ม.3 บ้านเกาะนก	เลขที่ 159 หมู่ที่ 3 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
11	30 พ.ค. 2567	วิสาหกิจ ชุมชน	เกษตรกรบ้านเขาจีน	เลขที่ 149/1 หมู่ที่ 1 ตำบลคลอง ขุด อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
12	23 เม.ย. 2567	วิสาหกิจ ชุมชน	ตำบลคลองขุด จังหวัดสตูล	เลขที่ ศาลาเอนกประสงค์หมู่ที่ 2 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
13	20 พ.ย. 2566	วิสาหกิจ ชุมชน	รักษ์ท่องเที่ยวตำมะลัง	เลขที่ 311 หมู่ 3 ตำบลตำมะลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
14	9 ส.ค. 2566	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรง ผึ้งชันโรง ป่าชายเลน	เลขที่ 1233/2 หมู่ 4 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
15	9 ม.ค. 2566	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มสหพันธ์เกษตรกร จ.สตูล (เครือข่ายเกษตรกรช่วยชาติ)	เลขที่ 486 หมู่ 2 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
16	22 ธ.ค. 2565	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มอาชีพบ้านมั่นคงตำบล คลองขุด	เลขที่ 112/1 หมู่ 3 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
17	11 ต.ค. 2565	วิสาหกิจ ชุมชน	การท่องเที่ยวเกาะหลีเป๊ะยั่งยืน	เลขที่ 88 หมู่ 7 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
18	2 ส.ค. 2565	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มแปรรูปข้าวเกรียบตำบล ควนโพธิ์	เลขที่ 31 หมู่ 4 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
19	2 ส.ค. 2565	วิสาหกิจ ชุมชน	หั่วแหลมโฮมสเตย์ (เกาะ สาหร่าย)	เลขที่ 35 หมู่ 4 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
20	22 ก.ค. 2565	วิสาหกิจ ชุมชน	ตำบลควนโพธิ์	เลขที่ 3 หมู่ 7 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
21	29 มี.ค. 2565	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มอาชีพบ้านตำมะลังใต้	เลขที่ 66 หมู่ 3 ตำบลตำมะลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
22	18 ต.ค. 2564	วิสาหกิจ ชุมชน	เกษตรกรรุ่นใหม่สตูล	เลขที่ 588 หมู่ 2 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
23	19 ส.ค. 2564	วิสาหกิจ ชุมชน	เตอร์บิลัง	เลขที่ 501 หมู่ 2 ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
24	9 ก.ค. 2564	วิสาหกิจ ชุมชน	ฮาซุนา สมุนไพรบ้านคุณธรรม	เลขที่ 362 หมู่ 3 ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
25	9 เม.ย. 2564	วิสาหกิจ ชุมชน	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลเกตรี อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	เลขที่ 149 หมู่ 3 ตำบลเกตรี อำเภอเมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
26	9 เม.ย. 2564	วิสาหกิจ ชุมชน	ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และ อนุรักษ์ บ้านบาขันแดร์ม	เลขที่ 81 หมู่ 6 ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ

27	1 เม.ย 2564	วิสาหกิจ ชุมชน	อัฐปีโรตีกรอบจั่ว	เลขที่ 566 หมู่ 2 ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
28	29 ก.ย. 2563	วิสาหกิจ ชุมชน	บูเก้ตตรี โฮมสเตย์ สตูล	เลขที่ 216 หมู่ 3 ตำบลเกตุรี อำเภอเมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
29	7 ส.ค. 2563	วิสาหกิจ ชุมชน	รักษ์สุขภาพ	เลขที่ 2/19 ตำบลพิมาน อำเภอ เมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
30	17 ม.ค. 2562	วิสาหกิจ ชุมชน	เศรษฐกิจพอเพียงบ้านลูโบ๊ะบา ดู	เลขที่ 294 หมู่ 1 ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
31	28 พ.ย. 2561	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านกาลันยี่ ตัน	เลขที่ 205 หมู่ 5 ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
32	19 มี.ค. 2561	วิสาหกิจ ชุมชน	ท่องเที่ยวเกาะยะระโตด	เลขที่ 120 หมู่ 6 ตำบลเกาะ สาหร่าย อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
33	11 ม.ค. 2561	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มเลี้ยงปลาควนดินแดง	เลขที่ 393 หมู่ 1 ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
34	24 ต.ค. 2560	วิสาหกิจ ชุมชน	ประชารัฐ เมืองสตูล ร้านค้า	เลขที่ 74 ถนนคูหาประเวศน์ ตำบล พิมาน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
35	24 ต.ค. 2560	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรง มุสลิมทุ่ง พญา	เลขที่ 171 หมู่ 14 ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
36	31 ก.ค. 2560	วิสาหกิจ ชุมชน	ดอกหญ้าบ้านท่าหิน	เลขที่ 44 หมู่ 6 ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
37	19 พ.ค. 2560	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มเกษตรกร แพะ แกะ และ โค อ.เมือง จ.สตูล	เลขที่ 7/3 ตำบลพิมาน อำเภอเมือง สตูล สตูล 91000	ปกติ
38	19 พ.ค. 2560	วิสาหกิจ ชุมชน	บ้านชนมมุกรัก เจ๊ะบิลัง	เลขที่ 251 หมู่ 2 ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
39	21 พ.ย. 2559	วิสาหกิจ ชุมชน	ชมรมเรือน้ำเที่ยวตำบลตันหยง โป	เลขที่ 94 หมู่ 3 ตำบลตันหยงโป อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
40	9 พ.ย. 2559	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มท่องเที่ยวชุมชนบ้านควน สตูล	เลขที่ 354 หมู่ 5 ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
41	12 พ.ค. 2559	วิสาหกิจ ชุมชน	ประมงเรือเล็ก	เลขที่ 46 หมู่ 3 ตำบลตำมะลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
42	26 ม.ค. 2559	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มพัฒนาอาชีพ (บ้านท่าส้ม)	เลขที่ 65 หมู่ 1 ตำบลตำมะลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
43	13 ก.พ. 2556	วิสาหกิจ ชุมชน	ควนขันบาติกปาเตะ	เลขที่ 181 หมู่ 4 ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ

44	28 ม.ค. 2556	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มเลี้ยงแพะเนื้อชุมชนทุ่ง เฉลิมสุข ตำบลพิมาน	เลขที่ 128/6 ถนนสตูลธานี ตำบล พิมาน อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
45	4 ธ.ค. 2555	วิสาหกิจ ชุมชน	ศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยว ชุมชนตำบลตันหยงโป (บ้าน ปากันเคย)	เลขที่ 159 หมู่ 3 ตำบลตันหยงโป อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
46	15 ส.ค. 2554	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เขา พญาบังสา	เลขที่ 211 หมู่ 5 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
47	7 พ.ย. 2551	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มตัดเย็บและปักบ้านตำมะ ลังใต้	เลขที่ 19 หมู่ 3 ตำบลตำมะลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
48	7 พ.ย. 2551	วิสาหกิจ ชุมชน	แม่บ้านตันหยงพัฒนา	เลขที่ 194 หมู่ 1 ตำบลตันหยงโป อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
49	21 ม.ค. 2551	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหัว เขา	เลขที่ 48 หมู่ 9 ตำบลฉลุง อำเภอ เมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
50	11 ก.ค. 2550	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการเกษตร แบบผสมผสาน	เลขที่ 53 หมู่ 2 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
51	11 ก.ค. 2550	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำมะลัง ทวีศรีสุข	เลขที่ 425 หมู่ 2 ตำบลตำมะลัง อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
52	14 พ.ย. 2549	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มแม่บ้านประมงอาสาบ้าน ปากันเคย	เลขที่ 110 หมู่ 3 ตำบลตันหยงโป อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
53	11 ก.ย. 2549	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มอนุรักษ์ส่งเสริมอาชีพบ้าน ปากันเคย	เลขที่ 110 หมู่ 3 ตำบลตันหยงโป อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
54	28 ก.ค. 2549	วิสาหกิจ ชุมชน	โรตี ชาชัก สตูล	เลขที่ 137/16 ตำบลพิมาน อำเภอ เมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
55	14 ก.ค. 2549	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มแปรรูปอาหารทะเลบ้าน หาดทรายยาว	เลขที่ 158 หมู่ 2 ตำบลตันหยงโป อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ
56	26 ต.ค. 2548	วิสาหกิจ ชุมชน	การแปรรูปกาแฟพื้นเมืองบ้าน โคกประดู่	เลขที่ 73 หมู่ 11 ตำบลฉลุง อำเภอ เมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
57	26 ต.ค. 2548	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มแม่บ้านเพื่อการผลิตทุบ้ง จามังเหนือ	เลขที่ 91 หมู่ 7 ตำบลฉลุง อำเภอ เมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
58	26 ต.ค. 2548	วิสาหกิจ ชุมชน	แม่บ้านเกษตรกรวังพะเนียด	เลขที่ 29 หมู่ 5 ตำบลเกดรี อำเภอ เมืองสตูล สตูล 91140	ปกติ
59	18 ต.ค. 2548	วิสาหกิจ ชุมชน	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหน้า เมือง	เลขที่ 340 หมู่ 6 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล สตูล 91000	ปกติ

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล ,พ.ศ. 2567

-ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ตาราง 23 ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ลำดับ	ชื่อองค์กร	ประเภท	วันที่จัดตั้ง กลุ่ม	จำนวน สมาชิก
1	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านวังพะเนียด	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	17 ธ.ค. 2568	17
	หมู่ 5 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
2	กลุ่มยุวเกษตรกรกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเทศบาล ๑ (วัดสตูลสันตยาaram)	กลุ่มยุวเกษตรกร	17 มิ.ย. 2568	25
	หมู่ - ต.พิมาน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
3	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านคลองขุด	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	15 ม.ค. 2568	16
	หมู่ 4 ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
4	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านท่าจีน	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	14 ม.ค. 2568	14
	หมู่ 2 ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
5	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านคลองขุดเหนือ	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	16 ธ.ค. 2567	15
	หมู่ 7 ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล จ.สตูล			

6	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรน้ำดื่ม ชุมชนบ้านหัวเขา	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	12
	หมู่ 9 ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
7	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรการ ปลูกมะนาวบ้านทุ่ง	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	13
	หมู่ 8 ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
8	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตร พอเพียงบ้านโคกพยอม	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	28 ก.พ. 2568	12
	ต.พิมาน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
9	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูก มะนาวบ้านโคกประตู่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	15
	หมู่ 11 ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
10	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรการ ปลูกมะนาวบ้านไต่ยุด๊ะ หมู่ที่ 5 ตำบลฉลุง	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	14
	หมู่ 5 ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
11	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านเจ๊ะ บิลัง	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 2 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			

12	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านกาลัยตัน	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 5 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
13	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านบันนังปูเลา	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 4 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
14	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านปาเต๊ะ	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 3 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
15	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านโคกพิลา	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 3 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
16	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านเกาะเนียง	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 4 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
17	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านทุ่งหญ้าแดง	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 1 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			

18	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้าน ควนโพธิ์	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 2 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
19	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้าน โคกไคร	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 7 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
20	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้าน ใหม่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	26 ก.พ. 2568	10
	หมู่ 5 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
21	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพบ้านทุ่งวิมาน	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	11 ก.พ. 2568	12
	หมู่ 2 ต.บ้านควน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
22	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพบ้านคลองตาย	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	11 ก.พ. 2568	12
	หมู่ 4 ต.บ้านควน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
23	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพบ้านลูโป๊ะขอเล้า หมู่ที่ 4 ตำบลเกตรี	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	6 ก.พ. 2568	12
	หมู่ 4 ต.เกตรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			

24	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพบ้านกานะ หมู่ที่ 2 ตำบลเกตุรี	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	6 ก.พ. 2568	12
	หมู่ 2 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
25	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพบ้านทุ่ง หมู่ที่ 7 ตำบลเกตุรี	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	6 ก.พ. 2568	12
	หมู่ 7 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
26	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพบ้านไร่ หมู่ที่ 1 ตำบลเกตุรี	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	6 ก.พ. 2568	12
	หมู่ 1 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
27	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพบ้านโคกมุดพัฒนาหมู่ที่ 6 ตำบลเกตุรี	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	6 ก.พ. 2568	12
	หมู่ 6 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
28	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้าน กาลูบี	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	8 มี.ย. 2567	20
	หมู่ 6 ต.บ้านควน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			

29	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพาะ เห็ดฟางในตะกร้าพลาสติก	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	1 ส.ค. 2567	16
	หมู่ 6 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
30	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้าน ฉลุง	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	20 มิ.ย. 2567	20
	หมู่ 1 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
31	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพการปลูกมะนาวตำบลเกตรี	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	27 ธ.ค. 2566	13
	หมู่ 7 ต.เกตรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
32	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพเกษตรการปลูกมะนาวตำบล บ้านควน	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	27 ธ.ค. 2566	10
	หมู่ 7 ต.บ้านควน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
33	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพการปลูกมะนาวในเชิงพลาสติก	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	27 ธ.ค. 2566	10
	หมู่ 1 ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
34	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพการปลูกมะนาวตำบลเจ๊ะบิลัง	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	27 ธ.ค. 2566	10

	หมู่ 5 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
35	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพการปลูกมะนาวตำบลควนโพธิ์ หมู่ 5 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	27 ธ.ค. 2566	15
36	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านเกตุรี หมู่ 3 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	20 ต.ค. 2543	10
37	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านใหม่ หมู่ 5 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	7 พ.ย. 2562	10
38	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านประมง อาสาบ้านบากันเคย หมู่ 3 ต.ตันหยงโป อ.เมืองสตูล จ. สตูล	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	30 ต.ค. 2551	10
39	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่ม ส่งเสริมอาชีพเพาะเห็ด หมู่ที่ 1 บ้าน ไร่ หมู่ 1 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	6 มี.ค. 2561	10
40	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่ม ศูนย์ส่งเสริมและผลิตภัณฑ์ข้าวชุมชน ตำบลเกตุรี	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	29 ส.ค. 2562	15

	หมู่ 3 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
41	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรธวัชบุรีโรตีกอบ จิ๋ว	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	5 ส.ค. 2563	11
	หมู่ 2 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
42	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนมุสลิม ศึกษา	กลุ่มยุวเกษตรกร	20 ก.พ. 2558	15
	หมู่ 2 ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
43	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านไทร งาม	กลุ่มยุวเกษตรกร	22 ธ.ค. 2563	32
	หมู่ 4 ต.ควนขัน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
44	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนราชประชานุ เคราะห์ 42 จังหวัดสตูล	กลุ่มยุวเกษตรกร	11 ส.ค. 2551	37
	หมู่ 7 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
45	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านใหม่	กลุ่มยุวเกษตรกร	16 ธ.ค. 2562	17
	หมู่ 5 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
46	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านปาเต๊ะ	กลุ่มยุวเกษตรกร	14 มิ.ย. 2550	15
	หมู่ 3 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			

47	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านยะระโตตน้อย	กลุ่มยุวเกษตรกร	15 มิ.ย. 2554	10
	หมู่ 4 ต.เกาะสาหร่าย อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
48	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนสตูลวิทยา	กลุ่มยุวเกษตรกร	12 ธ.ค. 2562	21
	หมู่ 6 ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
49	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเทศบาล2 วิชาธานีปเฉลิม	กลุ่มยุวเกษตรกร	19 ก.พ. 2558	12
	ต.พิมาน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
50	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านควน	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	1 ม.ค. 2565	10
	หมู่ 5 ต.บ้านควน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
51	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหน้าเมือง	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	18 ต.ค. 2548	10
	หมู่ 6 ต.คลองขุด อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
52	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรบ้านโคกประดู่	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	18 ต.ค. 2548	10
	หมู่ 11 ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			

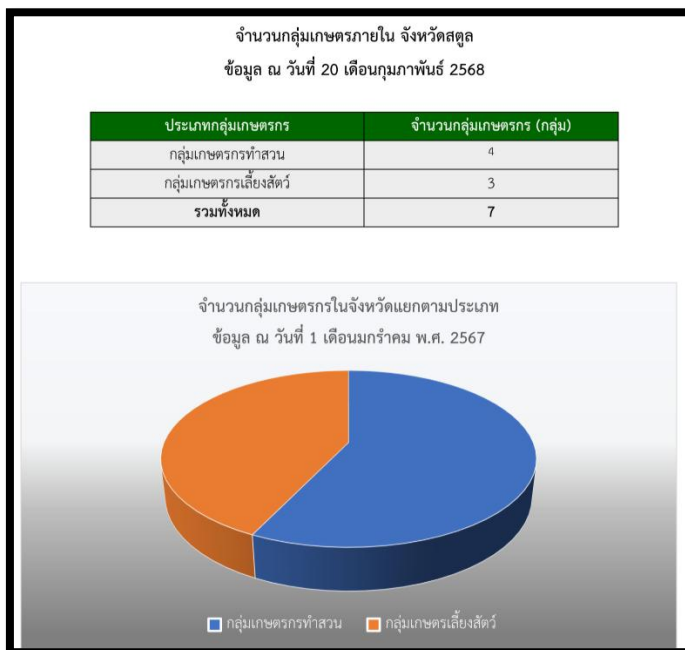
53	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหัวเขา	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	10 พ.ค. 2548	10
	หมู่ 9 ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
54	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบูเก้ตเกอจี	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	21 ส.ค. 2562	16
	หมู่ 12 ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
55	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านวังพะเนียด	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	26 ต.ค. 2548	12
	หมู่ 7 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
56	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเศรษฐกิจพอเพียงบ้านวังพะเนียด	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	26 ต.ค. 2548	11
	หมู่ 5 ต.เกตุรี อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
57	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำมะลังทิวศรีสุข	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	11 ก.ค. 2550	10
	หมู่ 2 ต.ตำมะลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
58	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรควนขันบาติก	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	13 ก.พ. 2556	10
	หมู่ 4 ต.ควนขัน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			

59	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้าน เกษตรกรบ้านยะระโตตัญย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	1 ม.ค. 2565	10
	หมู่ 4 ต.เกาะสาหร่าย อ.เมืองสตูล จ. สตูล			
60	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้าน เกษตรกรบ้านตันหยงพัฒนา	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	30 ต.ค. 2551	10
	หมู่ 1 ต.ตันหยงโป อ.เมืองสตูล จ. สตูล			
61	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรขอบคุนสตูล	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	28 ก.ค. 2549	10
	ต.พิมาน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
62	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรข้าวเกรียบ สมุนไพร	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	2 ส.ค. 2565	10
	หมู่ 4 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
63	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านพัฒนา อาชีพบ้านกาลันยี่ตัน	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	28 พ.ย. 2561	10
	หมู่ 5 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
64	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่ม เลี้ยงผึ้งโพรงมุสลิมทุ่งพญา	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	16 พ.ค. 2562	11
	หมู่ 14 ต.ฉลุง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
65	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตร ผสมผสานอินทรีย์	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	1 ม.ค. 2563	10

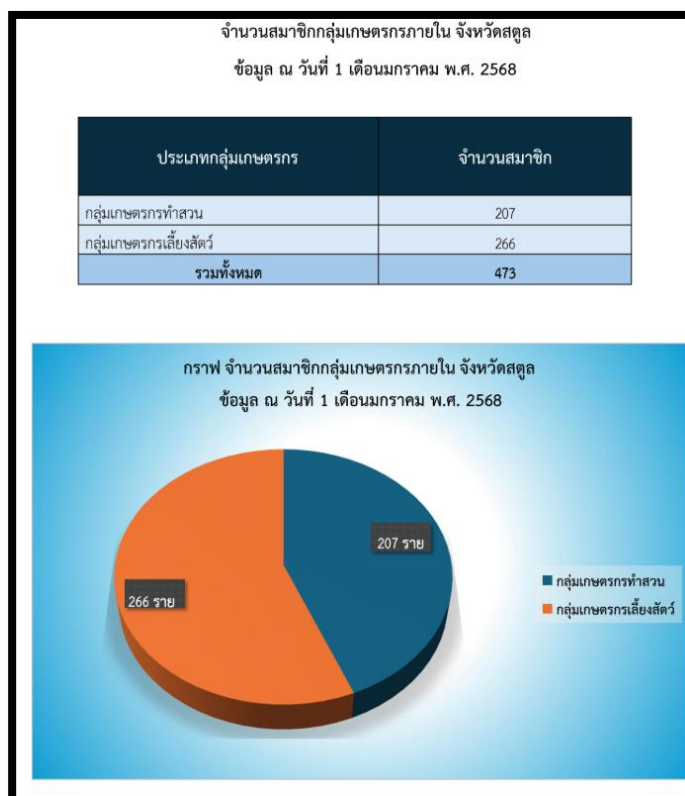
	หมู่ 6 ต.เจ๊ะบิลัง อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
66	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเลี้ยงผึ้ง ม.4 บ้านไทรงาม	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	1 ม.ค. 2563	21
	หมู่ 4 ต.ควนขัน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
67	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเลี้ยงผึ้ง ควนโพธิ์	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	1 ม.ค. 2563	10
	หมู่ 1 ต.ควนโพธิ์ อ.เมืองสตูล จ.สตูล			
68	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริม อาชีพฟาร์มเกษตรกรรมยั่งยืนและ พอเพียง	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	1 ม.ค. 2562	10
	ต.พิมาน อ.เมืองสตูล จ.สตูล			

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล,พ.ศ. 2568

-ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์
ตาราง 24 ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์



ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล,พ.ศ. 2568



ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล,พ.ศ. 2568

ตาราง 25 ทำเนียบกลุ่มเกษตรกร

ทำเนียบกลุ่มเกษตรกร ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2568												
ลำดับที่	ชื่อกลุ่มเกษตรกร	สถานะกลุ่มเกษตรกร	ประเภทกลุ่มเกษตรกร	ที่อยู่	หมู่	ซอย	ถนน	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์	โทรศัพท์
1	กลุ่มเกษตรกรทำสวนกำแพง	ดำเนินการ	ทำสวน	27	5	-	-	กำแพง	สระบุรี	สตูล	91110	-
2	กลุ่มเกษตรกรทำสวนแปะระ	ดำเนินการ	ทำสวน	26	5	-	-	แปะระ	ท่าแพ	สตูล	91150	06 2368 3955
3	กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางพาราทุ่งน้อย	ดำเนินการ	ทำสวน	47	9	-	ทุ่งน้อย-บ้านรา	ทุ่งน้อย	ควนกาหลง	สตูล	91130	-
4	กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางพาราบ้านอุโปะการันฮี	ดำเนินการ	ทำสวน	39	7	-	-	บ้านควน	เมืองสตูล	สตูล	91140	08 4571 9151
5	กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงแพะแปะระ	ดำเนินการ	เลี้ยงสัตว์	97	2	-	-	แปะระ	ท่าแพ	สตูล	91150	650794738
6	กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ท่าแพ	ดำเนินการ	เลี้ยงสัตว์	4	10	-	อูลุงท่าแพ	ท่าแพ	ท่าแพ	สตูล	91150	08 4633 7779
7	กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์ท่าเรือ	ดำเนินการ	เลี้ยงสัตว์	21	4	-	-	ท่าเรือ	ท่าแพ	สตูล	91150	08 7290 2674

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล, พ.ศ. 2568

1) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

-อาสาสมัครเกษตร

ตาราง 26 อาสาสมัครเกษตร

รายชื่อคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรอำเภอ (อกษอ.)		
ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
1.	เกษตรอำเภอเมืองสตูล	ที่ปรึกษา
2.	ประมงอำเภอเมืองสตูล	ที่ปรึกษา
3.	นายอดิพันธ์ สาติน	ประธานกรรมการ
4.	นายพิทักษ์ ขอบแต่ง	รองประธานกรรมการ
5.	นายยุสุบ สันหมุด	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
6.	นายศุภพันธ์ สะเด็น	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
7.	นายบุญฤทธิ์ ละอองวิจิต	กรรมการ
8.	นายพันธ์ สลีมีน	กรรมการ
9.	นางทิพวรรณ หนูหีด	กรรมการ
10.	นางอินฉ๊ะ บานย้าต	กรรมการ
11.	นายจรรยา ยิ้มเยื่อน	กรรมการ
12.	นายวิรัตน์ ศรีโสกา	กรรมการ
13.	นางสาวมาลา ยำ อาเลม	กรรมการ
14.	นางสาวบุศรา สง่าบ้านโคก	กรรมการ
15.	นายปิยเชษฐ์ หาบุญโชะ	กรรมการ

ตาราง 27 รายชื่ออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)

รายชื่ออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.)			
ที่	ชื่อ-สกุล	หมู่ที่	ตำบล
1.	นายจรรยา ยิ้มเยื่อน	1	คลองขุด
2.	นายสุจิน พังคะมะโน	2	คลองขุด
3.	นายเกรียงศักดิ์ สารพรรณ	3	คลองขุด
4.	นางพรรณทนีย์ บัวเพชร	4	คลองขุด
5.	นางสมฤดี สีตะพงศ์	5	คลองขุด
6.	นางลดา มาศ สังข์แก้ว	6	คลองขุด
7.	นายบุญสิน เรืองสุข	7	คลองขุด
8.	นายสวัสดิ์ สุวรรคีรี	1	ควนขัน
9.	นางณัฐกมล หวันแสง	2	ควนขัน
10.	นายรอกียา ผลทวี	3	ควนขัน
11.	นายบุญฤทธิ์ ละอองวิจิตร	4	ควนขัน
12.	นายหมวดสหาก เหมเด็น	5	ควนขัน
13.	นางสาวสตีธา เลี้ยว ทองขาว	6	ควนขัน
14.	นายบีเด็น กาสา	1	บ้านควน
15.	นายอุหมาก ตะฮวัน	2	บ้านควน
16.	นายมีชัน อารีมาน	3	บ้านควน
17.	นายสะอาด ตอหิรัญ	4	บ้านควน
18.	นายปิยะเชษฐ์ หาญไช้	5	บ้านควน
19.	นายยูโสภ ยากอบ	6	บ้านควน
20.	นายสอแล๊ะ น่ายูรี	7	บ้านควน
21.	นายมะสหาก โส๊ะประจัน	1	ฉลุง
22.	นายหมวดสะอาด กาลิโณ	2	ฉลุง
23.	นางสาวดารุณี เต๊ะหลี	3	ฉลุง
24.	นายพันธุ์ สลิมิน	4	ฉลุง
25.	นายแตสา ยามาสา	5	ฉลุง

26.	นายอดุลย์ หาบยูโซะ	6	ฉลุ
27.	นางวรรณภา สอนแก้ว	7	ฉลุ
28.	นายอับดุลกอเดช อัสนี	8	ฉลุ
29.	นายบุญอัสัน บาราสัน	9	ฉลุ
30.	นายสนทยา หลงจิ	10	ฉลุ
31.	นายสมมิตร ตอหิรัญ	11	ฉลุ
32.	นายบุญสัน ทำหิรัญ	12	ฉลุ
33.	นายอรุณ บ่าวเตบ	13	ฉลุ
34.	นายรำหลี่ หาสกุล	14	ฉลุ
35.	นายวิชุด สาระบัน	1	เกาะสาหร่าย
36.	นายเย็น คำกระบี่	2	เกาะสาหร่าย
37.	นายวิรัตน์ ศรีโสภา	3	เกาะสาหร่าย
38.	นายสำสุเด็น ใบดี	4	เกาะสาหร่าย
39.	นางสาวรำล๊ะ วัฒนะ	5	เกาะสาหร่าย
40.	นายฉะรีดัล มงเลห์	6	เกาะสาหร่าย
41.	นางอินฉะ บานย้าต	1	ตันหยงโป
42.	นายวีระ อูเส็นยาง	2	ตันหยงโป
43.	นายยาแมน หัยนุโซ๊ะ	3	ตันหยงโป
44.	นายรอหีม วัฒนะ	1	เจ๊ะบิลัง
45.	นายอาบูบากาก หลงจิ	2	เจ๊ะบิลัง
46.	นายสมาน ตุกังหงัน	3	เจ๊ะบิลัง
47.	นายชาตรี มะหาด	4	เจ๊ะบิลัง
48.	นางทิพวรรณ หนูหีด	5	เจ๊ะบิลัง
49.	นายฉะรุพงศ์ หวังดี	6	เจ๊ะบิลัง
50.	นายวัชรินทร์ วีรรัตนศิริกุล	1	ตำมะลัง
51.	นางสาวบุศรา สง่าบ้านโคก	2	ตำมะลัง
52.	นายเจ๊ะเส็น ยีอาร์	3	ตำมะลัง
53.	นายไกรสิทธิ์ ขุนพิทักษ์	1	ปยู
54.	นายอาณัต โต๊ะดิน	2	ปยู
55.	นางสาวมาลาอย่า อาเลม	3	ปยู

56.	นายพิทักษ์ ชอบแต่ง	1	ควนโพธิ์
57.	นายเจี๊มาแอ หนูชูสุข	2	ควนโพธิ์
58.	นายหมีด ทิงปากถ้ำ	3	ควนโพธิ์
59.	นายชัยยุทธ์ ช้ายเกลี้ยง	4	ควนโพธิ์
60.	นายปรีชา สามัญ	5	ควนโพธิ์
61.	นายภูมิตาด ภูหลง	6	ควนโพธิ์
62.	นายhammadานาหยัน ยังหาด	7	ควนโพธิ์
63.	นายเป้าหมั่น แซ่ท้าม	1	เกตรี
64.	นายยุสุบ สันหมุด	2	เกตรี
65.	นายอดิเร๊ะ หมดตา	3	เกตรี
66.	นายอดิสร หลงหัน	4	เกตรี
67.	นายมานพ พูลแก้ว	5	เกตรี
68.	นายอัยโยน แดสา	6	เกตรี
69.	นายอดิพันธ์ สาดิน	7	เกตรี

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล,พ.ศ. 2568

-ปราชญ์ชาวบ้าน

ตาราง 28 ปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่
เกตรี	2	นายยุสุบ สันหมุด นายบุญกาเสริม กรมเมือง	หมู่ 2 ตำบลเกตรี อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล หมู่ 3 ตำบลเกตรี อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
ควนโพธิ์	2	นายหมีด ทิ้งปากถ้ำ นายพิทักษ์ ขอบแต่ง	หมู่ 3 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล หมู่ 1 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
คลองขุด	2	นายสมหมาย บรรณา นายบุญสิน เรืองสุข	หมู่ 5 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล หมู่ 7 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
บ้านควน	1	นายมะหะหมัด ยาติกุล	หมู่ 7 ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
ฉลุง	2	นายหมีดสือด แล้หมั่น นายร่ำเหม ย้งหาด	หมู่ 7 ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล หมู่ 14 ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
เจ๊ะบิลัง	2	นายกอหนี่ เหตุญุ้ย นางทิพวรรณ อินทโณ	หมู่ 6 ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล หมู่ 5 ตำบลเจ๊ะบิลัง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
ควนขัน	2	นายบุญฤทธิ์ ละอองวิจิตร นางวัฒนา คงสี	หมู่ 4 ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล หมู่ 4 ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
รวม	13	13	7

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล,พ.ศ. 2568

-ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ศพก.อำเภอเมืองสตูล (ศพก.หลักและศูนย์เครือข่าย)จำนวน 20 ศูนย์

ตาราง 29 ศพก.อำเภอเมืองสตูล (ศพก.หลักและศูนย์เครือข่าย)จำนวน 20 ศูนย์

1	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	2	เกษตร	เมืองสตูล	สตูล	นายชูสุข ตันหมุด
2	ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเกษตร	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3	เกษตร	เมืองสตูล	สตูล	จำสปีตรีนัส ปลอดทอง
3	ศูนย์ข้าวชุมชนเกษตร	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	3	เกษตร	เมืองสตูล	สตูล	นายบุญแก้ม กรมเมือง
4	กลุ่มผู้ผลิตไม้ผลตำบลเกษตร	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	5	เกษตร	เมืองสตูล	สตูล	นายมานพ พูลแก้ว
5	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผลตำบลเกษตร (ทุเรียน)	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	6	เกษตร	เมืองสตูล	สตูล	นายอุสมาน หลีดินชุด
6	ศูนย์เรียนรู้กลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรงผึ้งชนโรงป่าชายเลน	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ	4	คลองขุด	เมืองสตูล	สตูล	นายชัยวัฒน์ ขุนศรี
7	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนคลองขุด	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	5	คลองขุด	เมืองสตูล	สตูล	นายอนันต์ กุศลัน
8	ศูนย์เรียนรู้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและกลไกกรมธรรมชาติ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	5	คลองขุด	เมืองสตูล	สตูล	นายสมหมาย บรรณา
9	ศูนย์เรียนรู้เฉพาะทางด้านการประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	5	คลองขุด	เมืองสตูล	สตูล	นายอัครธัช หมาดเต๊ะ
10	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	4	ควนขัน	เมืองสตูล	สตูล	นายบุญฤทธิ์ ละอองวิจิตร
11	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลควนโพธิ์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	1	ควนโพธิ์	เมืองสตูล	สตูล	นายพิทักษ์ ขอบแดง
12	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลควนโพธิ์	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	3	ควนโพธิ์	เมืองสตูล	สตูล	นายหิมัด ทิ้งปากถ้ำ
13	ศูนย์ท่องเที่ยวชุมชนพญาบังสา	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	5	ควนโพธิ์	เมืองสตูล	สตูล	นายสุริจพงษ์ หมน้ำใจดี
14	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผลตำบลควนโพธิ์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	7	ควนโพธิ์	เมืองสตูล	สตูล	นางสมสวัสดิ์ ศรีหะริญ
15	ศูนย์เรียนรู้การผลิตผักปลอดภัย	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	5	เจ๊ะบิลัง	เมืองสตูล	สตูล	นางทิพวรรณ อินทะโน
16	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนต.เจ๊ะบิลัง	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	6	เจ๊ะบิลัง	เมืองสตูล	สตูล	นายกอหนิ เหตุญุ้ย
17	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	6	เจ๊ะบิลัง	เมืองสตูล	สตูล	นายรอหมาน เตะตัน

18	แปลงใหญ่ผัสดังโพรงมุสลิมทุ่งพญา	ศูนย์เรียนรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจ	14	ฉลุง	เมืองสตูล	สตูล	นายร่ำเหม ย้งหาด
19	ศูนย์เรียนรู้เฉพาะทางด้านแพะ	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	3	ฉลุง	เมืองสตูล	สตูล	นายอาดัม หลงจิ
20.	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสตูล	ศพก.หลัก	2	คลองขุด	เมืองสตูล	สตูล	นายนิสสาร สุวรรณจิตต์

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล,พ.ศ. 2568

-กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

ตาราง 30 กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

ที่	ชื่อแปลง	ปีที่จัดตั้ง	คะแนน					รวม (คะแนน)	เกรด
			ส่วนที่ 1	ส่วนที่ 2	ส่วนที่ 3	ส่วนที่ 4	ส่วนที่ 5		
1.	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	2560	12	6	18	10	10	51	C
2.	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	2560	12	11	21	10	5	59	C
3	แปลงใหญ่ผัสดังโพรง ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	2563							
4.	แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	2563	20	13	36	8	10	87	A
5.	แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	2564	20	11	25	10	10	76	B
6.	แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	2566	20	16	40	10	10	96	A
7.	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	2559	6	6	21	3	6	42	C
8.	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลเกตุ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	2560	9	11	18	3	7	48	C

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล,พ.ศ. 2568

บทที่ 2

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอเมืองสตูล

1 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

1.1.1) แหล่งน้ำหลัก

อำเภอเมืองสตูล เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ 40% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล รวมทั้งสิ้น 112 บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลคลองขุด	จำนวน 35 บ่อ
ตำบลควนโพธิ์	จำนวน 23 บ่อ
ตำบลเจ๊ะบิลัง	จำนวน 11 บ่อ
ตำบลควนขัน	จำนวน 10 บ่อ
ตำบลฉลุง	จำนวน 10 บ่อ
ตำบลเกตรี	จำนวน 9 บ่อ
ตำบลบ้านควน	จำนวน 3 บ่อ
ตำบลพิมาน	จำนวน 3 บ่อ

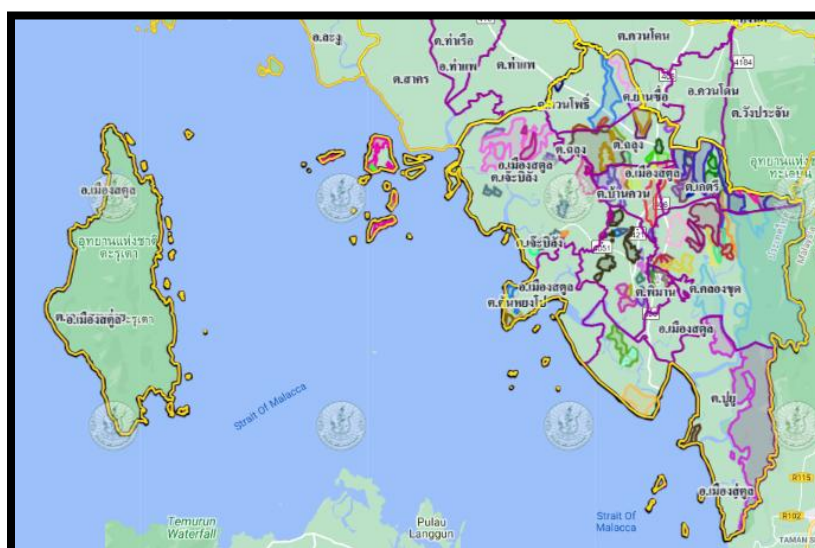


ภาพที่ 12 แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2567)

ตารางที่ 31 แสดงทรัพยากรดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	201,551	34.04
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	3,106	0.52
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	260,252	43.96
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	40,944	6.91

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2568

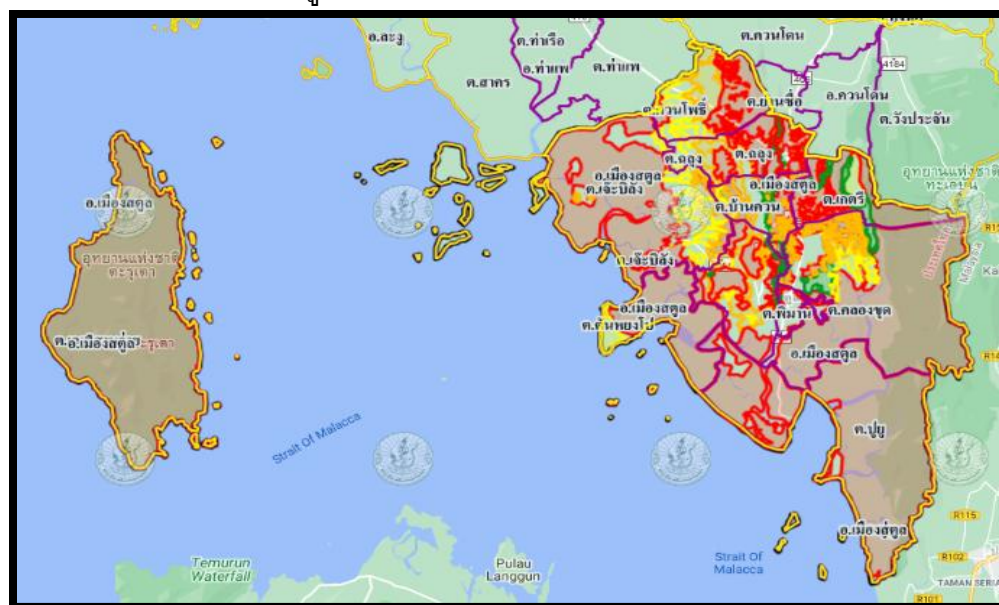


ภาพที่ 15 แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2568)

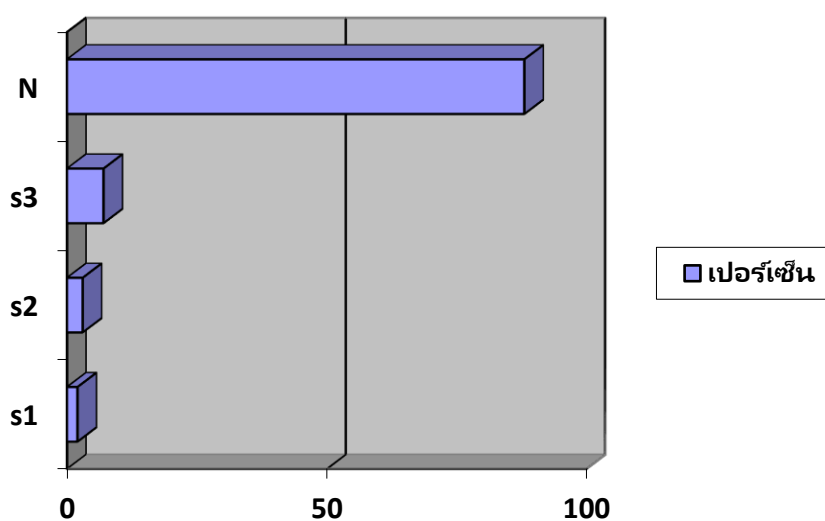
ตารางที่ 32 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนโพธิ์	-	2,439	4,982	18,635	26,056
ฉลุง	-	1,829	4,982	18,635	25,446
เจ๊ะบิลัง	-	4,878	-	24,853	29,731
เกาะสาหร่าย	-	-	-	153,239	153,239
พิมาน	-	-	4,986	18,635	23,621
คลองขุด	3,099	1,463	13,287	18,635	36,484
ตันหยงโป	-	-	-	24,853	24,853
บ้านควน	1,771	1,585	4,982	18,635	26,973
ควนขัน	-	-	-	18,635	18,635
ตำมะลัง	-	-	-	24,853	24,853
เกตุรี	3,985	-	-	18,635	22,620
ตันหยงโป	-	-	-	24,851	24,851
รวมอำเภอเมืองสตูล	8,857	12,197	33,219	383,099	437,372

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2568



ภาพที่ 17 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2568)



ภาพที่ 18 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2568)

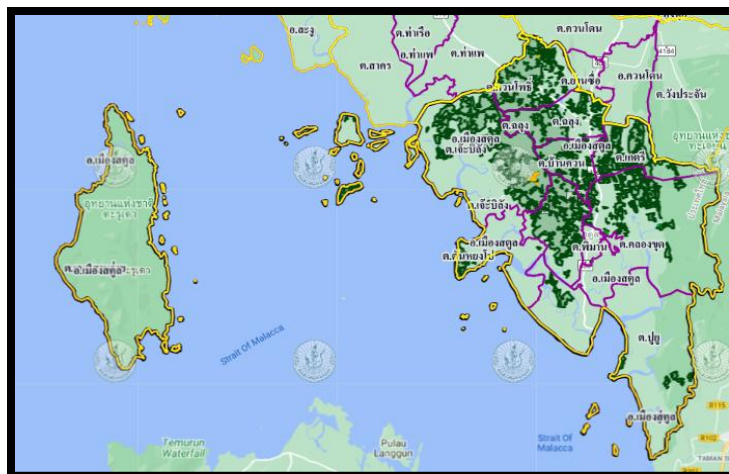
(1.2.2) พื้นที่ปลูกยางพารา

อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 90,950 ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลเจ๊ะบิลัง จำนวน 11,528 ไร่ รองลงมาคือตำบลควนโพธิ์ จำนวน 8,201 ไร่ และตำบลบ้านควน จำนวน 6,893 ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 33 แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกยางพารา(ไร่)
1	เจ๊ะบิลัง	11,528
2	ควนโพธิ์	8,201
3	บ้านควน	6,893
	รวม	26,622

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2567



ภาพที่ 19 แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2567)

(1.2.3) พื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม

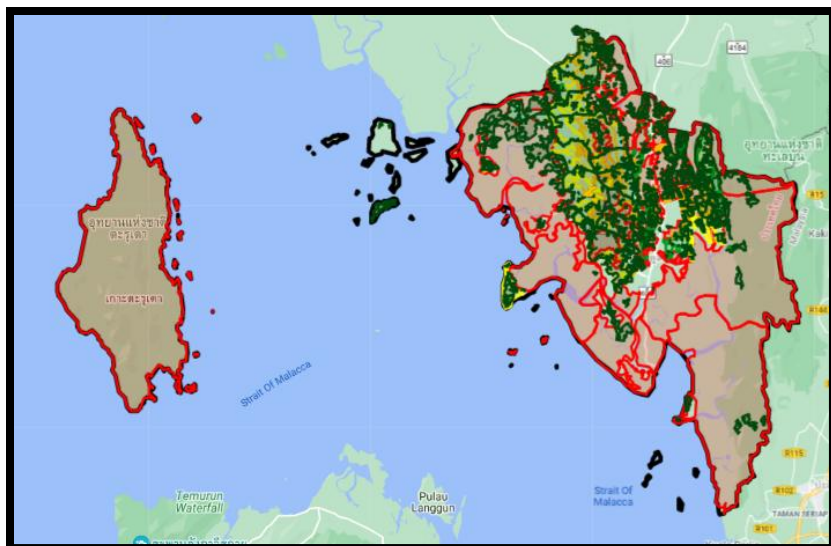
อำเภอเมืองสตูลมีพื้นที่ปลูก 90,950 ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน 54,273 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 8,857 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 12,197 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 33,219 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 36 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 36,677 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40

ตารางที่ 34 แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล จังหวัด

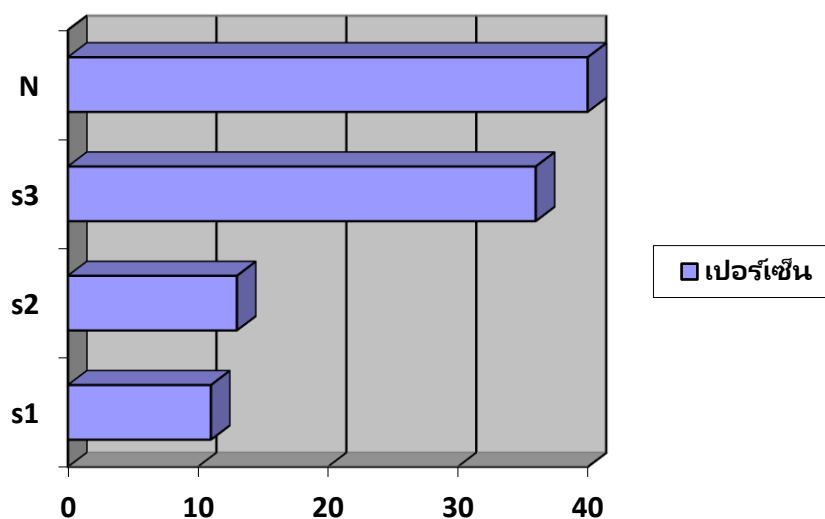
สตูล

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนโพธิ์	-	2,439	4,982	3,440	10,861
ฉลุง	-	1,829	4,982	3,120	9,931
เจ๊ะบิลัง	-	4,878	-	3,700	8,578
เกาะสาหร่าย	-	-	-	11,103	11,103
พืมาน	-	-	4,986	1,220	6,206
คลองขุด	3,099	1,463	13,287	960	18,809
ตันหยงโป	-	-	-	1,833	1,833
บ้านควน	1,771	1,585	4,982	4,567	12,910
ควนขัน	-	-	-	1,900	1,900
ตำมะลัง	-	-	-	1,253	1,253
เกตุรี	3,985	-	-	1,724	5,709
ตันหยงโป	-	-	-	1,857	1,857
รวมอำเภอเมืองสตูล	8,857	12,197	33,219	36,677	90,950

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2567



ภาพที่ 20 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2567)



ภาพที่ 21 แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2567)

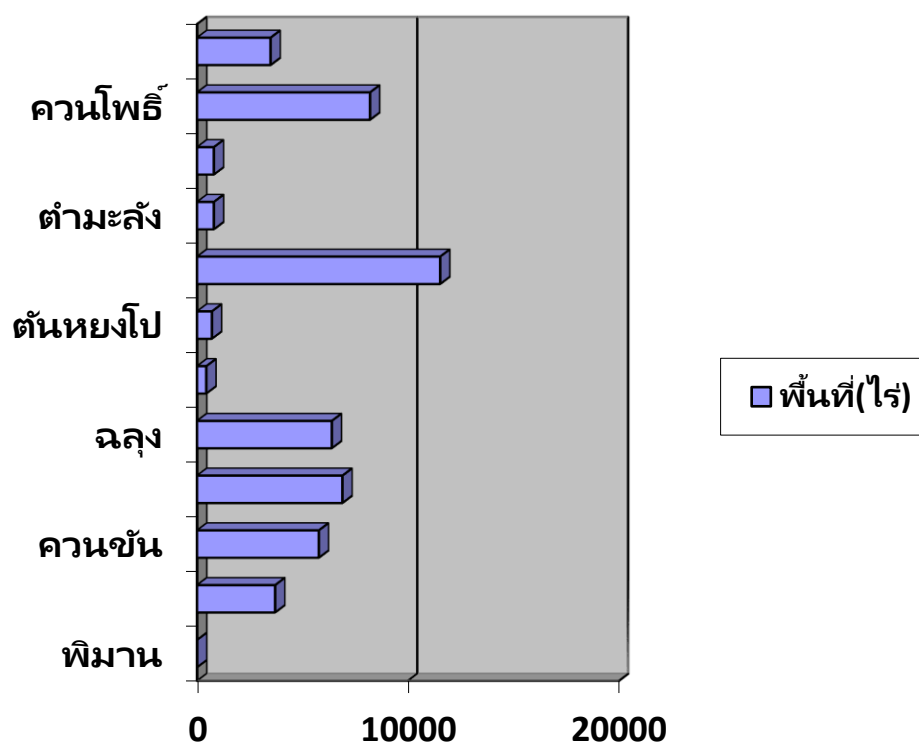
2) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองสตูลมีพื้นที่การปลูกยางพาราจำนวน 90,950 ไร่ 5,526 ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลเจ๊ะบิลังจำนวน 11,528 ไร่ จำนวน 1,185 ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลควนโพธิ์จำนวน 920 ไร่ 8,201 ครัวเรือน และตำบลบ้านควน จำนวน 6,893 ไร่ 900 ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ 35 แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
พิมาน	1	2.48	2.48	1	3
คลองขุด	444	3,702	3,702	19	3
ควนขัน	589	5,775	5,775	29	3
บ้านควน	900	6,893	6,893	34	3
ฉลุง	880	6,388	6,388	32	3
เกาะสาหร่าย	132	437	437	2	3
ตันหยงโป	132	701	701	4	3
เจ๊ะบิลัง	1,185	11,528	11,528	58	3
ตำมะลัง	34	796	796	4	3
ปูยู	104	795	795	4	3
ควนโพธิ์	920	8,201	8,201	41	3
เกดรี	509	3,485	3,485	17	3
รวม	5,526	48,709	48,709	244	3

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2567



ภาพที่ 22 แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2567)

1.1.3) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(1) การใช้พันธุ์ดีและหลักในการเลือกใช้พันธุ์ยาง

เนื่องจากผลผลิตน้ำยางหรือเนื้อไม้ที่ได้จากการปลูกยาง จะมากน้อยเพียงใดนั้น จะขึ้นกับปัจจัย 3 ประการ คือ พันธุ์ สภาพแวดล้อม และการปรับตัวของพันธุ์เข้ากับสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ดังนั้นการจะ ตัดสินใจว่าจะเลือกปลูกยางพันธุ์ใดนั้น ควรยึดถือหลักการว่า จะต้องเป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงสุดและมี ความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่ของเกษตรกรผู้ปลูก ซึ่งควรมีการพิจารณาตามขั้นตอน ดังนี้

1. พิจารณาว่าพื้นที่ปลูก มีสภาพแวดล้อมใดที่ไม่เหมาะสม เป็นข้อจำกัดที่มีความรุนแรงมาก น้อยเพียงใด สามารถแก้ไขได้หรือไม่ และส่งผลกระทบต่อทำให้ผลผลิตมากน้อยเพียงใด เช่น เป็น พื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไตรุนแรง พื้นที่ที่มีลมแรง หรือพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง หนาวเกินไป

2. พิจารณาลักษณะประจำพันธุ์แต่ละพันธุ์ จากเอกสารคำแนะนำพันธุ์ยางของสถาบันวิจัยยาง โดยเฉพาะลักษณะที่อ่อนแอต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อจำกัด แล้วคัดเลือกพันธุ์ที่สามารถปลูกในพื้นที่ นั้น ๆ ได้

3. ลำดับที่ของพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง จากเอกสารคำแนะนำพันธุ์ยาง แล้วเลือกพันธุ์ที่ให้ผลผลิต สูงสุด ถือว่าเป็นพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับปลูกในพื้นที่ดังกล่าว

นอกจากนี้แล้ว ในการปลูกยางในพื้นที่ปลูกขนาดใหญ่ ควรปลูกยางหลายพันธุ์ แต่ละพันธุ์ไม่ น้อยกว่า 14 ไร่หรือ 1 แปลงกรีต เนื่องจากเมื่อเกิดการระบาดของโรค การปลูกยางเพียงพันธุ์เดียว จะทำให้การระบาดของโรคมีความรุนแรงมากขึ้น

ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่นำมาใช้เป็นข้อพิจารณาในการเลือกพันธุ์ยาง

สภาพแวดล้อมของการปลูกยาง จะรวมทั้งการเขตกรรม และสภาพแวดล้อมในพื้นที่ปลูก ซึ่ง การเขตกรรม ตั้งแต่การปลูกถึงการกรีตเก็บเกี่ยวผลผลิตยางนั้น เป็นปัจจัยที่สามารถแก้ไขและเปลี่ยนแปลงได้ ดังนั้นเกษตรกรจึงควรปฏิบัติตามคำแนะนำเพื่อสร้างผลสำเร็จในการปลูกยาง ส่วน สภาพแวดล้อมในพื้นที่ปลูก จัดเป็นปัจจัยบังคับหรือปัจจัยที่ไม่มีโอกาสเลือก แก้ไขและเปลี่ยนแปลง ได้ยาก แต่มีอิทธิพลต่อการให้ผลผลิต ดังนั้นการคัดเลือกพันธุ์ยางจึงต้องนำปัจจัยนี้ มาใช้ในการ พิจารณาการเลือกพันธุ์ยางปลูก ดังนี้

1.1.4) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองสตูลมีการปลูกยางพาราดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา					△					▽		

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ 23 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพาราในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
 (ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2568)

1.1.5) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองสตูลมีต้นทุนการผลิตยางพารา โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกยางพารา เป็นเงิน 39,314บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการปลูกยางพารา เป็นเงิน 39,314 บาท

ภาพที่ 24 แสดงต้นทุนการผลิตยางพาราปี 2564 อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

รายการ	พื้นที่ราบลุ่ม (n=270)			พื้นที่ราบสูงลูกคลื่นลอนลาด (n=491)			พื้นที่สูง (n=350)		
	บาท/กก.	บาท/ไร่	ร้อยละ	บาท/กก.	บาท/ไร่	ร้อยละ	บาท/กก.	บาท/ไร่	ร้อยละ
1. ช่วงยางพารายังไม่ให้ผลผลิต	8.59	39,314.80	13.90	7.05	32,289.22	12.62	8.61	36,399.31	12.92
1.1 ค่าเตรียมพื้นที่และค่าจ้างแรงงานจัดการสวน	3.39	15,521.01		2.95	13,522.03		3.48	14,712.49	
1.2 ค่าปุ๋ยรองก้นหลุมและปุ๋ยบำรุง (ปุ๋ยคอกและปุ๋ยอินทรีย์)	3.84	17,549.87		2.95	13,522.27		3.46	14,651.87	
1.3 ค่าพันธุ์ยางพารา (ปลูกซ่อม) พืชคลุมดิน	0.57	2,647.88		0.51	2,349.74		0.60	2,549.74	
1.4 ค่าอุปกรณ์การเกษตรและสารเคมีทางการเกษตร	0.56	2,534.70		0.46	2,134.70		0.59	2,534.74	
1.5 ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์การเกษตร	0.09	450.90		0.08	370.00		0.22	970.00	
1.6 ค่าเดินทาง	0.08	320.22		0.06	190.22		0.15	590.22	
1.7 ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า	0.06	290.22		0.06	200.26		0.11	390.25	
2. ช่วงยางพาราให้ผลผลิต	8.25	37,763.40	13.35	6.02	27,566.70	10.77	8.08	36,992.91	13.13
2.1 ค่าปุ๋ยบำรุง	4.06	18,600.22		3.28	15,026.25		3.67	16,827.48	
2.2 ค่าสารเคมีทางการเกษตร	0.84	3,858.11		0.57	2,555.42		0.77	3,459.42	
2.3 ค่าจ้างแรงงานจัดการสวน	2.37	10,864.29		1.47	6,744.54		2.81	12,865.57	
2.4 ค่าซ่อมอุปกรณ์การเกษตร	0.98	4,440.78		0.70	3,240.49		0.83	3,840.44	
2.5 ค่ากรีดยางพารา	39.31	179,799.17	63.55	38.24	174,928.12	68.35	39.95	182,748.16	64.87
2.5.1 ค่าอุปกรณ์กรีดยางพาราและเก็บน้ำยางสด	0.84	3,848.38		0.86	3,948.55		0.86	3,948.55	
2.5.2 ค่าจ้างแรงงานกรีดยางพาราและเก็บน้ำยางสด	38.37	175,531.77		37.31	170,679.32		39.00	178,425.32	
2.6 ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า	0.10	419.02		0.07	300.25		0.09	374.29	
3. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	5.71	26,036.40	9.20	4.64	21,150.82	8.26	4.95	25,562.97	9.08
3.1 ค่าใช้ที่ดินและภาษีที่ดิน	3.72	16,969.35		3.06	13,966.35		2.80	14,478.50	
3.2 ค่าเสียโอกาสของเงินทุน	0.04	146.66		0.09	357.49		0.06	257.49	
3.3 ค่าขนส่ง	1.95	8,920.39		1.49	6,826.98		2.09	10,826.98	
4. รวม	61.86	282,913.77	100.00	55.95	255,934.86	100.00	61.59	281,703.35	100.00
5. ผลผลิตน้ำยางสดเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)		4,573.45			4,574.35			4,573.85	

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2568)

1.1.6) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

(1) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

-กรีดยางน้ำยางภายในชุมชน



ภาพที่ 25 แสดงวิธีการตลาดยางพารา อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)

(2) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองสตูล มีแหล่งรับซื้อน้ำยางรายใหญ่ รวม 3 แห่ง



ภาพที่ 26 แสดงแหล่งรับซื้อน้ำยางรายใหญ่ อำเภอเมืองสตูล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.256

2 ชนิดสินค้าปาล์มน้ำมัน

2.1.2) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

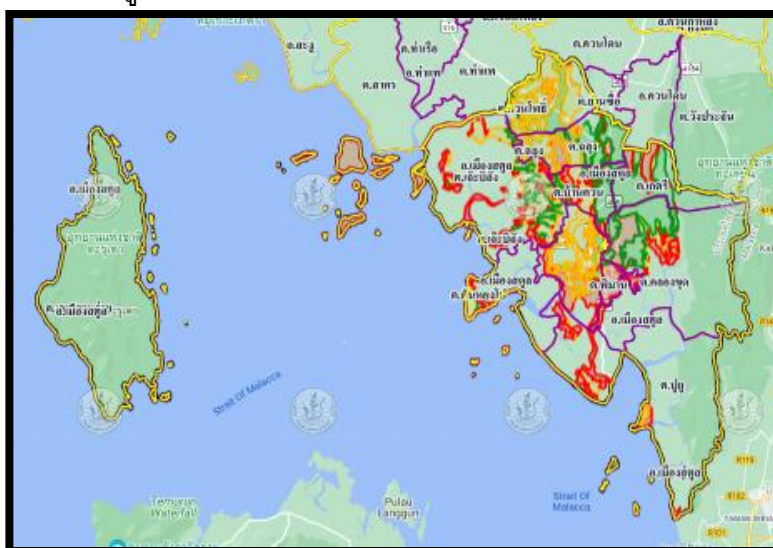
(2.1.2.1) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองสตูลมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมดทั้งหมด จำนวน 151,618 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 45,449 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31 พื้นที่เหมาะปานกลาง (S2) จำนวน 9,854 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 50,625 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 45,690 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30

ตารางที่ 36 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมันอำเภอเมืองสตูลจังหวัดสตูล

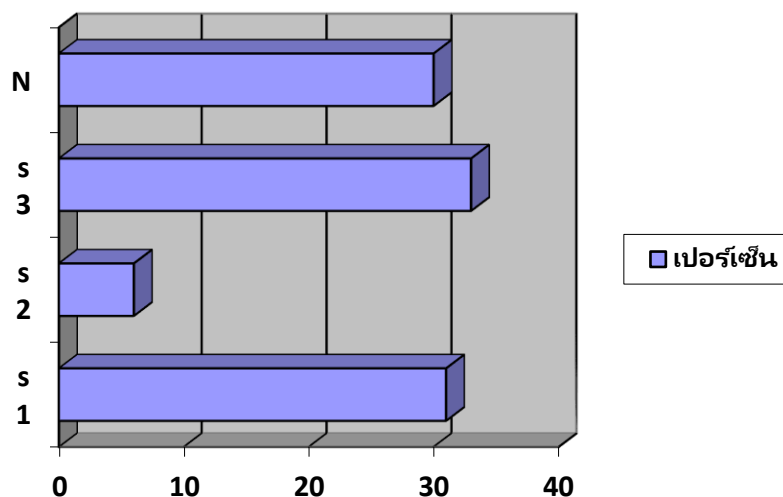
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนโพธิ์	6,817	1,971	10,126	8,200	27,114
ฉลุง	9,090	2,956	15,187	8,076	35,309
เจ๊ะบิลัง	4,545	-	10,125	-	14,670
เกาะสาหร่าย	-	-	-	-	-
พืมาน	-	-	-	10,100	10,100
คลองขุด	11,362	-	-	-	11,362
ตันหยงโป	-	-	-	-	-
บ้านควน	-	-	-	-	-
ควนขัน	-	4,927	15,187	8,138	28,252
ตำมะลัง	-	-	-	-	-
เกตุรี	13,635	-	-	11,176	24,811
ตันหยงโป	-	-	-	-	-
รวมอำเภอเมืองสตูล	45,449	9,854	50,625	45,690	151,618

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567



ภาพที่ 27 แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2568)



ภาพที่ 28 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2568)

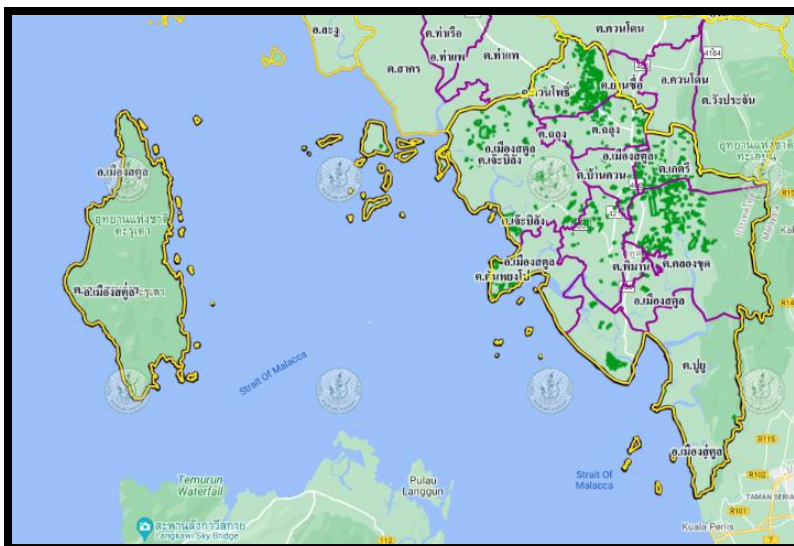
(2.1.2.2) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 11,188 ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลคลองขุด จำนวน 2,238 ไร่ รองลงมาคือตำบลควนโพธิ์จำนวน 2,241 ไร่ และตำบลเกตรีจำนวน 878 ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 37 แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน(ไร่)
1	คลองขุด	2,238
2	ควนโพธิ์	2,241
3	เกตรี	958
	รวม	5,417

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567



ภาพที่ 29 แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)

(2.1.2.3) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองสตูลมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน

151,618 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 45,449 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29

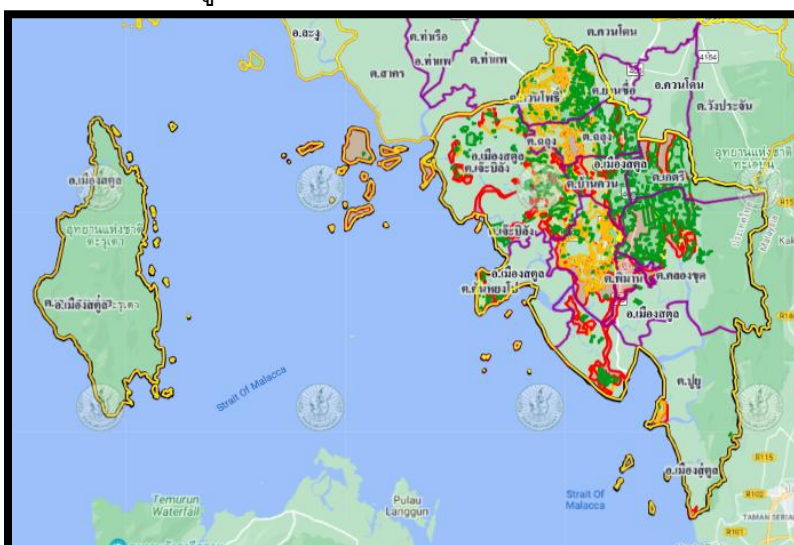
พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 9,854 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 50,625 ไร่
คิดเป็นร้อยละ 33 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 45,688 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 32

ตารางที่ 38 แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล จังหวัด

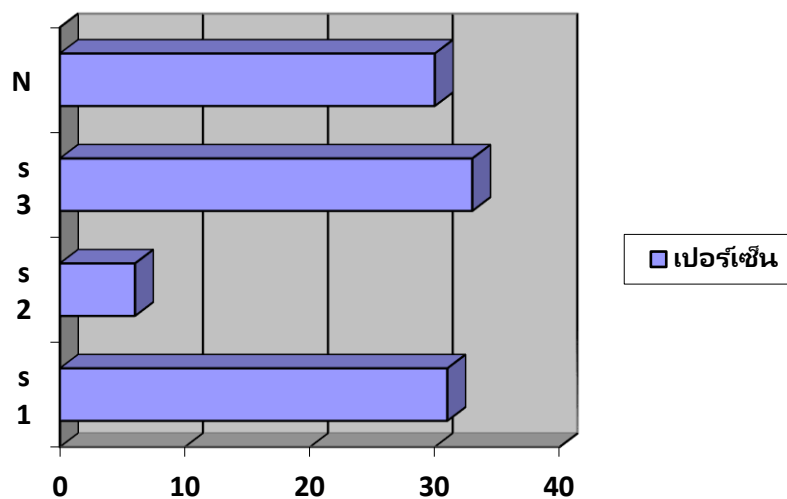
สตูล

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนโพธิ์	6,817	1,971	10,126	8,200	27,114
ฉลุง	9,090	2,956	15,187	8,076	35,309
เจ๊ะบิลัง	4,545	-	10,125	-	14,670
เกาะสาหร่าย	-	-	-	-	-
พิมาน	-	-	-	10,100	10,100
คลองขุด	11,362	-	-	-	11,362
ตันหยงโป	-	-	-	-	-
บ้านควน	-	-	-	-	-
ควนขัน	-	4,927	15,187	8,138	28,252
ตำมะลัง	-	-	-	-	-
เกตุรี้	13,635	-	-	11,176	24,811
ตันหยงโป	-	-	-	-	-
รวมอำเภอเมืองสตูล	45,449	9,854	50,625	45,690	151,618

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567



ภาพที่ 30 แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)



ภาพที่ 31 แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2568)

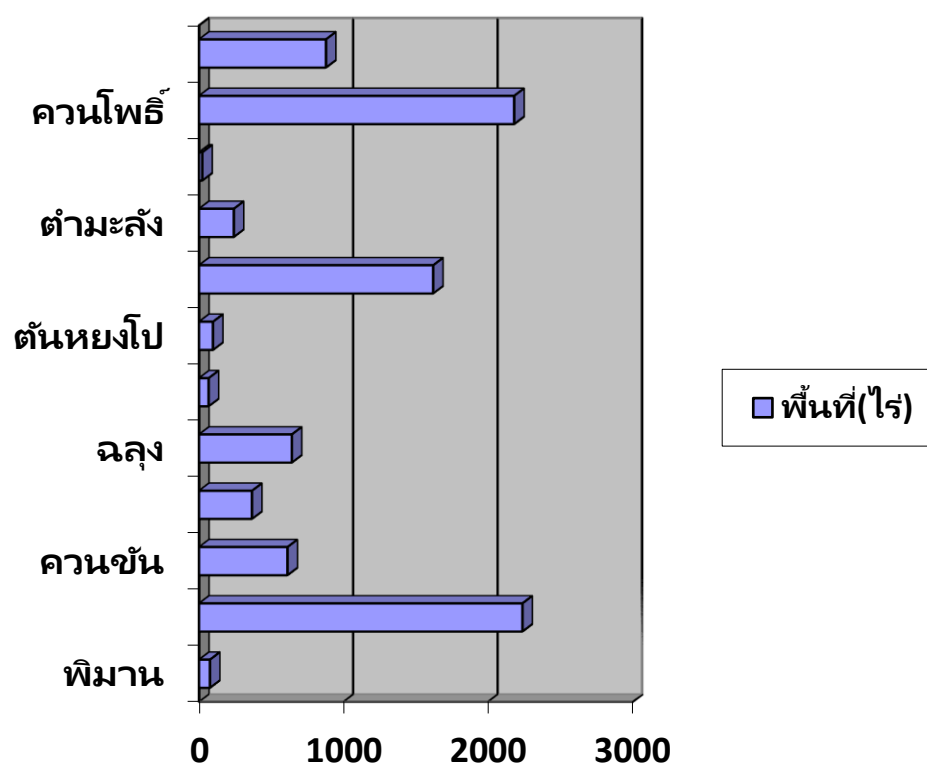
2) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองสตูลมีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 9,039 ไร่ 1,027 ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลควนโพธิ์ จำนวน 2,241 ไร่ จำนวน 281 ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลคลองซุด จำนวน 2,238 ไร่ 232 ครัวเรือน และตำบลเกตุรี จำนวน 958 ไร่ 128 ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ 39 แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
พิมาน	8	75	75	300	0.25
คลองซุด	232	2,238	2,238	8,952	0.25
ควนขัน	59	612	612	2,448	0.25
บ้านควน	51	366	366	1,464	0.25
ฉลุง	116	642	642	2,568	0.25
เกาะสาหร่าย	18	66	66	264	0.25
ตันหยงโป	28	93	93	372	0.25
เจ๊ะบิลัง	116	1,620	1,620	6,480	0.25
ตำมะลัง	36	240	240	960	0.25
ปูยู	1	22	22	88	0.25
ควนโพธิ์	281	2,241	2,181	8,724	0.25
เกตุรี	128	958	958	3,512	0.25
รวม	1,027	9,159	9,159	36,132	0.25

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567



ภาพที่ 32 แสดงปริมาณการปลูกปาล์มน้ำมันอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)

2.1.3) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(1) การใช้พันธุ์ดี

1. ใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสมเทเนอรา ซึ่งเป็นพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากการผสมระหว่าง แม่ดูรา กับ พ่อฟิลิเฟอรา มาปลูกเพราะจะทำให้ได้ปริมาณผลผลิตทะลายสด และน้ำมันสูง ถ้าใช้ต้นกล้าจากแหล่งปลูกหรือแหล่งพันธุ์ที่ไม่ทราบที่มา หรือเก็บเมล็ดจากใต้ต้นมาเพาะ จะทำให้ผลผลิตต่ำหรือไม่ได้ผลผลิตเลย ซึ่งในปัจจุบันมีแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ลูกผสมเทเนอราที่เชื่อถือได้ทั้งในประเทศ และนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น กรมวิชาการเกษตร และบริษัทเอกชน

2. อายุของต้นกล้าที่ใช้ปลูก ควรมีอายุ 10-18 เดือน และต้องผ่าน การคัดต้นกล้าที่ผิดปกติทิ้งไปในอัตรา 20-30% ในระยะ pre และ main nursery เช่น ต้นเตี้ย และแคระแกรน ทางใบทำมุมที่แคบกว่าปกติ ทางใบสั้น ต้นพอมชะลูด ซึ่งการดูแลรักษาต้นกล้าปาล์มน้ำมันในแปลงเพาะมีความสำคัญมากในการผลิตปาล์มน้ำมัน ทั้งนี้เพราะถ้ามีการนำต้นกล้าปาล์มที่ไม่แข็งแรงและไม่สมบูรณ์ไปปลูกจะทำให้เริ่มได้ผลผลิตล่าช้า และผลผลิตที่ได้จะต่ำในระยะยาว ดังนั้นการพิจารณาแหล่งพันธุ์ และแหล่งเพาะกล้าจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการทำสวนปาล์มน้ำมันให้ประสบความสำเร็จ

3. ควรมีการเลือกใช้ต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่แข็งแรงสมบูรณ์ และมีอายุ 18 เดือนไปปลูก ทั้งนี้เพราะจะทำให้ต้นปาล์มตกผลเร็ว และให้ผลผลิตถึงจุดคุ้มทุนได้เร็วกว่าใช้ต้นกล้าปกติ ซึ่งเป็นจุดที่เกษตรกรควรให้ความสำคัญเพราะจะเป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งที่สามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้ และไม่ควรใช้ต้นกล้าที่มีอายุต่ำกว่า 10 เดือนไปปลูก เพราะการใช้ต้นกล้าอายุน้อยจะทำให้มีอัตราการผิดปกติของต้นปาล์มในแปลงสูง และให้ผลผลิตต่ำ

(2) การเตรียมดิน

1. การบุกเบิกพื้นที่และการปรับสภาพพื้นที่สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน เริ่มต้นจากการโค่นต้นไม้ขนาดใหญ่และเคลื่อนย้ายมากองรวมกัน จากนั้นปล่อยทิ้งไว้ให้แห้งระยะเวลาประมาณ 1 เดือน แล้วจึงทำการเผา และไถพื้นที่และปรับสภาพพื้นที่

2. การทำถนนและทางระบายน้ำ และการสร้างถนนในสวนปาล์มน้ำ นับว่ามีความจำเป็นมากในการปลูกและการขนส่งหลังจากทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ลักษณะถนน มี 2 แบบ คือ ถนนใหญ่ ถือเป็นเส้นทางขนส่งผลผลิต มีความกว้างของถนน ประมาณ 6 เมตร จะมีจำนวนก็สายก็ขึ้นอยู่กับขนาดของแปลง ลักษณะภูมิประเทศ และเงินทุน ส่วนอีกแบบหนึ่ง เรียกว่าถนนย่อยหรือถนนเข้าแปลง เป็นถนนที่เชื่อมกับถนนใหญ่ ควรมีขนาดความกว้าง ประมาณ 4 เมตร ระยะห่างของถนนย่อยควรห่างกัน ประมาณ 500 เมตร ในขณะที่ถนนใหญ่แต่ละเส้นควรอยู่ห่างกัน ประมาณ 1 กิโลเมตร หากพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมีสภาพเป็นพื้นที่ลุ่มการทำร่องระบายน้ำก็นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

3. การวางแผนในการปลูกปาล์มน้ำมัน หลังการเตรียมพื้นที่เสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องทำการวางแผนสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งปกติการปลูกปาล์มน้ำมันนิยมปลูกเป็นลักษณะของสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะในการปลูกตั้งแต่ 8 x 8 เมตร ถึง 10 x 10 เมตร

4. การปลูกพืชคลุมดิน ในขณะที่ต้นปาล์มน้ำมันมีขนาดเล็ก ระยะห่างระหว่างต้นขนาดพื้นที่เหลือมาก จึงมีปัญหาคือการแย่งแย่งของวัชพืช การปลูกพืชคลุมดินจึงนับว่ามีความจำเป็นเพราะนอกเหนือจากจะเป็นการป้องกันการขึ้นแข่งขันของวัชพืชแล้วยังสามารถรักษาความชุ่มชื้นของดินให้คงอยู่ได้ระยะเวลานาน และเป็นป้องกันการพังทลายของหน้าดินในกรณีที่พื้นที่เป็นที่ลาดชัน รวมไปถึงการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดินโดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุและการตรึงไนโตรเจนจากอากาศ การปลูกพืชคลุมดิน ควรมีระยะห่างจากแถวปาล์มอย่างน้อย 1.5 เมตร และชนิดของพืชคลุมที่ใช้ เช่น *Calogoponium Mucunoides*, *Pueraria Phaseoloides*, *Centrocema Pubescens* โดยแนะนำให้ปลูกร่วมกันทั้ง 3 ชนิด คือ การเตรียมพื้นที่สำหรับการปลูกควรเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนธันวาคม และเริ่มต้นการปลูกปาล์มน้ำมันตั้งแต่เดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนกรกฎาคม เพื่อให้จะให้เสร็จเรียบร้อยก่อนฤดูฝนในแต่ละปี (ภาควิชาพืชไร่ฯ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ; กรมวิชาการเกษตร)

(3) การปลูก

ระบบการปลูกปาล์มน้ำมันที่นิยมปลูก คือ ปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะ 9 x 9 x 9 เมตร โดยปลูกปาล์มน้ำมันในช่วงฤดูฝน (ไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนต่อเนื่องถึงฤดูแล้ง) หรือ หลังจากปลูกต้นกล้าแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อยประมาณ 3 เดือนจึงจะเข้าฤดูแล้ง การปลูกปาล์มน้ำมันจะต้องใช้ต้นกล้าพันธุ์ที่มีอายุประมาณ 8 ถึง 14 เดือน จำนวน 22 ถึง 25 ต้นต่อไร่

1. ระยะเวลาปลูกควรปลูกในช่วงฤดูฝน ไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนต่อเนื่องถึงฤดูแล้ง หรือ หลังจากปลูกแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อยประมาณ 3 เดือน จึงจะเข้าฤดูแล้ง ข้อควรระวัง หลังจาก ปลูกไม่ควรเกิน 10 วันจะต้องมีฝนตก

2. การปลูกจะต้องถอดถุงพลาสติกออกจากต้นกล้าปาล์มน้ำมันอย่างระมัดระวังอย่าให้ ก้อนดินแตกจะทำให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต

3. วางต้นกล้าลงในหลุมปลูก ใส่ดินชั้นบนลงก้นหลุม แล้วจึงใส่ดินชั้นล่างตามลงไป และ จัดต้นกล้าให้ตั้งตรงแล้วจึงอัดดินให้แน่น เมื่อปลูกเสร็จแล้วโคนต้นกล้าจะต้องอยู่ในระดับเดียวกับ ระดับดินเดิมของแปลงปลูก

ตารางที่ 40 แสดงระยะปลูกที่เหมาะสมสำหรับพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากพ่อพันธุ์กลุ่มต่างๆ

พันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสม	ปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่าระยะปลูก (เมตร)	จำนวนต้น/ไร่
Dell Dura x AVROS	9.00	22
Dell Dura x Ekona	8.75	24
Dell Dura x Ghana	8.50	25
Dell Dura x La Me' 9.00	9.00	22

(4) ระบบการให้น้ำ

ในสภาพของพื้นที่ที่อยู่ในช่วงฤดูแล้งที่ยาวนาน หรือสภาพพื้นที่ที่มีการขาดน้ำมากกว่า 250 มิลลิเมตรต่อปี หากมีแหล่งน้ำเพียงพอก็ควรจะมีการให้น้ำเสริมในช่วงฤดูแล้ง ในปริมาณ 150 ถึง 200 ลิตรต่อต้นต่อวัน

(5) การดูแลรักษา

การตัดแต่งทางใบ

การตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน มีวัตถุประสงค์เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น การกำจัดวัชพืช การให้ปุ๋ย การเก็บเกี่ยว เป็นต้น แต่ในทางทฤษฎีแล้วต้องการตัดทางใบออกให้เหลือน้อยที่สุดเพื่อช่วยในการปรุงอาหาร ปาล์มน้ำมันที่มีขนาดเล็กและยังไม่ให้ผลผลิต ควรตัดทางใบล่างสุดโดยรอบลำต้นออกก่อน เพื่อให้ง่ายต่อการกำจัดวัชพืชบริเวณรอบโคนต้น หลังจากนั้นจึงค่อยตัดทางใบในตำแหน่งเหนือขึ้นไป ส่วนปาล์มน้ำมันที่โตแล้วนิยมตัดทางใบให้เหลือสำหรับรองรับทะเลาะปาล์มเพียง 2 ทาง และเพื่อสะดวกในการเก็บเกี่ยวทางใบที่ถูกตัดเรียบร้อยแล้วควรวางเรียงให้กระจายไว้รอบโคนต้นหรือวางเรียงซ้อน 2 ถึง 3 ชั้น และวางเป็นแถวระหว่างแถวต้นปาล์ม จะเป็นการช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดิน และสามารถรักษาความชุ่มชื้นของดินได้อีกทางหนึ่งด้วย

การตัดช่อดอกทิ้งในระยะแรก

ปาล์มน้ำมันจะเริ่มให้ผลผลิตเมื่อมีอายุประมาณ 3 ปีหลังการปลูก มีคำแนะนำให้ทำการตัดช่อดอกที่เกิดขึ้นในระยะแรกทิ้งเพื่อให้การเจริญเติบโตของต้นมีความสมบูรณ์เต็มที่แทนที่จะต้องใช้อาหารส่วนหนึ่งไปเลี้ยงผล ซึ่งในระยะแรกต้นมักมีขนาดเล็กและไม่สมบูรณ์ เปอร์เซ็นต์ของน้ำมันระดับต่ำ ไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ บางครั้งการเกิดช่อดอกในระยะแรกจะให้ช่อดอกกระเทย คือ มีส่วนของดอกตัวผู้และตัวเมียอยู่ในช่อดอกเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่ดี ควรจะทำการตัดทั้งการตัดช่อดอกทิ้ง มักจะเริ่มทำตั้งแต่ต้นปาล์มมีอายุเพียง 14 เดือนหลังย้ายปลูกจนถึง 26 เดือน หลังจากนั้นจึงปล่อยให้ช่อดอกเจริญเติบโตเป็นผลที่สมบูรณ์

การช่วยผสมเกสร

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีช่อดอกตัวผู้และช่อดอกตัวเมียอยู่ในต้นเดียวกัน แต่แยกกันอยู่คนละช่อ เนื่องจากเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียในต้นมีช่วงการบานไม่พร้อมกัน ปาล์มน้ำมันจึงจัดเป็นพืชผสมข้าม การผสมเกสรระหว่างต้นเกิดขึ้นโดยลม หรือแมลงเป็นตัวนำ ในระยะแรกของการติดผลมีการสร้างช่อดอกน้อย ละอองเกสรจึงอาจมีไม่เพียงพอ ทำให้การติดผลค่อนข้างต่ำ รวมไปถึงสภาพอากาศ เช่น ในช่วงที่มีฝนตกชุก การผสมเกสรอาจต่ำกว่าปกติ ดังนั้นการช่วยผสมเกสรในระยะแรกจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันในบางพื้นที่

วิธีการทำโดยตัดช่อดอกตัวผู้ที่บานแล้วเคาะให้ละอองเกสรหลุดร่วงลงไปในถุงกระดาษ หากจะทำการเพิ่มจำนวนของละอองเกสรเพื่อช่วยการผสมในวันถัดมา จะต้องนำละอองเกสรมาผึ่งแดดให้แห้ง และนำมาผสมใน Desiccators หลังจากเก็บละอองเกสรมาแล้วจึงนำไปผสมกับผง Talcum ในอัตราส่วนละอองเกสรต่อผง Talcum 1 ต่อ 5 แล้วนำไปผสมกับช่อดอกตัวเมียที่พร้อมจะรับการผสม เนื่องจากวิธีการดังกล่าวนี้ต้องใช้แรงงานคนช่วย โดยเฉพาะในพื้นที่ขนาดใหญ่และจะทำให้สิ้นเปลืองแรงงาน จึงได้มีผู้นำด้วงชนิดหนึ่งมาจากแอฟริกา เรียกว่า ด้วงงวงดอกปาล์มน้ำมัน (*Elaeidobius Karumericus*) โดยการนำมาปล่อยในสวนปาล์มเพื่อช่วยในการผสมเกสร ด้วงชนิดนี้จะขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็วและไม่ทำอันตรายต่อต้นปาล์ม และพบว่าการผสมละอองเกสรได้รับผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ

(6) การใส่ปุ๋ย

ปีที่ 1 ใส่ปุ๋ยเมื่อมีการย้ายกล้าปลูก (กล้าปาล์มมีอายุ 10 ถึง 12 เดือน) ให้ใส่ร็อกฟอสเฟตเพื่อรองกันหลุม ประมาณ 250 กรัมต่อหลุม เนื่องจากปุ๋ยนี้จะตกค้างเป็นประโยชน์ได้ระยะเวลา 2 ถึง 3 ปี จึงไม่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยทุกปี และหลังจากปลูกแล้วทุก 3 เดือน ก็ให้ใส่ปุ๋ยสูตร 20-11-11+1.2 MgO ต้นละ 200 ถึง 300 กรัม และใส่อีกครั้งเมื่อปลูกและมีอายุได้ 6 เดือนในอัตราเดิม และใส่อีกครั้งเมื่ออายุ 9 เดือนในอัตราเดิม

ปีที่ 2 ใส่ปุ๋ยเมื่ออายุได้ 18 เดือนใส่ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ในอัตราต้นละ 400 ถึง 500 กรัม เมื่ออายุได้ 24 เดือนเต็ม ใช้ปุ๋ยสูตรเดิม คือ 14-9-20+2 MgO ในอัตราต้นละ 0.5 กิโลกรัม ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร 0-0-60) ในอัตราต้นละ 0.5 กิโลกรัม

ปีที่ 3 ใส่ปุ๋ยเมื่ออายุปาล์มได้ 30 เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ในอัตราต้นละ 800 กรัม และเมื่อปาล์มอายุได้ 36 เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร 14-14-21 ในอัตราต้นละ 1 กิโลกรัม

ปีที่ 4 ใส่ปุ๋ยเมื่ออายุปาล์มได้ 42 เดือน ใช้ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ในอัตราต้นละ 1.5 กิโลกรัม ร่วมกับปุ๋ยร็อกฟอสเฟตอีกในอัตราต้นละ 1 กิโลกรัม (สูตร 0-3-0) และปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร 0-0-60) อัตราต้นละ 1.5 กิโลกรัม

ปีที่ 5 ใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ในอัตราต้นละ 2 กิโลกรัม ใส่ ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร 0-0-60) ในอัตราต้นละ 1.5 กิโลกรัม ครั้งที่ 2 ใช้ปุ๋ยสูตร 14-14-21 อัตราต้นละ 2 กิโลกรัม 84

ปีที่ 6 ใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง โดยใช้ปุ๋ยสูตรเดิม คือครั้งแรกใส่ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ในอัตราต้นละ 2 กิโลกรัม ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร 0-0-60) ในอัตราต้นละ 1.5 กิโลกรัม ครั้งที่ 2 ใช้ปุ๋ยสูตร 14-14-21 อัตราต้นละ 2 กิโลกรัม

ปีที่ 7 ใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ในอัตราต้นละ 2 กิโลกรัม ใส่ ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร 0-0-60) ในอัตราต้นละ 1.5 กิโลกรัม และครั้งที่ 2 ใช้ปุ๋ยสูตร 14-14-21 ในอัตราต้นละ 2.5 กิโลกรัม

ปีที่ 8 ใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ในอัตราต้นละ 2.5 กิโลกรัม ร่วมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร 0-0-60) ในอัตราต้นละ 2 กิโลกรัมและปุ๋ยร็อกฟอสเฟตอัตราต้นละ 2 กิโลกรัมครั้งที่ 2 ใช้ปุ๋ยสูตร 14-14-21 ในอัตราต้นละ 2.5 กิโลกรัม

ปีที่ 9 การใส่ปุ๋ยตั้งแต่ปีที่ 9 เป็นต้นไป ต้องใช้ปุ๋ยร็อกฟอสเฟต เพราะปุ๋ยร็อกฟอสเฟตใส่ 3 ปี ต่อครั้ง ไม่ต้องใส่ทุกปี ส่วนปุ๋ยสูตรอื่นๆ ยังคงใส่เหมือนเดิมทุกปี ดังนี้

ปุ๋ยสูตร 20-11-11+1.2 MgO เป็นปุ๋ยหลักที่ใส่ให้กับปาล์มที่ปลูกในปีแรก

1. ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO เป็นสูตรปุ๋ยที่ใช้ใส่ต้นปาล์มทุกปี
2. ปุ๋ยสูตร 0-0-60 หรือ ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ โดยใช้ร่วมกับปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ปุ๋ยทั้ง 2 สูตรนี้ ใส่ให้ต้นปาล์มครั้งแรกของทุกปี
3. ปุ๋ยสูตร 14-14-21 (หรือปุ๋ยสูตรตัวทำอื่นๆ ที่ใกล้เคียงกัน) เป็นปุ๋ยที่ใส่ให้ต้นปาล์มทุกปีๆ ละ 1 ครั้ง (ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2)
4. ปุ๋ยร็อกฟอสเฟตใส่ทุกๆ 2 ปี หรือทุกๆ 3 ปี ก็ได้ ประมาณ 2 กิโลกรัมต่อต้น

การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตแล้ว ควรแบ่งใส่ 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ผสมกับปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (สูตร 0-0-60) หรือบางปีอาจจะใส่ร่วมกับปุ๋ยร็อกฟอสเฟตด้วย เมื่อมีความจำเป็นเมื่อผสมปุ๋ยทั้ง 3 สูตรนี้เข้าด้วยกันแล้ว จะต้องรีบใส่ให้ต้นปาล์มน้ำมันทันที ในสวนปาล์ม น้ำมันส่วนใหญ่ ค่าใช้จ่ายเป็นค่าซื้อปุ๋ยจะเป็นค่าใช้จ่ายที่มากที่สุด และในบางครั้งก็อาจจะได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า หรือเกิดการสูญเสีย ดังนั้นในสวนปาล์มน้ำมันขนาดใหญ่ จึงควรตระหนักเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิต การใช้ปุ๋ยให้มีประสิทธิภาพโดยอาจจะพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ดินใบปาล์ม น้ำมัน อัตราปุ๋ยและชนิดปุ๋ย ทั้งนี้เพื่อจะลดการสูญเสีย เนื่องจากขาดความเอาใจใส่ในการใส่ปุ๋ยให้มากที่สุด อย่างไรก็ตามความผิดพลาดต่างๆ ที่มักพบโดยทั่วไป คือ

1.ใส่ปุ๋ยผิดวิธี การใส่ปุ๋ยในลักษณะเป็นบริเวณแคบๆ หรือกองไว้เป็นจุดๆ แทนที่จะหว่านให้ทั่วบริเวณนั้น อาจจะเป็นอันตรายกับรากและทำให้เกิดการสูญเสียเนื่องจากการชะล้างและไหลบ่าได้

2.เวลาในการใส่ปุ๋ยไม่เหมาะสม การใส่ปุ๋ยในขณะที่ดินมีความแห้งหรือเปียก

3.เกินไป จะส่งต่อการสูญเสียไนโตรเจนมากที่สุด

4.ปริมาณใส่ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในปาล์มเล็ก

5.ความไม่สมดุลระหว่างธาตุอาหารที่ใส่

6.ใส่ไม่ถูกต้อง (ใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือไม่เหมาะสม)

(7) การเก็บเกี่ยว

1) ลำดับแรกจะต้องแต่งช่องทางลำเลียงแถวปาล์มน้ำมันในแต่ละแปลงให้เรียบร้อย และมีความสะดวกกับการลำเลียง และตรวจสอบทะลายปาล์มที่ตัดแล้วให้เรียบร้อยเพื่อรวบรวมต่อไป

2) คัดเลือกทะลายปาล์มน้ำมันสุกโดยยึดมาตรฐานจากการสังเกตสีของผลปาล์ม น้ำมัน ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นสีส้มและจำนวนผลที่สุกจะร่วงหล่นลงบนดินประมาณ 10 ถึง 12 ผล ผลดังกล่าวให้ถือเป็นผลปาล์มสุกที่สามารถใช้ได้

3) หากปรากฏว่าทะลายปาล์มสุกที่จะตัดมีขนาดใหญ่ ที่ติดแน่นกับลำต้นมากไม่สะดวกกับการใช้เสียมแทงเพราะจะทำให้ผลร่วงมาก ก็ใช้มีดขอหรือมีดตำยาวธรรมดา ตัดแฉะขั้วทะลายกันเสียก่อน แล้วจึงใช้เสียมแทงทะลายกันเสียก่อน แล้วจึงใช้เสียมแทงทะลายปาล์มก็จะหลุดออกคอต้นปาล์มได้ง่ายขึ้น

4) ให้ตัดแต่งขั้วทะลายปาล์มที่ตัดออกมาแล้วให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อสะดวกในการขนส่ง หรือเมื่อถึงโรงงาน ทางโรงงานก็สามารถบรรจุปาล์มลงในถังตันลูกปาล์มได้สะดวก

5) รวบรวมผลปาล์มทั้งที่เป็นทะลายย่อยและลูกร่วงนำมารวมไว้เป็นกองในพื้นที่ว่างบริเวณโคนต้น และเก็บผลปาล์มที่ร่วงใส่ตะกร้าหรือเข่งเตรียมไว้ในกรณีต้นปาล์มมีอายุน้อย ทางใบปาล์มอาจเก็บยาก

6) สำหรับทางใบปาล์มที่กองไว้หลังจากตัดแล้วอย่าให้กีดขวางทางเดิน หรือวางปิดกันทางระบายน้ำเพราะอาจจะทำให้เกิดน้ำท่วมขัง หรือทางระบายน้ำที่ขังตามทางเดิน

7) รวบรวมผลปาล์มน้ำมันทั้งทะลายสดและผลปาล์มร่วงไปยังศูนย์รวมผลปาล์มในกองที่เป็นกองย่อย เช่น ในการกระเบรบรรทุกที่ลากด้วยแทรกเตอร์หรือรถอีแต่น

8) การเก็บเกี่ยวผลปาล์ม เจ้าของสวนปาล์มน้ำมันจะต้องสนับสนุนให้ผู้เก็บเกี่ยวร่วมทำงานกันเป็นทีม ในทีมก็แยกให้เข้าคู่กัน 2 คน โดยคนหนึ่งทำหน้าที่ตัดหรือแทงผลปาล์มและอีกคนหนึ่งก็เก็บรวบรวมผลปาล์ม

9) การเก็บรวบรวมผลปาล์ม การเก็บพยายามลดจำนวนครั้งในการถ่ายเทเป็นกอง

ย่อย ๆ เมื่อผลปาล์มชอกซ้ำมีบาดแผล จะทำให้ปริมาณของกรดไขมันอิสระจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การส่งปาล์มออกจากสวนปาล์มเองก็ควรมีการตรวจสอบโดยการลงทะเบียนผลปาล์ม และการบรรทุกควรจะมีตาข่ายคลุมเพื่อไม่ให้ผลปาล์มร่วงระหว่างทางขนส่ง

ข้อควรปฏิบัติในการเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมัน มีดังนี้

1. ตัดทะลายปาล์มน้ำมันอยู่ในระยะสุกพอดี คือทะลายปาล์มเริ่มมีผลร่วง แต่ไม่ควรตัดทะลายปาล์มที่ยังดิบอยู่ เพราะในผลปาล์มดิบยังมีสภาพเป็นน้ำและมีแป้งอยู่ ยังไม่แปรสภาพเป็นน้ำมัน ส่วนทะลายที่สุกเกินไปจะมีกรดไขมันอิสระสูง และผลปาล์มสดอาจมีสารบางชนิดอยู่ อาจเป็นอันตรายกับผู้บริโภคได้

2. รอบของการเก็บเกี่ยว จะอยู่ในช่วงที่ผลปาล์มน้ำมันออกชุก ควรจะอยู่ในช่วง 7 ถึง 10 วัน

3. ผลปาล์มที่เป็นลูกร่วงที่อยู่บริเวณโคนปาล์มน้ำมัน และที่ค้างในกาบต้นควรเก็บออกมาให้หมด

4. ก้านทะลายของปาล์มน้ำมันควรตัดให้สั้นและต้องให้ติดกับทะลาย

5. พยายามให้ทะลายปาล์มน้ำมันชอกช้ำน้อยที่สุด

ข้อควรคำนึง

1. ผลปาล์มน้ำมันที่ตัดแล้ว ควรจะดำเนินการจัดส่งให้ถึงโรงงานภายใน 24 ชั่วโมง

2. ทะลายปาล์มสุกที่จัดว่าได้มาตรฐาน คือ ผลปาล์มชั้นนอกสุดของทะลายหลุดร่วงจาก

ทะลาย

3. ผลปาล์มหากมีจำนวนเต็มทะลาย แสดงให้เห็นได้ชัดว่าได้รับการดูแลรักษาอย่างดี

4. ไม่ควรให้มีทะลายปาล์มน้ำมันที่มีอาการชอกช้ำและเสียหายอย่างรุนแรง

5. ไม่ควรให้มีทะลายปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใด ๆ หรือเน่าเสีย

6. ไม่ควรให้มีทะลายที่สัตว์กินหรือทำความเสียหายแก่ผลปาล์ม

7. ไม่ควรให้มีสิ่งสกปรกเจือปน เช่น ดิน หิน ทราย ไม้กาบหุ้มทะลาย เป็นต้น

8. ไม่ควรให้มีทะลายปาล์มน้ำมันเปลา ๆ เจือปนด้วย

9. ความยาวของก้านทะลายควรไว้ ควรให้มีความยาวประมาณ 2 นิ้ว

มาตรฐานในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน มีดังนี้

1. จะต้องไม่ตัดผลปาล์มดิบไปขายเพราะจะขายได้ในราคาไม่เต็มที่

2. จะต้องไม่ปล่อยให้ผลปาล์มน้ำมันสุกอยู่บนต้นนานเกินไป

3. จะต้องเก็บผลปาล์มที่ร่วงลงบนพื้นให้หมด

4. จะต้องไม่ทำให้ผลปาล์มน้ำมันที่เก็บเกี่ยวแล้วมีบาดแผล

5. จะต้องคัดเลือกทะลายปาล์มน้ำมันที่สมบูรณ์ ส่วนทะลายที่มีจำนวนน้อยให้ทิ้ง
ทะลายไปเลย

6. การตัดขั้วทะลายปาล์มน้ำมันจะต้องตัดให้มีขนาดสั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้
7. จะต้องทำความสะอาดผลปาล์มน้ำมันที่เปื้อนดิน อย่าให้มีเศษดินปนไปด้วย
8. เมื่อตัดผลปาล์มน้ำมันแล้ว จะต้องรีบส่งผลปาล์มไปยังโรงงาน ภายใน 24 ชั่วโมง

ตารางที่ 41 การกำหนดคุณภาพของผลปาล์มสดทั้งทะลายที่มีคุณภาพดี

ความสด	เป็นผลปาล์มสดที่ตัดส่งถึงโรงงานภายใน 24 ชั่วโมง
ความสุก	ทะลายปาล์มน้ำมันที่สุกได้มาตรฐาน คือ ลูกปาล์มชั้นนอกสุดของทะลาย ที่ร่วงหลุดจากทะลายประมาณ 10 ถึง 30 ผล เมื่อส่งถึงโรงงาน
ความสมบูรณ์	ลูกปาล์มน้ำมันมีจำนวนเต็มทะลาย และเห็นได้ชัดว่าได้รับการบำรุงรักษาอย่างดี
ความบอบช้ำ	ไม่มีทะลายที่มีความบอบช้ำ และเสียหายอย่างรุนแรง
ทะลายเป็นโรค	ไม่มีทะลายเป็นโรคใด ๆ หรือเน่าเสีย
ทะลายสัตว์กิน	ไม่มีทะลายที่มีรอยของสัตว์กินหรือทำความเสียหายแก่ลูกปาล์ม
ความสกปรก	ไม่มีสิ่งสกปรกใด ๆ เจือปน เช่น หิน ดิน ทราย ไม้ กาบหุ้มทะลาย ฯลฯ
ทะลายเปลา	ไม่มีทะลายเปลาเจือปน
ก้านทะลาย	ความยาวของก้านทะลาย ยาวไม่เกิน 2 นิ้ว

ที่มา : พืชไร่เศรษฐกิจ. ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ; กรมวิชาการเกษตร)

(8) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

1. ใส่ปุ๋ยเคมีตามตารางด้านล่าง (ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั่วไป) ควบคู่กับการสังเกตอาการขาดธาตุอาหารหรือเก็บตัวอย่างดินและใบส่งวิเคราะห์เพื่อปรับปริมาณธาตุอาหารตามความเหมาะสม

2. ตำแหน่งการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต้องใส่ในตำแหน่งที่มีรากฝอย (รากที่ 3 - 4) ปริมาณมากซึ่งรากดังกล่าวสามารถดูดธาตุอาหารได้ดี

3. ควรบำรุงดินเพิ่มอินทรีย์วัตถุเพิ่มปริมาณธาตุอาหารรักษาความชื้นในดินและลดการพังทลายของหน้าดินด้วยการใส่ทะลายเปล่าอัตรา 150-400 กิโลกรัมต่อตันต่อปี (ตามอายุปาล์มน้ำมัน) หรือปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยพืชสด

การตัดแต่งทางใบ

พื้นที่ใบเป็นแหล่งสำคัญในการสังเคราะห์แสงพื้นที่ใบที่มากแสดงว่าสังเคราะห์แสงได้มากและช่วยให้มีการเจริญเติบโตที่ดีและให้ผลผลิตสูงดังนั้นหากใบปาล์มน้ำมันยังมีสภาพสวยและมีสีเขียวแสดงว่าใบปาล์มยังคงทำงานได้ดี ไม่ควรตัดทิ้งแต่เมื่อปาล์มน้ำมันอายุเพิ่มขึ้น และไม่สามารถเก็บเกี่ยวทะลายได้ก็จำเป็นต้องตัดและควรมีการตัดแต่งทางใบที่แห้งหรือหมดสภาพในการสังเคราะห์แสงสำหรับบำรุงดินต่อไป



การให้น้ำ

ในพื้นที่ที่ช่วงแล้งนานกว่า 3 เดือน หากมีแหล่งน้ำเกษตรกรควรให้น้ำ 3-5 ลิตร/พื้นที่ทรงพุ่ม 1 ตารางเมตร (ปริมาณน้ำที่ให้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับพื้นที่ทรงพุ่มปาล์มน้ำมัน) เพื่อให้ปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพ และระบบน้ำที่เหมาะสมคือ **มินิสปริงเกอร์** ซึ่งมีการกระจายน้ำอย่างทั่วถึงและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสังเคราะห์แสงได้ดีกว่าระบบอื่นๆ

2.1.4) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองสตูล มีการปลูกปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ปาล์มน้ำมัน					←△→	←→	←→			▽→	→	→

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ 33 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
 (ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)

2.1.5) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองสตูล มีต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนปลูกปาล์มน้ำมัน เป็นเงิน 9,000 บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนปลูกปาล์มน้ำมัน 9,000 บาท

ตารางที่ 42 แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่ ปี 2565 อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

รายการ	บาท
ไถตะ ตัวอย่าง	450
ยกร่อง	350
พันธุ์	2,690
ค่าแรงปลูก	253
ยากุมหญ้า/ยาฆ่าหญ้า	425
ปุ๋ย	972
ดายหญ้า	300
เก็บเกี่ยวเหมา (รถชุด+บรรทุก)	1,000
ค่าเช่า	-
รวม	6,440

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)

2.1.6) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

-สถานการณ์ราคาผลผลิตมีความผันผวนและมีแนวโน้มที่จะลดลง

วิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน

(1) วิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน

เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล



ภาพที่ 34 แสดงวิธีการตลาดปาล์มน้ำมัน ของอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2568)

(2) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีจุดรับซื้อกระจายตัวอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองสตูลหลาย

จุด



ภาพที่ 35 แสดงแหล่งรับซื้อปาล์มน้ำมัน อำเภอเมืองสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2568)

3 ชนิดสินค้าข้าว

3.1.2) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(3.1.2.1) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองสตูล มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน 151,613 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 33,095 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 4,404 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 1,775 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 112,338 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 74

ตารางที่ 43 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนโพธิ์	8,734	2,002	-	19,736	30,472
ฉลุง	9,469	2,400	-	17,710	29,579
เจ๊ะบิลัง	-	-	-	-	
เกาะสาหร่าย	-	-	-	-	
พืมาน	-	-	-	20,943	20,943
คลองขุด	-	-	1,775	16,503	18,278
ตันหยงโป	-	-	-	-	
บ้านควน	-	-	-	21,514	21,514
ควนขัน	-	-	-	-	
ตำมะลัง	-	-	-	-	
เกตุรี	14,892	-	-	15,932	30,827
ตันหยงโป	-	-	-	-	-
รวมอำเภอเมืองสตูล	33,095	4,404	1,775	112,338	151,613

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)

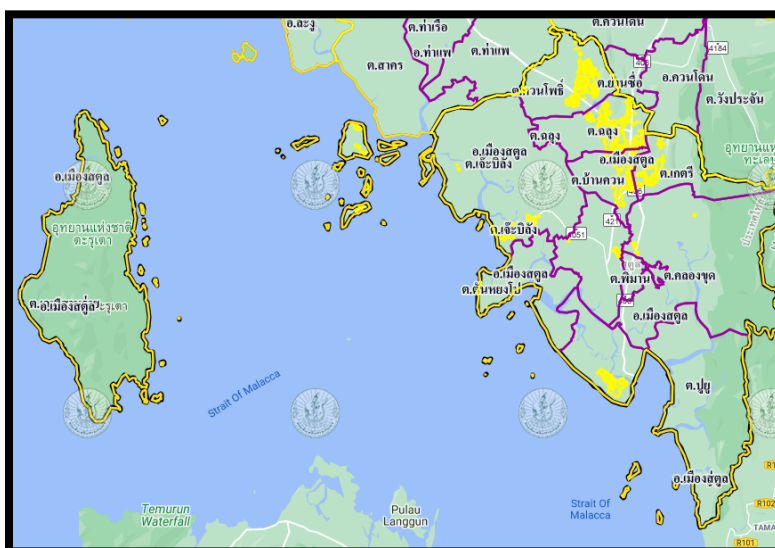
(3.1.2.2) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน 12,975 ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลควนโพธิ์ จำนวน 1,214 ไร่ รองลงมาคือตำบลบ้านควน จำนวน 950 ไร่ และตำบลฉลุง จำนวน 935 ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ 44 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว(ไร่)
1	ควนโพธิ์	1,214
2	บ้านควน	950
3	ฉลุง	935
	รวม	3,099

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)



ภาพที่ 38 แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสตูล

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)

3.1.2.3) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองสตูล มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน 151,613 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) จำนวน 33,095 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) จำนวน 4,404 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4 พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) จำนวน 1,775 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน 112,338 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 74

ตารางที่ 45 แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ควนโพธิ์	8,734	2,002	-	19,736	30,472
ฉลุง	9,469	2,400	-	17,710	29,579
เจ๊ะบิลัง	-	-	-	-	
เกาะสาหร่าย	-	-	-	-	
พิมาน	-	-	-	20,943	20,943
คลองขุด	-	-	1,775	16,503	18,278
ตันหยงโป	-	-	-	-	
บ้านควน	-	-	-	21,514	21,514
ควนขัน	-	-	-	-	
ตำมะลัง	-	-	-	-	
เกตุรี	14,892	-	-	15,932	30,827
ตันหยงโป	-	-	-	-	-
รวมอำเภอเมืองสตูล	33,095	4,404	1,775	112,338	151,613

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)

ตารางที่ 46 แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
พิมาน	0	0	0	0	-
คลองซุด	0	0	0	0	-
ควนขัน	0	0	0	0	-
บ้านควน	210	659	659	212	0.4
ฉลุง	207	711	711	194	0.4
เกาะสาหร่าย	0	0	0	0	0
ตันหยงโป	0	0	0	0	-
เจ๊ะบิลัง	5	18	18	42	0.4
ตำมะลัง	0	0	0	0	-
ปูยู	0	0	0	0	-
ควนโพธิ์	182	915	915	245	0.4
เกตุรี	52	223	223	93	0.4
รวม	656	2,526	2,526	749	0.4

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2568)

3.1.3) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(1) การใช้พันธุ์ดี

ใช้พันธุ์ข้าวตามความต้องการของตลาดหรือตามความต้องการของผู้ปลูกเอง แต่ส่วนใหญ่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสตูล จะเป็นข้าวสายพันธุ์พื้นเมือง (ข้าวอัลฮัม) ข้าวสายพันธุ์หอมปทุม กข 43 เป็นต้น

(2) การเตรียมดิน

ในเบื้องต้นมีการไถกลบตอซังข้าวในนา นำฟางข้าวมาทำเป็นปุ๋ยหมักผสมกับ ปุ๋ยคอกแล้วนำกลับไปใส่ในนา ในนาปักดำควรปลูกพืชปุ๋ยสดร่วมด้วยโดยหว่านเมล็ดพืชปุ๋ยสดประมาณ 2 เดือนก่อนปักดำเพื่อให้พืชปุ๋ยสดเจริญเติบโตและสะสมน้ำหนักรากในปริมาณที่มากพอ ซึ่งชนิดพืชปุ๋ยสดที่มี ศักยภาพสำหรับปลูกเป็นปุ๋ยพืชสดก่อนนามีหลายชนิด เช่น ถั่วเขียว ถั่วพุ่ม ถั่วพราง โสนอัฟริกัน ถั่วขอ เป็นต้น

การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชนิดต่าง ๆ

การใส่ปุ๋ยคอก วัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือในการจัดการ

ความอุดมสมบูรณ์ของดิน คือ การใส่ปุ๋ยคอกที่ได้จากคอกวัว – ควายของชาวนาเอง ปริมาณที่ใส่จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณของปุ๋ยคอกที่มี เมื่อนำไปถึงที่นาจะกองไว้เป็นกองเล็ก ๆ กระจายอยู่ในกระตนา (น้ำหนักประมาณ 300 – 500 กิโลกรัมต่อไร่)

การใส่ปุ๋ยหมัก จากผลการวิจัยการใส่ปุ๋ยหมัก 500 – 1000 กิโลกรัมต่อไร่ ช่วยทำให้ดินดีและผลผลิตดีขึ้น แต่การใส่ปุ๋ยหมักในนาไม่เป็นการปฏิบัติที่ปกติของชาวนา หากเป็นการกระทำที่พิเศษ โดยมีหน่วยงานของรัฐไปส่งเสริมให้ทำ เมื่อสิ้นสุดโครงการของหน่วยงานที่ออกไปส่งเสริม การทำปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในนาก็จะสิ้นสุด การทำปุ๋ยหมักต้องใช้ทุน วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานค่อนข้างสูง ดังนั้น หากมีชาวนากลุ่มใด หรือ คนใดทำปุ๋ยหมักเพื่อใส่ในไร่นา ถือว่าเป็นชาวนาที่ขยัน และอดทน เพื่อทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินดีขึ้นอย่างแท้จริง

การใส่ฟางข้าว ใบไม้ต่าง ๆ โปรยฟางข้าว ใบไม้ต่าง ๆ ในนาประมาณ 500 กิโลกรัมต่อไร่ การจัดการความอุดมสมบูรณ์ของดิน ไม่มีสูตรเฉพาะ ขึ้นอยู่กับชนิดและปริมาณ ของวัสดุที่เกษตรกรมีอยู่ และความสามารถในการปฏิบัติแบบที่เหมาะสมกับตนเอง

(3) การปลูก

การปลูกโดยวิธีปักดำเพื่อสะดวกในการกำจัดวัชพืช การเตรียมดินทำได้โดยใช้รถแทรกเตอร์หรือรถไถนาเดินตามไถตะเตรียมดินช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม จากนั้นตากกล้าในเดือนมิถุนายน- กรกฎาคม แล้วไถแปร-คราดน้ำซัง แล้วถอนกล้าข้าวมาปักดำในเดือนกรกฎาคม- สิงหาคม

- การปลูกแบบหว่าน ไถเตรียมดิน ปรับพื้นที่ให้สม่ำเสมอแล้วหว่านเมล็ดพันธุ์ข้าวอัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ เสร็จแล้วจึงคราดกลบ

- การปลูกแบบปักดำ ไถแปรและคราดทำเทือก และปักดำระยะระหว่างแถว 20 เซนติเมตรและระยะระหว่างต้น 20 เซนติเมตร

(4) ระบบการให้น้ำ

การทำนาค้าช่วยควบคุมวัชพืชได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการดูแลคันนาเพื่อรักษาระดับน้ำซังในนาให้พอดีกับการเจริญเติบโตของข้าว ก็เป็นการควบคุมวัชพืชอย่างได้ผล

(5) การดูแลรักษา

การรักษาสมดุลธรรมชาติ เพื่อให้ศัตรูธรรมชาติ (Natural enemies) ของแมลงศัตรูพืช ทั้งตัวห้ำ (Predators) และตัวเบียน (Parasites) ควบคุมแมลงศัตรูข้าวตามธรรมชาติ รวมทั้งการรักษาความสมดุลของธาตุอาหารในดิน และการจัดการน้ำที่ช่วยให้ต้นข้าวมีความแข็งแรง ทนทานต่อการทำลายของโรคและแมลงได้ดี

การปลูกพืชหมุนเวียน เช่น ถั่วเขียวก่อนข้าว เป็นการตัดวงจรชีวิตของแมลงและการแพร่ระบาดของโรคได้ดี การกำจัดวัชพืชที่อาจเป็นพืชอาหารหรือพืชอาศัยของศัตรูข้าว รวมทั้งกำจัดเศษซากพืชที่เป็นโรค ช่วยป้องกันศัตรูข้าวได้ในระดับหนึ่ง

การเลือกใช้พันธุ์ต้านทานและทนทานเป็นอีกแนวทางหนึ่ง โดยศึกษาชนิดโรคและแมลงที่สำคัญในพื้นที่แล้วเลือกพันธุ์ข้าวให้เหมาะสม นอกจากนั้นยังมีการป้องกันและกำจัดโดยวิธีการต่างๆ ที่อนุญาตให้ใช้ได้ เป็นวิธีการที่สามารถปฏิบัติได้หากมีการระบาดรุนแรง

(6) การใส่ปุ๋ย

ดิน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการเพาะปลูกพืช พื้นที่ปลูกข้าวของประเทศไทยสามารถจำแนกลักษณะดินนาได้ 3 ลักษณะ คือ ดินเหนียว ดินร่วน ดินทราย หรือดินร่วนปนดินทราย ซึ่งวิธีการจัดการและการใส่ปุ๋ยก็แตกต่างกันไป

ดินเหนียว เป็นดินค่อนข้างอุดมสมบูรณ์สูงกว่าดินชนิดอื่นๆ การวิเคราะห์ธาตุอาหารหลักพบว่า ดินเหนียวมีปริมาณธาตุโพแทสเซียมเพียงพอต่อความต้องการของข้าวแล้ว การใส่ปุ๋ยเคมีจึงแนะนำให้ใส่เพียงปุ๋ยไนโตรเจน (N) และปุ๋ยฟอสฟอรัส (P) เท่านั้น แต่เนื่องจากการเพาะปลูกอย่างต่อเนื่องมานานหลายสิบปี จึงอาจจะต้องมีการเติมปุ๋ยหรือธาตุอาหารโพแทสเซียม (K) ลงไปบ้าง

ดินร่วนและดินทราย ลักษณะเนื้อดินหยาบกว่า และความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ควรใช้ปุ๋ยเคมีที่มีธาตุอาหารหลักครบ คือ ไนโตรเจน (N) ฟอสฟอรัส (P) และ โพแทสเซียม (K)

ดินร่วนปนทราย และดินทราย เป็นดินที่มีอินทรีย์วัตถุต่ำ จึงนิยมปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด เพื่อให้มีอินทรีย์วัตถุเพิ่มขึ้น สามารถอุ้มน้ำได้ดีขึ้น สำหรับปุ๋ยพืชตระกูลถั่ว ที่มีคุณสมบัติพิเศษช่วยตรึงไนโตรเจนจากอากาศ แล้วปลดปล่อยไนโตรเจนลงสู่ดิน ได้แก่ “ปอเทือง” เป็นปุ๋ยพืชสดที่ทนทานต่อความแห้งแล้ง ใช้เมล็ดพันธุ์น้อยแต่ให้ธาตุไนโตรเจนสูง หรือ “ถั่วพราง” ใช้เมล็ดพันธุ์ถั่วพรางประมาณไร่ละ 10 กิโลกรัม ได้ปุ๋ยอินทรีย์ประมาณ 2-3 ตัน ต่อไร่ (น้ำหนักสด) ได้ปุ๋ยไนโตรเจน หรือ ยูเรีย (46-0-0) ประมาณ 30-39 กิโลกรัม ต่อไร่

(7) การเก็บเกี่ยว

วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อผลผลิต และคุณภาพของผลผลิตข้าวในแต่ละฤดู ผลของการจัดการตลอดช่วงฤดูการปลูกข้าวจะมีผลต่อคุณภาพและผลผลิตข้าวในที่สุด ราคาของข้าวเปลือกจากการซื้อขายผลผลิตข้าว นอกจากจะมีการพิจารณาตั้งแต่ความชื้นของข้าวเปลือก ลักษณะของเมล็ดได้แก่ สีเปลือก ขนาดเมล็ดเต็ม และสิ่งเจือปนต่างๆแล้ว คุณภาพการสีของ

ข้าวเปลือกโดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของต้นข้าวก็เป็นลักษณะที่ใช้กำหนดในการซื้อขายข้าวเช่นกัน เมื่อมีการจัดการที่ถูกต้องตลอดฤดูการปลูกข้าว ผลที่ได้ดังนี้

1. ได้ผลผลิตข้าวเต็มศักยภาพของแต่ละพันธุ์
2. คุณภาพทางกายภาพ ได้แก่ สีเปลือก สีข้าวกล้อง ขนาดและรูปร่าง คุณสมบัติการหุงต้ม ตรงตามพันธุ์
3. คุณภาพการสี ของข้าวเปลือกได้ปริมาณข้าวเต็มเมล็ดมาก

สุดท้ายการเก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่ถูกต้องและเหมาะสม จะทำให้ได้ข้าวที่มีคุณภาพดี การเก็บเกี่ยวที่ระยะพลับพลึง เป็นระยะการเก็บเกี่ยวที่แนะนำ และเกษตรกรควรถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดถ้าต้องการให้ได้ผลผลิตข้าวที่ดีมีคุณภาพ และสามารถใช้เป็นข้อต่อรองให้ขายได้ราคาดี

การเก็บเกี่ยวระยะพลับพลึง คือระยะการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวที่นับจากวันที่ข้าวออกดอกไปแล้ว 28-30 วัน และเก็บเกี่ยวในสภาพที่นาแห้ง หรืออย่างน้อยก็ไม่มีน้ำขังในนา

ข้าวออกดอก วันที่ข้าวออกดอก พิจารณาจากวันที่รวงข้าวที่มีดอกบานเกือบเต็มพื้นที่ คือ 80 % ของพื้นที่ จึงบันทึกวันนั้นเป็นวันที่ข้าวออกดอก

วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าว

1. การเตรียมตัวก่อนถึงวันเก็บเกี่ยวข้าว : เกษตรกรควรหมั่นเดินสำรวจแปลงนาตั้งแต่วันที่ข้าวออกดอก เพราะระยะนี้เป็นระยะที่ข้าวต้องการการเอาใจใส่ทุกด้าน

- ในนาต้องมีน้ำเพียงพอ
- ไม่มีโรคแมลงรบกวน
- ไม่ลงไปรบกวนในแปลงนาโดยไม่จำเป็น
- หากเกิดปัญหาใดๆ ต้องรีบแก้ไข ไม่ทิ้งไว้จนเกิดอาการรุนแรง

2. วางแผนการเก็บเกี่ยว : เมื่อทราบวันที่ข้าวออกดอก ให้วางแผนกำหนดวันที่จะเก็บเกี่ยว (หลังข้าวออกดอก 28-30 วัน) วิธีการเก็บเกี่ยว

- ถ้าใช้แรงงานก็ต้องนัดแรงงานมาให้พร้อม
- ถ้าใช้เครื่องจักรก็ต้องทำความสะอาดและดูแลเครื่องจักรให้พร้อมที่จะทำงานได้ในวันที่กำหนด

3. ก่อนถึงวันเก็บเกี่ยว 10 วันถ้ายังคงมีน้ำอยู่ในนา ให้ระบายน้ำออกจากนาให้หมด เพื่อให้ข้าวสุกแก่สม่ำเสมอ แปลงนาที่แห้งจะสะดวกในการลงไปทำงาน ทั้งการเก็บเกี่ยวด้วยแรงงานคน และเครื่องจักร

4. กำหนดวันที่เก็บเกี่ยว ถ้าสามารถรับฟังการพยากรณ์อากาศได้ หากคาดว่าจะมีฝนตกในช่วงวันเก็บเกี่ยว อาจทำการเก็บเกี่ยวก่อน หรือหลังวันที่กำหนดได้ แต่ควรมีแผนการขนย้ายผลผลิต หรือการเก็บผลผลิตไว้ในยุ้งฉาง ในสภาพที่แห้ง

คำแนะนำการเก็บเกี่ยว

กำหนดวันเก็บเกี่ยว เมื่อข้าวเริ่มออกดอก หมั่นเดินสำรวจแปลงนา ถ้าข้าวทั้งแปลงออกดอกประมาณ 80% ถือเป็นวันออกดอก นับจากวันออกดอกไปอีก 28-30 วัน เป็นกำหนดวันเก็บเกี่ยวข้าวที่เหมาะสม

ระบายน้ำออกจากแปลง ก่อนถึงกำหนดเก็บเกี่ยว 7-10 วัน ควรระบายน้ำออกจากแปลงนา เพื่อให้ข้าวสุกแก่สม่ำเสมอ แปลงนาแห้งสะดวกในการเก็บเกี่ยวด้วยคนหรือเครื่องเกี่ยวข้าวไม่สกปรกและเปียกน้ำ

เก็บเกี่ยวข้าว เมื่อถึงระยะสุกแก่เหมาะสมคือ 28-30 วันหลังออกดอก ให้ทำการเก็บเกี่ยวความชื้นเมล็ดไม่ควรต่ำกว่า 20% การเก็บเกี่ยวข้าวก่อนหรือหลังจากระยะนี้จะทำให้ข้าวสูญเสียน้ำหนักและคุณภาพมากยิ่งขึ้น

การนวดข้าว18

การนวดข้าวในปัจจุบันสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น ใช้คนนวด เครื่องนวด หรือเครื่องเกี่ยวนวด การนวดทุกวิธีจะต้องระมัดระวังการสูญเสียปริมาณข้าวจากการร่วงหล่น กระเด็นติดไปกับฟางข้าว เมล็ดเกิดการแตกร้าหรือแตกหัก

การนวดที่ปฏิบัติกันในประเทศไทย มีดังนี้

1. การใช้คนนวดหรือนวดด้วยเท้า เป็นวิธีที่ดีทำให้ข้าวไม่เสียคุณภาพ และมีการสูญเสียน้อยแต่ต้องใช้เวลาและเปลืองแรงงานมาก ไม่เหมาะกับการทำนามาก ๆ แต่เหมาะกับข้าวที่จะเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์

2. การใช้สัตว์นวด ไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพการสีแต่จะมีการสูญเสีย เนื่องจากการนวดไม่หมดและมีสิ่งเจือปนมากถ้าลานนวดไม่สะอาด

3. การนวดโดยวิธีฟาด อาจฟาดกับลานข้าวโดยตรง ในครุหรือภาชนะอื่น ๆ การนวดวิธีนี้จะทำให้เกิดการสูญเสียอันเกิดจากแรงของการฟาด ทำให้มีเมล็ดบางส่วนกระเด็นสูญหายไป และบางส่วนก็ตกค้างอยู่ในรวงอันเกิดจากการนวดไม่หมด

101

4. นวดโดยรถไถหรือแทรกเตอร์ วิธีนี้เมล็ดข้าวจะมีการแตกร้าและแตกหักเวลาสีบ้าง แต่ส่วนมากการสูญเสียจะเกิดเนื่องจากเมล็ดข้าวเปลือกถูกรถบดแตกหักและมีการนวดไม่หมด

5. การนวดโดยใช้เครื่องนวด ปัจจุบันยังนิยมใช้กันอยู่ในบริเวณที่ยังไม่มีรถเกี่ยวนวดใช้ ซึ่งส่วนใหญ่ก็มีเครื่องทำความสะอาดอยู่ในตัวทำให้สะดวกและรวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายต่ำ เหมาะแก่เกษตรกรที่มีการทำนามาก ๆ และใช้คนเกี่ยว

6. การใช้เครื่องเกี่ยวนวด เครื่องจะทำการเกี่ยวและนวดข้าวออกมาเลยเมล็ดข้าวที่นวดได้จะออกมาจากเครื่องนวดและบรรจุในถังเก็บหรือในกระสอบ ความสูญเสียข้าวขึ้นอยู่กับความเร็วของรถเกี่ยว อายุข้าว ความชื้นเมล็ด การล้มของข้าว เป็นต้น

DSC02235การลดความชื้นเมล็ด

หลังจากเก็บเกี่ยว และนวดข้าวจะได้ข้าวเปลือก ซึ่งยังคงมีความชื้นในเมล็ดสูง เมล็ดเป็นสิ่งที่มีชีวิต มีการหายใจ การลดความชื้น เมล็ดจึงมีความสำคัญต่ออายุการเก็บรักษาอัตราการเสื่อมคุณภาพ การเข้าทำลายของแมลงศัตรูในโรงเก็บ เชื้อรา ดังนั้นหลังจากเก็บเกี่ยวและนวดจะต้องรีบตากหรือลดความชื้นเมล็ดให้แห้ง โดยเร็วที่สุด เพื่อลดอัตราการหายใจของเมล็ด ลดการเกิดเชื้อราซึ่งเป็นสาเหตุให้เมล็ดเสื่อมคุณภาพเร็วยิ่งขึ้น

(8) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

วิธีการลดความชื้นของข้าว

มี 2 วิธี คือ

1. วิถีธรรมชาติ ได้แก่ การใช้แสงอาทิตย์เป็นแหล่งของความร้อน เป็นวิธีการที่เกษตรกรใช้กันมากที่สุดเพราะประหยัด ไม่ยุ่งยาก และได้ผลดี

2. การใช้เครื่องอบ การใช้เครื่องอบ ตู้อบ ฯลฯ สามารถควบคุมการลดความชื้นให้อยู่ในระดับที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง ใช้ระยะเวลาลดความชื้นไม่มากและยังสามารถควบคุมป้องกันความเสียหายต่อคุณภาพข้าวได้ดีกว่าวิถีธรรมชาติ

การทำความสะอาดข้าว

การทำความสะอาดข้าว หมายถึง ขั้นตอนการแยกสิ่งปะปนหรือสิ่งเจือปนต่าง ๆ ออกจากข้าว เช่น เมล็ดพืชอื่น ๆ เมล็ดวัชพืช เมล็ดข้าวที่เสียหาย (แตกหัก, ป่น, ร้าว ฯลฯ) ชิ้นส่วนต่าง ๆ ของข้าว เช่น ส่วนของใบ ลำต้น กระจัง วัตถุอื่น ๆ เช่น กรวด หิน ดิน ทราาย เศษโลหะต่าง ๆ ตลอดจนเมล็ดข้าวลีบ เมล็ดข้าวที่ไม่สมบูรณ์ เป็นต้น

(9) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช

ารฉีดพ่นสารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช มีผลกระทบหลายด้าน เช่น สุขอนามัยของผู้ใช้และผู้บริโภค การตกค้างในผลผลิตและสภาพแวดล้อม ศัตรูพืชเกิดความต้านทานและระบาดเพิ่มขึ้น ทำลายสิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์ เกิดปัญหาการค้า-ส่งออกสินค้าเกษตร เป็นต้น และพิษของสารเคมีนั้น ก็ได้ 2 แบบ คือ แบบที่แสดงอาการทันที คือพิษเฉียบพลัน (Acute) หรืออาจมีการสะสมที่ละน้อยจนถึงขนาดหนึ่งแล้วจึงแสดงอาการเป็นแบบพิษเรื้อรัง (Chronic)

สำหรับพิษเฉียบพลันเป็นพิษที่คนกลัว เพราะมองเห็นทันตาและมีอาการต่าง ๆ เช่น คอแห้ง อ่อนเพลีย/เหนื่อยง่าย นอนไม่หลับ แน่นหน้าอก/ปวดเสียดที่ยอดอก ชา ปวดแสบตา คันตา ตาพร่ามัว แสบจมูก เจ็บคอ ผิวน้ำอวัยวะ มีผื่น เวียนหัว คลื่นไส้ อาเจียน หัวใจเต้นช้า หิว วาบหวาม ลำไส้บิดตัว ปวดท้อง กล้ามเนื้อกระตุก เกร็ง ชัก เหงื่อซึม น้ำลายฟูมปาก น้ำตาไหล ชีพจร หดสติโคมา ตับวาย ไตวาย เสียชีวิต เป็นต้น

สำหรับพิษเรื้อรัง ก็มีอันตรายน่ากลัวเช่นกัน เพราะจะส่งผลกระทบระยะยาว เช่น การพัฒนาการของสมองผิดปกติในวัยเจริญเติบโต ปอดเป็นพังผืด หงุดหงิด งุนงง ซึมเศร้า ความจำเสื่อม ผิวน้ำแข็งด้าน ฯลฯ เป็นภัยเงียบที่น่ากลัว นอกจากนี้แล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์ ดังนั้น เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ด้วยการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

หลักการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน

(Integrated Pest Management : IPM)

ปลูกพืชให้แข็งแรง สมบูรณ์ สามารถทนทานต่อการทำลายของแมลงศัตรูพืชและโรคพืช โดยสายพันธุ์ดี เมล็ดพันธุ์ดี เตรียมพื้นที่เพาะปลูกดี ระยะปลูกเหมาะสม มีการปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการปุ๋ย การจัดการน้ำ และปลูกพืชหมุนเวียน

ตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ทำให้รู้สถานการณ์และข้อมูลต่างๆ ในแปลงปลูกพืช ทราบชนิดและปริมาณศัตรูพืช/ศัตรูธรรมชาติ สามารถตัดสินใจในการเลือกวิธีการจัดการควบคุมศัตรูพืชและวางแผนป้องกันกำจัดศัตรูพืชทันต่อเหตุการณ์ได้

อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ ทั้งตัวห้ำ ตัวเบียน และจุลินทรีย์ เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี ใช้สารกำจัดศัตรูพืชที่มีความปลอดภัย เช่น สารชีวภัณฑ์ สารสกัดธรรมชาติจากพืช รวมทั้งเพิ่มปริมาณศัตรูธรรมชาติโดยการผลิตขยายปลดปล่อย

เกษตรกรเป็นผู้เชี่ยวชาญ/ชำนาญการ/ผู้จัดการที่ดีในการเลือกวิธีการควบคุมศัตรูพืชที่เหมาะสม โดยคำนึงการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ จำเพาะเจาะจงศัตรูเป้าหมาย ประหยัด ปลอดภัยและยั่งยืน

วิธีการควบคุมศัตรูพืช ในระบบ IPM

วิธีกล (Mechanical control) เช่น การห่อผล การดักจับทำลาย การใช้พลาสติก/ทองตีคลุมแปลง กับดักเหยื่อล่อ/กาวเหนียว การใช้มุ้งตาข่าย

วิธีกายภาพ (Physical control) เช่น การใช้แดดในการตากเมล็ดพันธุ์ การใช้รังสีกำจัดแมลงวันทอง การใช้แสงไฟหลอดสีน้ำเงิน-ดำ ล่อแมลงศัตรู

103

วิธีเขตกรรม (Cultural control) เช่น การรวบรวมส่วนของพืชที่ถูกศัตรูพืชทำลายเผา การปลูกพืชสลับ พืชหมุนเวียน การปลูกพืชหลายชนิดและหมุนเวียน

ใช้พันธุ์ต้านทาน (Pest Resistance control) เพื่อต้านทานโรคและแมลงต่างๆ

ชีววิธี (Biological control) วิธีการทางชีววิธี เป็นวิธีการใช้ศัตรูธรรมชาติให้ควบคุมศัตรูพืช โดยอาศัยหลักการสมดุลธรรมชาติ วิธีการนี้ใช้ได้ผลในการควบคุมแมลงศัตรู โรคพืช และวัชพืชบางชนิด เช่น

การใช้ตัวห้ำ (Predators) คือ สัตว์หรือแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งที่กินสัตว์หรือแมลงอื่นเป็นอาหาร เช่น ตัวดิน แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต งู กบ ตั๊กแตน แมงมุม ตัวเต่า มดแดง ฯลฯ

การใช้ตัวเบียน (Parasitoids) คือ สิ่งมีชีวิตที่ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยการเกาะกินอยู่ภายในหรือบนตัวสัตว์หรือแมลงอาศัย (host) ทำให้ host อ่อนแอและตายก่อนกำหนด สามารถเข้าทำลายได้ในทุกระยะการเจริญของสัตว์/แมลงที่อาศัยคือ ระยะไข่ ระยะตัวหนอน ดักแด้ ตัวเต็มวัย

การใช้ชีวภัณฑ์ ในการควบคุมแมลงศัตรูพืช ซึ่งไม่เป็นอันตรายต่อสภาพแวดล้อมในแง่ของมลภาวะต่างๆ และเชื่อว่าเป็นวิธีการควบคุมศัตรูพืชได้ถาวรกว่าวิธีการอื่นๆ เช่น การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ควบคุมโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราในดิน ได้แก่ โรครากเน่า โคนเน่า โรคเหี่ยว โรคใบไหม้ ใบจุด เป็นต้น การใช้เชื้อราบีวเวอเรีย ควบคุมแมลงศัตรูพืชมากกว่า 60 ชนิด เช่น เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยไฟ ไรแดง เพลี้ยกระโดด หนอน เป็นต้น

การใช้เชื้อ Bt (*Bacillus thuringiensis*) ควบคุมหนอนกัดกินใบพืช หนอนคืบ หนอนใยผัก หนอนแก้วส้ม ตัวหมัดผัก เป็นต้น

การใช้เชื้อ BS (*Bacillus subtilis*) ควบคุมแบคทีเรียและเชื้อรา โรครากเน่าและ ใบจุด ดอกกรวงไม่ติดผล (ไม้ผล) เป็นต้น

การใช้ไวรัสควบคุมศัตรูพืช เช่น การจัดการหนอนคืบกะหล่ำปลี หนอนเจาะสมอฝ้าย เป็นต้น

การใช้ไส้เดือนฝอย ควบคุมแมลงศัตรู

ใช้สารสกัดธรรมชาติควบคุมศัตรูพืช (Plant Natural Extracts M. control) พืชสมุนไพรหลายชนิด มีคุณสมบัติควบคุม/กำจัด/ไล่แมลงศัตรูพืช และกำจัดโรคพืชได้ เช่น สะเดา ข่า เสี้ยน ขมิ้นชัน บอระเพ็ด สาบเสือ หนอนตายหยาก หางไหล (โล่ดิน) ตะไคร้หอม ลูกตะโก ใบยูคาลิปตัส หัวไพล ใบมะรุม ฯลฯ

ใช้กฎหมาย (Legal control) เช่น การกักกันพืช การนำเข้าศัตรูธรรมชาติ ประกาศกระทรวงฯ (พืช พาหะ เป็นสิ่งต้องห้าม)

ใช้สารเคมี (Chemical control) เป็นวิธีการสุดท้ายของการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (Integrated Pest Management : IPM) เช่น การใช้สารกำจัดวัชพืช สารกำจัดแมลง สารป้องกันและกำจัดโรคพืช ฯลฯ เพราะการใช้สารเคมีมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากมาย

3.1.4) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองสตูล มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว		←→	▽	→			△					
							←.....→					

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ 41 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2567)

3.1.5) ต้นทุนการผลิต

อำเภอเมืองสตูลมีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนปลูกข้าวเป็นเงิน 4,012 บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนปลูกข้าว เป็นเงิน 4,012 บาท

ตารางที่ 47 แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี 2564 อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

รายการ			จำนวนเงิน (บาทต่อไร่)	ร้อยละ
ค่าวัตถุดิบ		100%	498.94	12.44
	ค่าพันธุ์ข้าว	100%	498.94	12.44
ค่าแรงงาน		100%	1,457.38	36.32
	ค่าแรงงานในการเตรียมดิน	7.01%	386.63	9.64
	ค่าแรงงานในการปลูก	26.53%	102.21	2.55
	ค่าแรงงานตนเอง	66.46%	968.54	24.13
ค่าใช้จ่ายในการผลิต		100%	2,055.86	51.24
	ค่าปุ๋ยเคมี	43.70%	898.46	22.39
	ค่ายาปราบวัชพืช	4.22%	86.66	2.16
	ค่าเช่าที่ดิน	3.72%	76.54	1.91
	ค่าเช่ารถเกี่ยวข้าว	16.39%	337.03	8.40
	ค่าเช่าเครื่องสูบน้ำ	2.26%	46.44	1.15
	ค่าเช่ารถไถ	11.02%	226.49	5.65
	ค่ายาปราบศัตรูพืช	2.93%	60.28	1.50
รายการ			จำนวนเงิน (บาทต่อไร่)	ร้อยละ
	วัสดุสิ้นเปลือง	2.03%	41.69	1.04
	ค่าเสื่อมราคา	13.73%	282.27	7.04
ต้นทุนรวม			4,012.18	100.00

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล, พ.ศ.2568)

3.1.6) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

-เป็นการผลิตเพื่อไว้บริโภคเองกันภายในครัวเรือนและจำหน่ายภายในชุมชน

(1) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

-เป็นการผลิตเพื่อไว้บริโภคเองกันภายในครัวเรือนและจำหน่ายภายในชุมชนแต่ต้องมี

การแปรรูปสินค้าโดยมีบรรจุกฎเกณฑ์และพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มีคุณภาพตามที่ผู้บริโภคต้องการตลาดที่สำคัญ ได้แก่ ในชุมชน



ภาพที่ 42 แสดงวิธีการตลาดข้าวของอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล,พ.ศ.2568)

(3.1.6.2) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีจุดรับซื้อข้าว จำนวน 1 แห่ง โดยตั้งอยู่ใน ตำบลเกตรี

ตารางที่ 48 แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่	สาขา
1	นายสมศักดิ์ ปรางจันทร์	1	ควนโพธิ์	เมืองสตูล	2560	ปาล์มน้ำมัน
2	นายปิยะพงศ์ ชัยยะวิริยะ	1	คลองขุด	เมืองสตูล	2561	ปาล์มน้ำมัน
3	นายยุสุบ สันหมุด	2	เกตรี	เมืองสตูล	2560	ปาล์มน้ำมัน
ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่	สาขา
1	นายหมีด ทิ้งปากถ้ำ	3	ควนโพธิ์	เมืองสตูล	2560	นาข้าว
2	นายมะหะหมัด ยาติกุล	7	บ้านควน	เมืองสตูล	2560	นาข้าว

ตารางที่ 49 แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

ตำบล	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุว		วิสาหกิจ		สหกรณ์		กลุ่ม	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ฉลุง	1	27	2	13	1	17	7	97	-	-	-	-
บ้านควน	1	26	2	12	-	-	3	109	-	-	-	-
เกตุรี	2	27	1	17	1	26	4	28	-	-	-	-
ตำมะลัง	-	-	1	13	-	-	5	112	-	-	-	-
ตันหยงโป	-	-	2	24	-	-	8	144	-	-	-	-
ควนขัน	1	25	1	16	1	20	3	75	-	-	-	-
เกาะสาหร่าย	-	-	1	15	1	25	5	145	-	-	-	-
คลองขุด	-	-	2	20	1	22	1	35	-	-	-	-
ควนโพธิ์	1	25	2	29	1	25	3	21	-	-	-	-
เจ๊ะบิลัง	1	23	1	24	1	25	5	97	-	-	-	-
ปยู	-	-	-	-	-	-	1	29	-	-	-	-
พิมาน	-	-	1	22	1	25	6	84	-	-	-	-
รวม	7	153	18	205	8	185	55	976	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล พ.ศ.2568

ตารางที่ 50 การวิเคราะห์ Supply chain กลุ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนอำเภอเมืองสตูล

ชื่อกลุ่ม	ปัญหาและความต้องการในการแก้ปัญหาของกลุ่ม	เทคโนโลยีที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา
กลุ่ม เครือข่าย เกษตรกร ผู้ปลูก ทุเรียน อำเภอ เมืองสตูล จังหวัด สตูล	ปัญหา -ราคาผลผลิตตกต่ำ -เกษตรกรรายใหม่ขาดประสบการณ์ -เป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่การเพาะปลูกเฉลี่ยต่อรายไม่มาก -ปัญหาเรื่องเงินทุน ความต้องการ -พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐานเพื่อให้สามารถขายในราคาที่สูงขึ้น -ช่องทางการการตลาดที่เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตได้ด้วยตนเองได้ -สินเชื่อเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกรเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและขยายกิจการ เช่น การขุดสระ/บ่อบาดาล การต่อระบบน้ำ การจัดซื้อปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต่างๆ รวมไปถึงการขยายพื้นที่แปลงเพิ่มและมีการจัดหาต้นพันธุ์ที่มีคุณภาพ -การถ่ายทอดองค์ความรู้และวิธีการจากผู้มีประสบการณ์ในการผลิตทุเรียนคุณภาพเพื่อเป็นแนวทางให้แก่กลุ่ม	-การวิเคราะห์ความต้องการน้ำของพืชแบบรายวันเพื่อให้ทราบการสูญเสียน้ำของพืชในแต่ละวันเพื่อใช้คำนวณระบบน้ำและปริมาณน้ำที่ระบบน้ำต้องจ่ายให้แก่ต้นทุเรียนเพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิต -การใช้อยู่ตามคำวิเคราะห์ดิน โดยใช้อุปกรณ์ในการวิเคราะห์ที่มีความแม่นยำอาทิเช่น ชุดทดสอบในการวิเคราะห์ค่าต่างๆของดิน เพื่อให้ทราบความต้องการปุ๋ยของพืชและทราบสภาวะความอุดมสมบูรณ์ของดิน

เส้นทางผลกระทบ (Impact Pathway) กลุ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนอำเภอเมืองสตูล

ตารางที่ 51 เส้นทางผลกระทบ (Impact Pathway) กลุ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนอำเภอเมืองสตูล

Input	Activities	Output	Users	Outcomes	Impacts
-องค์ความรู้ในการผลิตทุเรียนคุณภาพตามมาตรฐาน GAP -องค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการแปลงทุเรียน -สินเชื่อเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกรเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและขยายกิจการ	-ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องมาตรฐาน GAP โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ -แนะนำการใช้เทคโนโลยีในการจัดการสวนทุเรียนโดยผู้มีประสบการณ์และผู้เชี่ยวชาญ -แนะนำสินเชื่อเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำสำหรับเกษตรกรเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและขยายกิจการโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-เกษตรกรมีองค์ความรู้และสามารถผลิตทุเรียนได้คุณภาพตามมาตรฐาน GAP -เกิดเครือข่ายเกษตรกรที่มีองค์ความรู้สามารถใช้เทคโนโลยีในการผลิตทุเรียนคุณภาพ -เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตในราคาที่สูงขึ้น -เกษตรกรมีเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตและต่อยอดกิจการเพิ่มปริมาณการผลิตต่อหน่วยให้เพิ่มขึ้น	-เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	-เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ได้รับมาตรฐาน GAP ร้อยละ 80 ของเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนทั้งหมด -มีการใช้เทคโนโลยีการสูญเสียน้ำในการจัดการระบบน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการของพืชและชุดทดสอบในการวิเคราะห์ค่าดินเพื่อให้ใช้ปุ๋ยได้อย่างแม่นยำตามความต้องการของพืช	-เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตที่ลดลง -ราคาผลผลิตและผลผลิตต่อหน่วยสูงขึ้นจากเดิม -เกษตรกรมีรายได้รวมสุทธิเพิ่มสูงขึ้น -มีระบบการบริหารจัดการแปลงอย่างยั่งยืนเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

2. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ 52 แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ทุเรียน อำเภอเมืองสตูล

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	-พื้นที่ที่มีจำกัด -แหล่งน้ำมีไม่เพียงพอ -สภาพภูมิอากาศมีความเปลี่ยนแปลง	-ต้นทุนทุเรียนเจริญเติบโตได้ไม่ดี -ต้นทุนการผลิตสูง	-ผลผลิตทุเรียนต่อหน่วยต่ำ
	ปัญหา Pain point	-พื้นที่ที่เหมาะสมมีจำกัด -แหล่งน้ำมีจำกัด	-มีการขยายขนาดของชุมชนจึงทำให้พื้นที่ที่เหมาะสมมีปริมาณลดลง	-ปลูกทุเรียนในพื้นที่สภาพของดินมีความไม่เหมาะสม -ผลผลิตทุเรียนต่อหน่วยต่ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	-สนับสนุนองค์ความรู้และแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการตรวจวัดค่าความเหมาะสมต่าง ๆ ของดิน	-ปรับเปลี่ยนสภาพพื้นที่ให้มีความเหมาะสมรวมถึงการวางระบบน้ำ -สามารถตรวจวัดค่าความเหมาะสมต่าง ๆ ของดิน	-ผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น -ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและความต้องการของพืชได้

มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	-เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนรายย่อยในอำเภอเมืองสตูลมีการรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่าย -เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนอำเภอเมืองสตูล -เป็นเกษตรกรรายใหม่ ที่เพิ่งเริ่มปลูกทุเรียน -มีเงินทุนหมุนเวียนในการผลผลิตไม่มาก -หลายรายยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน GAP	-มีการเข้ามาสนับสนุนองค์ความรู้และแนะนำการผลิตทุเรียนตามมาตรฐาน GAP -มีการจัดเวทีบรรยายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เชี่ยวชาญในด้านการทำทุเรียนตามมาตรฐาน GAP กับกลุ่มเกษตรกร	-เกิดกลุ่มเครือข่ายผู้ปลูกทุเรียนอำเภอเมืองสตูลที่มีองค์ความรู้ในการผลิตทุเรียนตามมาตรฐาน GAP -ที่มีความเข้มแข็ง
	ปัญหา Pain point	-เป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีกำลังการผลิตไม่สูง -เป็นเกษตรกรรายใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการผลิตทุเรียน	-เกษตรกรขาดประสบการณ์และองค์ความรู้ที่จำเป็นในการจัดการผลผลิตให้ได้มาตรฐาน GAP	-รายได้กำไรสุทธิของเกษตรกรต่ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	-สนับสนุนองค์ความรู้และแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -จัดเวทีให้กลุ่มเกษตรกรได้มีการพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	-เกษตรกรมีแหล่งเงินทุนที่จะนำมาหมุนเวียนเป็นต้นทุนในการผลิตและสามารถขยายกำลังผลิตจากเดิมได้ -เกษตรกรมีองค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้น	-เกษตรกรมีกำลังผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น -ผลผลิตได้มาตรฐาน GAP -มีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสามารถซื้อปัจจัยการผลิตในปริมาณที่มากขึ้นจึงทำให้ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตลดลง

		เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่งุ่มเกษตรกร	และกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง	-เกษตรกรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	-ราคาผลผลิตตกต่ำ -ไม่สามารถส่งออกได้ -สินค้าไม่ได้มาตรฐาน	-ล้งรับซื้อได้น้อยลง -ผลผลิตในประเทศล้นตลาด -ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ	-ผลผลิตราคาต่ำเนื่องจากต้องเร่งระบายผลผลิต -ผู้บริโภคได้รับสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน
	ปัญหา Pain point	-มีผลผลิตต่อหน่วยไม่มาก -สินค้าส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับมาตรฐาน GAP -ราคาผลผลิตตกต่ำ	-ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด -ไม่สามารถส่งออกสินค้าไปต่างประเทศได้	-ผลผลิตในประเทศล้นตลาด -ราคาผลผลิตตกต่ำ -ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	-เพิ่มการจัดการสวนที่เข้มข้นขึ้นพร้อมการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วย -จัดการกระบวนการผลิตตามมาตรฐาน GAP	-สินค้ามีมาตรฐาน GAP รับรอง -ล้งรับซื้อผลผลิตมากขึ้น -ส่งออกผลผลิตได้	-ผลผลิตมีมาตรฐานและราคาสูงขึ้น -ผลผลิตไม่ล้นตลาดในประเทศ

บทที่ 3

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

1. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ 53 แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการผลิตทุเรียนตามมาตรฐาน GAP
2. ชื่อแผนงาน	แผนงานการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตร
3. แนวทางการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพศักยภาพเกษตรกรและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
4. หลักการและเหตุผล	ทุเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าทางการตลาดที่สูง และเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดสตูลเริ่มให้ความสนใจหันมาเพาะปลูกทุเรียนกันเพิ่มมากขึ้น แต่เกษตรกรเป็นเกษตรกรรายใหม่ที่ยังขาดประสบการณ์และองค์ความรู้ในการบริหารจัดการและการผลิต เพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าวจึงส่งเสริมและนำองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีร่วมกับการผลิตทุเรียนในระบบมาตรฐาน GAP ให้กับเกษตรกรนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตอีกทั้งผลผลิตที่ได้มีมาตรฐาน ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรในภาพรวมเพิ่มสูงขึ้น
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	1.เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร 2.เพิ่มผลผลิตให้กับพืชเศรษฐกิจ 3.ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน

6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	1.เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการจัดการสวนทุเรียนตามมาตรฐาน GAP 2.ต้นทุนการใช้จ่ายลดลงเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 3.เกษตรกรได้รับการตรวจวิเคราะห์ดิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของผู้เข้าร่วมโครงการ 4.เกษตรกรที่ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของผู้เข้าร่วมโครงการ 5.มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อจัดซื้อปัจจัยการผลิต อย่างน้อย 1 กลุ่ม
7. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
8. กิจกรรมหลัก	1.ฝึกอบรมการจัดการสวนทุเรียนคุณภาพ 2.ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต 3.การตรวจวิเคราะห์ดินและใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
9. หน่วยงานดำเนินการ	กรมส่งเสริมการเกษตร และภาคีเครือข่าย
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	2570 - 2572
11. งบประมาณ	1 แสนบาท แหล่งที่มาของงบ กรมส่งเสริมการเกษตร
12. ผลผลิต (Output)	1.เกษตรกรสวนทุเรียนในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล เข้าร่วมอบรมและได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการสวนทุเรียนคุณภาพ 2.มีการตรวจวิเคราะห์ดินและจัดทำคำแนะนำการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้แก่เกษตรกร 3.มีการจัดตั้งหรือพัฒนากลุ่มเกษตรกรเพื่อร่วมกันจัดซื้อปัจจัยการผลิต

13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1.เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการสวนทุเรียนอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน GAP 2.ต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะค่าปุ๋ย ลดลงจากการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและการรวมกลุ่มจัดซื้อ 3.ผลผลิตสวนทุเรียนต่อหน่วยเพิ่มสูงขึ้น 4.เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตสูงขึ้น
---	--

ชื่อโครงการส่งเสริมการทำนาโดยใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

1. หลักการและเหตุผล

อำเภอเมืองสตูลมีพื้นที่ปลูกข้าวเกษตรกรรมส่วนใหญ่นิยมใช้พันธุ์พื้นเมืองในการเพาะปลูกทำให้มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ สาเหตุเนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวไม่มีความรู้ความเข้าใจในการคัดเลือกและผลิตเมล็ดพันธุ์ดีไว้ใช้ ประกอบกับปัจจุบันมีการระบาดของศัตรูพืช เช่น หนอน หอยเชอร์รี่ และ โรคและแมลงต่างๆ เป็นต้น ดังนั้นการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี มีคุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มช่วยเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดีเป็นอีกหนทางหนึ่งเพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่สูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการผลิตข้าวคุณภาพตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
2. เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์
3. เพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรในการคัดเลือกและผลิตเมล็ดพันธุ์ดีไว้ใช้
4. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพเพื่อเพิ่มผลผลิต
5. เพื่อส่งเสริมความรู้ให้เกษตรกรในการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี

3. เป้าหมาย

สมาชิกนาแปลงใหญ่ หมู่ที่ 3 ตำบลเกตุรี อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 50 ราย พื้นที่ 100 ไร่

สมาชิกนาแปลงใหญ่ หมู่ที่ 3 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 50 ราย พื้นที่ 100 ไร่

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนสิงหาคม 2562 – กันยายน 2564

5. พื้นที่ดำเนินการ

- หมู่ที่ 3 - ตำบลเกตุรี อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
- หมู่ที่ 3 - ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

6. กิจกรรม

- กิจกรรมอบรมให้ความรู้การผลิตข้าวตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
- กิจกรรม จัดทำแปลงผลิตข้าวคุณภาพดี

7. วิธีการดำเนินงาน

- กิจกรรมอบรมให้ความรู้การผลิตข้าวตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 50 ราย เข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้การผลิตข้าวตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP ประโยชน์ของการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี, การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไว้ในฤดูกาลถัดไปและวิธีการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
- กิจกรรม จัดทำแปลงผลิตข้าวคุณภาพดี
สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย

8. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน 50,000 บาท

- กิจกรรมอบรมให้ความรู้การผลิตข้าวตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
จำนวน 15,000 บาท

1. อบรมการผลิตข้าวตามมาตรฐานฯ จำนวน 50 รายๆ ละ 200 บาท เป็นเงิน 10,000

บาท

2. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 6 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 3,600 บาท

3. ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน 1,400 บาท

- กิจกรรม จัดทำแปลงผลิตข้าวคุณภาพดี 35,000 บาท

1. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย พื้นที่ 100 ไร่
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 50,000 บาท

หมายเหตุ สามารถจ่ายได้ทุกรายการ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรมีความรู้ด้านการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
2. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรสูงขึ้น
3. เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีไว้ในฤดูกาลถัดไป
4. เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน

ตัวชี้วัดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

เกษตรกรเป้าหมาย 50 ราย ได้รับการส่งเสริมจากการอบรมให้ความรู้ตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และร้อยละ 70 ได้รับการประเมินแปลงต้นแล้วผ่านพร้อมจะยื่นขอการรับรองตามระบบมาตรฐาน GAP

ชื่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงเพิ่มรายได้ในสวนปาล์มน้ำมัน

1. หลักการและเหตุผล

ประชาชนอำเภอเมืองสตูล ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น การทำนา ทำสวนยางพารา ทำสวนปาล์ม น้ำมัน เลี้ยงสัตว์ การปลูกไม้ผลฯ แต่เนื่องจากในสภาวะปาล์มน้ำมันราคาตกต่ำ การส่งเสริมเกษตรกรชาวสวนปาล์มให้มีกิจกรรมเสริมรายได้อื่นๆ จะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

การเลี้ยงผึ้งโพรงถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เป็นการเสริมรายได้ในสวนปาล์ม น้ำมัน เนื่องจากมีแหล่งอาหารและ มีสภาพร่มเงาเหมาะต่อการอยู่อาศัยทำรังของผึ้ง ซึ่งเกษตรกรสามารถดำเนินการเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้อีกอาชีพหนึ่ง โดยการลงทุนการเลี้ยงผึ้งโพรงนั้นต่ำมากเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ นอกจากเกษตรกรจะได้รับผลผลิตน้ำผึ้งจากผึ้งโพรงโดยตรงแล้ว ยังได้รับผลผลิตทางอ้อมอีก โดยผึ้งโพรงสามารถช่วยผสมเกสรปาล์ม น้ำมันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเพิ่มผลผลิตปาล์ม น้ำมัน ส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม น้ำมัน
2. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงในสวนปาล์ม น้ำมัน
3. เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม น้ำมันมีคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้

3. เป้าหมาย

- สมาชิกแปลงใหญ่ปาล์ม น้ำมัน หมู่ที่ 1 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 30 ราย
- สมาชิกแปลงใหญ่ปาล์ม น้ำมัน หมู่ที่ - ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูลจังหวัดสตูล จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม 2562 – กันยายน 2563

5. พื้นที่ดำเนินการ

- หมู่ที่ 1 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
- หมู่ที่ 2 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูลจังหวัดสตูล

6. กิจกรรม

- กิจกรรม อบรมให้ความรู้การเลี้ยงผึ้งโพรง
- กิจกรรม ศึกษาดูงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงโพรงเป็นรายได้เสริม
- กิจกรรม จัดทำแปลงเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงเป็นรายได้เสริมในสวนปาล์มน้ำมัน

7. วิธีการดำเนินงาน

- กิจกรรมการอบรมให้ความรู้การเลี้ยงผึ้งโพรง

ประชาสัมพันธ์และคัดเลือกเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน กลุ่มละ 30 ราย รวมทั้งหมดจำนวน 60 ราย เข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้การเลี้ยงผึ้งโพรง

- กิจกรรมศึกษาดูงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงโพรงเป็นรายได้เสริม

นำเกษตรกรเป้าหมายศึกษาดูงานการเลี้ยงโพรงจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

- กิจกรรม จัดทำแปลงเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงเป็นรายได้เสริมในสวนปาล์มน้ำมัน

สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน 2 แปลง โดยให้แปลงเรียนรู้ของแปลงใหญ่ ปาล์มน้ำมันของแต่ละกลุ่มเป็นแปลงเรียนรู้

8. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน 110,000 บาท

- กิจกรรมอบรมให้ความรู้การเลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน 21,180 บาท

1. อบรมการเลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน 60 ราย ๆ ละ 200 บาท เป็นเงิน 12,000 บาท

2. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 2 ครั้ง ๆ ละ 6 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 7,200 บาท

3. ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน 1,980 บาท

- กิจกรรมศึกษาดูงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงโพรงเป็นรายได้เสริม 15,000 บาท

1. ค่าเช่าเหมารถตู้ จำนวน 2 คัน ๆ ละ 1,000 บาท เป็นเงิน 2,000 บาท

2. ค่าเบี้ยเลี้ยงเกษตรกร จำนวน 200 บาท x 60 ราย เป็นเงิน 12,000 บาท

3. ค่าตอบแทนวิทยากรและวิทยากรกระบวนการ เป็นเงิน 1,000 บาท

- กิจกรรม จัดทำแปลงเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงเป็นรายได้เสริมในสวนปาล์มน้ำมัน จำนวน 2 แปลง

สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงผึ้ง จำนวน 73,820 บาท

1. รั้งเลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน 2 แปลง ๆ ละ 15 รั้ง ๆ ละ 2,250 บาท เป็นเงิน 67,500 บาท

2. อุปกรณ์ในการเลี้ยงผึ้ง จำนวน 2 แปลง ๆ ละ 2 ชุด ๆ ละ 1,580 บาท เป็นเงิน 6,320 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 110,000 บาท

หมายเหตุ สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรได้รับความรู้การเลี้ยงผึ้งโพรง

2. เกษตรมีรายได้เสริมจากการเลี้ยงผึ้งโพรงและผลิตภัณฑ์จากผึ้งโพรง
3. เป็นการอนุรักษ์แมลงที่เป็นประโยชน์ในธรรมชาติ ช่วยผสมเกสร เพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน
4. มีเครือข่ายกลุ่มเลี้ยงผึ้งโพรง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. สมาชิกแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีรายได้เสริมจากการเลี้ยงผึ้งโพรงในสวนปาล์มน้ำมัน จำนวน 34,000 บาท/ครัวเรือน/ปี
2. สมาชิกแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล มีความรู้ ทักษะในการเลี้ยงผึ้งโพรง และสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดให้กับผู้สนใจได้

ชื่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

1. หลักการและเหตุผล

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นสถาบันเกษตรกรภายใต้การดูแลส่งเสริมสนับสนุนของกรมส่งเสริมการเกษตร มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ โดยส่งเสริมให้สตรีในภาคเกษตรในหมู่บ้าน ตำบลเดียวกันรวมตัวกันเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตามความสมัครใจ เพื่อให้ร่วมกันใช้พลังความคิด กำลังกาย กำลังทรัพย์ และจิตใจ ในการปรับปรุง ยกระดับฐานะของสังคมเกษตรให้ดีขึ้น เป็นผู้ประกอบการเกษตรมีความรู้ ด้านการผลิต การจัดการ สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ มีความรู้ด้านเคหกิจเกษตร ในการปรับปรุงความเป็นอยู่ของครอบครัว ให้ดีขึ้น เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ช่วยกันแก้ไขปัญหาสังคมและดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชน ให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น เกษตรกรต้องเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน กลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้เกษตรกรและชุมชนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไป สู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ การนำเอากระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม ในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด การนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และเทคโนโลยีการผลิตความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหาร รวมถึงสนับสนุนให้เกิดผู้นำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีความสามารถ เข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรกรอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเอง
2. เพื่อวางแผนพัฒนากลุ่มและการเชื่อมโยงเครือข่ายกิจกรรมกลุ่มแม่บ้านในอำเภอท่าแพ
3. พัฒนาความรู้และทักษะให้กับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ผ่านกระบวนการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ไปสู่กลุ่มแม่บ้านต้นแบบ

3. เป้าหมาย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน 4 กลุ่ม ๆ ละ 15 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม 2562 – กันยายน 2564

5. พื้นที่ดำเนินการ

ณ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล หมู่ที่ 2 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

6. กิจกรรม

กิจกรรมอบรมการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

7. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมอบรมการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

คัดเลือกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่มีศักยภาพ จำนวน 4 กลุ่ม ๆ ละ 15 ราย เข้าร่วมอบรมการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง โดยการวิเคราะห์ศักยภาพของตนเองและของกลุ่ม จัดทำแผนการเรียนรู้ แผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) รวมถึงเชื่อมโยงแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) สู่การจัดทำแผนกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่มให้มีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ

8. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน 15,000 บาท

1. อบรมการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ความเข้มแข็ง 60 ราย ๆ ละ 200 บาท

เป็นเงิน 12,000 บาท

2. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 3 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 1,800 บาท

3. ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน 1,200 บาท

รวมทั้งสิ้น 15,000 บาท

หมายเหตุ สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป้าหมายได้รับความรู้การพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสู่ความเข้มแข็ง

2. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป้าหมายเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรภายในอำเภอเดียวกัน

3. เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเอง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีการพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนงานในรูปแบบของการรวมกลุ่มและพัฒนาไปสู่เครือข่ายกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเอง จำนวน 60 ราย

2. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายลดลง มีการออมในครัวเรือนเพิ่มขึ้น และมีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนในกลุ่มของตนเองได้ อย่างน้อยร้อยละ 60

ชื่อโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

1. หลักการและเหตุผล

อำเภอเมืองสตูลมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน พบว่าวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นวิสาหกิจชุมชนขั้นพื้นฐาน เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพ แต่ไม่มีความเข้มแข็งเนื่องจากขาดความรู้และการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำเป็นต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ โดยการส่งเสริมสมาชิกวิสาหกิจชุมชนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาตนเอง ศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก และสามารถกำหนดแนวทางพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนากลุ่มสู่ความเข้มแข็ง มั่นคง และพึ่งพาตนเองได้

2. วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเอง
2. เพื่อวางแผนพัฒนากลุ่มและการเชื่อมโยงเครือข่ายกิจกรรมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองสตูล
3. พัฒนาความรู้และทักษะให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผ่านกระบวนการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถของกลุ่ม ไปสู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ

3. เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนจำนวน 4 กลุ่ม ๆ ละ 15 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม 2562 – กันยายน 2564

5. พื้นที่ดำเนินการ

ณ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล หมู่ที่ 2 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

6. กิจกรรม

กิจกรรมอบรมการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

7. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมอบรมการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็งแบบยั่งยืน

คัดเลือกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพ จำนวน 4 กลุ่ม ๆ ละ 15 ราย เข้าร่วมอบรมการพัฒนา กลุ่มสู่ความเข้มแข็ง โดยการวิเคราะห์ศักยภาพของตนเองและของกลุ่ม จัดทำแผนการเรียนรู้ แผนการ ดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) รวมถึงเชื่อมโยงแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP)

สู่การจัดทำแผนกิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่มให้มีความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนระดับอำเภอ

8. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน 15,000 บาท

1. อบรมการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง 60 ราย ๆ ละ 200 บาท เป็นเงิน 12,000 บาท
2. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 3 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 1,800 บาท
3. ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน 1,200 บาท

รวมทั้งสิ้น 15,000 บาท **หมายเหตุ สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป้าหมายได้รับความรู้การพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสู่ความเข้มแข็ง
2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป้าหมายเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนภายในอำเภอเดียวกัน
3. เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเอง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนงานในรูปแบบของการรวมกลุ่มและพัฒนาไปสู่เครือข่ายกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเอง จำนวน 60 ราย
2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายลดลง มีการออมในครัวเรือนเพิ่มขึ้น และมีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนในกลุ่มของตนเองได้ อย่างน้อยร้อยละ 60

ชื่อโครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

1. หลักการและเหตุผล

ประชาชนอำเภอเมืองสตูลส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น การทำนา ทำสวนยางพารา ทำสวนปาล์ม น้ำมัน เลี้ยงสัตว์ การปลูกไม้ผล ซึ่งการทำเกษตรส่วนใหญ่จะเป็นการทำเกษตรเชิงเดี่ยว มุ่งเน้นที่จะใช้ที่ดินในการผลิตแบบธรรมชาติเดิม ไปสู่การผลิตที่เร่งรัดปริมาณผลผลิตโดยใช้สารเคมีเป็นหลัก ส่งผลทำให้ดินมีเสื่อมสภาพในทางกลับกันการผลิตที่เน้นการใช้สารเคมี หรือปุ๋ยเคมี เพื่อสร้างปริมาณผลผลิตเพียงอย่างเดียว กลับเป็นการสร้างภาระหนี้สินให้กับเกษตรกร และกลับมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น เนื่องจากการทำลายโครงสร้างของดินส่งผลทำให้ดินมีสภาพเสื่อมโทรม การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์การปรับปรุงบำรุงดินเพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน โดยการใช้เศษวัชพืช กาก เส้นใยที่เหลือจากการเก็บเกี่ยว ผลผลิตของพืชผลทางการเกษตร และมูลสัตว์ เดิมกลับเข้าสู่พื้นที่เพื่อเพิ่มเนื้อดินให้กลับมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น มา ประกอบกับการเกษตรยุคปัจจุบัน เป็นยุคของเกษตรอินทรีย์ที่มุ่งเน้นการผลิตโดยลดการใช้สารเคมี มุ่งเน้นให้เกษตรกรหันกลับมาใช้อินทรีย์วัตถุ ที่มีอยู่ในพื้นที่และปล่อยให้สลายเป่า นำมาทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และน้ำส้มควันไม้ เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีฆ่าแมลงที่ทำให้เกิดต้นทุนการผลิตสูง รวมทั้งสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่ประชากรส่วนหนึ่งได้ให้ความสำคัญในอาหารปลอดภัย ปราศจากการตกค้างของสารเคมี ดังนั้นการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในภาคการเกษตร นอกจะเป็นการปรับปรุงบำรุงดินแล้ว ยังทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตด้านปุ๋ยเคมีอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ให้แก่เกษตรกร
2. เพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรในการจัดการดินปุ๋ยในแปลงปลูกพืช
3. เพื่อส่งเสริมลดต้นทุนการผลิต
4. เพื่อส่งเสริมการเพิ่มผลผลิต
5. เพื่อเพิ่มธาตุอาหารและความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน

3. เป้าหมาย

- สมาชิกแปลงใหญ่ปาล์ม น้ำมัน ตำบลควนโพธิ์ หมู่ที่ 1 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 30 ราย
- สมาชิกแปลงใหญ่ปาล์ม น้ำมัน ตำบลคลองขุด หมู่ที่ 2 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม 2562 – กันยายน 2564

5. พื้นที่ดำเนินการ

- อาคารเอนกประสงค์แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลควนโพธิ์ หมู่ที่ 1 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูลจังหวัดสตูล
- อาคารเอนกประสงค์แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันตำบลคลองขุด หมู่ที่ - ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูลจังหวัดสตูล

6. กิจกรรม

- กิจกรรมอบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
- กิจกรรม จัดทำแปลงเรียนรู้การใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุน

7. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม อบรมให้ความรู้การผลิตอินทรีย์

ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย กลุ่มละ 30 ราย รวมทั้งหมด จำนวน 90 ราย เข้ารับการอบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เนื้อหาบรรยายในการจัดอบรมได้แก่ ประโยชน์การผลิตอินทรีย์ ขั้นตอนการดำเนินการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ และการนำไปใช้

กิจกรรม สนับสนุนปัจจัยการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ

ดำเนินการจัดซื้อวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ให้แปลงเรียนรู้แต่ละกลุ่ม

8. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน 60,000 บาท

กิจกรรม อบรมให้ความรู้การผลิตอินทรีย์ จำนวน 30,000 บาท

1. อบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 90 ราย ๆ ละ 200 บาท เป็นเงิน 18,000 บาท
2. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 3 ครั้ง ๆ ละ 6 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 10,800 บาท
3. ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน 1,200 บาท

กิจกรรม สนับสนุนปัจจัยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 3 แปลง ๆ ละ 10,000 บาท เป็นเงิน 30,000 บาท

หมายเหตุ สามารถจ่ายได้ทุกรายการ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรมีความรู้ด้านการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
2. เกษตรกรมีปุ๋ยหมักชีวภาพไว้ใช้ในครัวเรือนลดการใช้ปุ๋ยเคมี
3. ดินมีความเหมาะสมในการปลูกพืชมีความอุดมสมบูรณ์
4. เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน

ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรเป้าหมาย ที่เข้ารับการอบรม ได้รับความรู้ความเข้าใจในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ไม่น้อยกว่า 90 คน
2. สามารถลดต้นทุนการผลิตในแปลงเรียนรู้ได้ 20 %

ชื่อโครงการส่งเสริมการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

1. หลักการและเหตุผล

ประชาชนอำเภอเมืองสตูล ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น การทำนา ทำสวนยางพารา ทำสวนปาล์ม น้ำมัน เลี้ยงสัตว์ การปลูกไม้ผล ซึ่งปัญหาที่เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบคือ ต้นทุนการผลิตสูง แต่รายได้จากผลผลิตต่ำ สาเหตุมาจากเกษตรกรขาดความรู้ในการวิเคราะห์ดินและการใส่ปุ๋ยตามความต้องการของพืช ประกอบกับดินในแปลงปลูกพืชผ่านการใส่ปุ๋ยมาอย่างยาวนาน ส่งผลให้ดินมีธาตุอาหารและความอุดมสมบูรณ์ต่ำและเกษตรกรใส่ปุ๋ยตามความเชื่อเดิมๆ โดยไม่ได้ทราบถึงชุดข้อมูลดินในการทำการเกษตรของตนเอง ดังนั้นการส่งเสริมการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์และมีการใช้ปุ๋ยเคมีในแปลงปลูกพืชที่ถูกต้อง ตรงตามความต้องการของธาตุอาหารที่พืชต้องการ เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่สูงขึ้นและลดต้นทุนในการใช้เคมีลดลง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้แก่เกษตรกร
2. เพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรในการจัดการดินปุ๋ยในแปลงปลูกพืช
3. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตโดยการใส่ปุ๋ยที่มีธาตุอาหารตรงตามความต้องการของพืช
4. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่
5. เพื่อส่งเสริมความรู้ให้เกษตรกรในใส่ปุ๋ยเพิ่มธาตุอาหารแก่ดิน

3. เป้าหมาย

- สมาชิกแปลงใหญ่ปาล์ม น้ำมัน ตำบลควนโพธิ์ หมู่ที่ 1 ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 30 ราย
- สมาชิกแปลงใหญ่ปาล์ม น้ำมัน ตำบลคลองขุด หมู่ที่ 2 - ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนตุลาคม 2562 – กันยายน 2564

5. พื้นที่ดำเนินการ

ณ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล หมู่ที่ 2 ตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

6. กิจกรรม

- กิจกรรมอบรมการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- กิจกรรม สนับสนุนชุดตรวจสอบค่า เอ็น เค และกรด-ด่างของดิน

7. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม อบรมให้ความรู้การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ดำเนินการคัดเลือกสมาชิกกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย กลุ่มละ 30 ราย รวมทั้งหมด จำนวน 90 ราย เข้ารับการอบรมให้ความรู้การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เนื้อหาบรรยายในการจัดอบรมได้แก่ ประโยชน์ของการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน, ขั้นตอนการดำเนินการเก็บตัวอย่างดิน, การวิเคราะห์ดินโดยใช้ชุดตรวจสอบค่า เอ็น เค และกรด-ด่างของดินและการนำข้อมูลดินที่ได้มาใช้

กิจกรรม สนับสนุนชุดตรวจสอบค่า เอ็น พี เค และกรด-ด่างของดิน ให้แปลงเรียนรู้ จำนวน 3 แปลง แปลงละ 1 ชุด

8. งบประมาณ

งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน 45,000 บาท

กิจกรรม อบรมให้ความรู้การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

1. อบรมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน จำนวน 90 ราย ๆ ละ 200 บาท เป็นเงิน 18,000 บาท
2. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 3 ครั้ง ๆ ละ 6 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 10,800 บาท
3. ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน 1,365 บาท

กิจกรรม สนับสนุนชุดตรวจสอบค่า เอ็น พี เค และกรด-ด่างของดิน ให้แปลงเรียนรู้ จำนวน 3 แปลง ๆ ละ 1 ชุด

1. ชุดตรวจสอบค่า เอ็น พี เค และกรด-ด่างของดิน 50 ตัวอย่าง จำนวน 3 ชุด ๆ ละ 4,945 บาท เป็นเงิน 14,835 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 45,000 บาท

หมายเหตุ สามารถถัวจ่ายได้ทุกรายการ

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรมีความรู้ด้านการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
2. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรสูงขึ้น
3. ดินมีความเหมาะสมในการปลูกพืชมีความอุดมสมบูรณ์
4. เกษตรกรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบยั่งยืน

ความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรเป้าหมาย ที่เข้ารับการอบรม ได้รับความรู้ความเข้าใจ ในใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ไม่น้อยกว่า 90 คน
2. สามารถลดต้นทุนการผลิตในแปลงเรียนรู้ได้ 20 %

ชื่อโครงการส่งเสริมการทำนาโดยใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดี

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวส่วนใหญ่ในอำเภอเมืองสตูลนิยมปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองส่งผลให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ และไม่มีความรู้ในการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดีและปรับปรุงพันธุ์ข้าวเพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และรายได้ของเกษตรกรให้เพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางด้านอาหารที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์และผลิตข้าวพันธุ์ดี

3. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี พ.ศ. 2566-2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลควนโพธิ์/ตำบลเกตรี/ตำบลบ้านควน/ตำบลฉลุง/

ตำบลเจ๊ะบิลัง/ตำบลเกาะสาหร่าย

6. กิจกรรม

1.อบรมให้ความรู้ในการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์และการผลิตข้าวสู่มาตรฐาน GAP

2.จัดทำแปลงผลิตข้าวคุณภาพดี

7. วิธีการดำเนินงาน

-

8. งบประมาณ

-2,400,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

-เกษตรกรได้บริโภคผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพ

-เสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในพื้นที่

ชื่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

1. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมืองสตูลส่วนใหญ่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลักได้แก่ ข้าว,ยางพารา,ปาล์มน้ำมัน เนื่องด้วยสถานการณ์ราคาผลผลิตในท้องตลาดมีราคาตกต่ำส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง จึงต้องมีการสร้างอาชีพเสริมให้แก่เกษตรกร โดยส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงผึ้งโพรงร่วมกับการปลูกพืชหลักเพื่อเป็นช่องทางในการสร้างอาชีพเสริมและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกช่องทางหนึ่ง

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากราคาผลผลิตที่ตกต่ำ

3. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี พ.ศ. 2566-2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเมืองสตูล

6. กิจกรรม

- 1.อบรมการเลี้ยงผึ้งโพรง
- 2.สนับสนุนปัจจัยการเลี้ยงผึ้งโพรง
- 3.จัดทำศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงผึ้งโพรงในแปลงพืชเศรษฐกิจ

7. วิธีการดำเนินงาน

-

8. งบประมาณ

-7,200,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการปลูกพืชเศรษฐกิจ
- มีน้ำผึ้งไว้บริโภคและจำหน่ายภายในครัวเรือน
- เสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในพื้นที่

ชื่อโครงการส่งเสริมการปลูกพืชร่วมยางพารา

1. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมืองสตูลส่วนใหญ่ปลูกยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักเนื่องด้วยสถานการณ์ราคาผลผลิตในท้องตลาดมีราคาตกต่ำส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง จึงต้องมีการส่งเสริมการปลูกพืชชนิดใหม่ที่สามารถปลูกร่วมกับแปลงยางพาราได้ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้เสริมให้แก่เกษตรกรเพิ่มเติมจากการปลูกพืชหลักอีกทั้งยังเป็นการสร้างพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ที่สามารถปลูกร่วมกับยางพาราได้

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากราคาผลผลิตที่ตกต่ำและสร้างพืชเศรษฐกิจตัวใหม่

3. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี พ.ศ. 2566-2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเมืองสตูล

6. กิจกรรม

- 1.อบรมหลักการการปลูกพืชร่วมยางพารา
- 2.สนับสนุนปัจจัยในการปลูกพืชร่วมยางพารา
- 3.จัดทำศูนย์เรียนรู้การปลูกพืชร่วมยางพารา

7. วิธีการดำเนินงาน

-

8. งบประมาณ

-9,600,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการปลูกพืชเศรษฐกิจ
- เสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในพื้นที่

ชื่อโครงการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพไม้ผล

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากพื้นที่อำเภอเมืองสตูล มีแปลงไม้ผลอยู่เป็นจำนวนมากประกอบกับราคาผลผลิตไม้ผลในปัจจุบันมีมูลค่าสูงและเป็นที่ต้องการของตลาดจึงต้องมีการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดและสร้างมาตรฐานให้แก่สินค้าเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคและเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลให้มีความอยู่ดีกินดี

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล
- เพื่อเพิ่มคุณภาพและมูลค่าผลผลิตไม้ผล
- เพื่อสร้างมาตรฐานในการผลิตไม้ผล

3. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี พ.ศ. 2566-2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเมืองสตูล

6. กิจกรรม

- 1.อบรมการจัดการแปลงไม้ผลและการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว
- 2.สนับสนุนปัจจัยการผลิตไม้ผลคุณภาพ
- 3.อบรมการการผลิตไม้ผลสู่มาตรฐาน GAP
- 4.จัดทำศูนย์เรียนรู้การผลิตไม้ผลคุณภาพ

7. วิธีการดำเนินงาน

-

8. งบประมาณ

-12,000,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการปลูกไม้ผล

ชื่อโครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัย

1. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมืองสตูลมีเกษตรกรที่ปลูกพืชผักเพื่อส่งขายเป็นอาชีพหลักอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ชุมชนเมืองซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดเป็นอย่างมาก เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคและได้มาตรฐานปลอดภัยในการบริโภค จึงได้มีการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP เพื่อให้ผลผลิตปลอดภัยและเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตสร้างมาตรฐานและรายได้ที่มั่นคงให้แก่เกษตรกร

2. วัตถุประสงค์

- สร้างรายได้ที่มั่นคงให้แก่เกษตรกร
- สร้างมาตรฐานในการผลิตผัก
- เพิ่มมูลค่าผลผลิต

3. เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้ปลูกผักในพื้นที่อำเภอเมืองสตูล

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี พ.ศ. 2566-2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเมืองสตูล

6. กิจกรรม

- 1.อบรมการผลิตผักปลอดภัย
- 2.สนับสนุนปัจจัยการผลิตผักปลอดภัย
- 3.อบรมการการผลิตผักสู่มาตรฐาน GAP
- 4.จัดทำศูนย์เรียนรู้การผลิตผักปลอดภัย
7. วิธีการดำเนินงาน

-

8. งบประมาณ

-14,400,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิตผักปลอดภัย
- ผลผลิตมีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- สร้างมาตรฐานในการผลิตผัก

ชื่อโครงการอนุรักษ์และพัฒนาการผลิตข้าวพื้นเมืองปลอดภัยเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหาร อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

1. หลักการและเหตุผล

ข้าวพื้นเมืองเป็นพืชอาหารที่มีความสำคัญยิ่งในมิติของความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถปลูกแบบปลอดภัย โดยกระบวนการผลิตไม่ต้องพึ่งพาสารเคมีหรือพึ่งพาเพียงเล็กน้อยปลอดภัยต่อผู้บริโภค เนื่องจากมีความต้านทานต่อโรคและแมลง ซึ่งเป็นพื้นฐานของพืชพื้นเมือง ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น รวมทั้งสถานการณ์ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ทั้งสภาพการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัจจัยการผลิตพืช ดังนั้น การอนุรักษ์และพัฒนาการผลิตข้าวพื้นเมือง น่าจะเป็นคำตอบสำคัญของความมั่นคงทางด้านอาหารปลอดภัย การเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้ข้าวพื้นเมืองเป็นสินค้ามาตรฐานขยายไปสู่ผู้บริโภคได้มากขึ้นภายใต้ตราสินค้าของชุมชน และเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนเกี่ยวกับวิถีข้าวพื้นเมืองสร้างความสัมพันธ์ ความสามัคคีให้เกิดขึ้นในชุมชน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

2. วัตถุประสงค์

- เพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองให้คงอยู่คู่กับชุมชนสืบไป
- เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวพื้นเมืองสมัยใหม่ให้กับเกษตรกร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองให้ได้มาตรฐานและปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- เพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยการเพิ่มมูลค่าข้าวสายพันธุ์พื้นเมืองในลักษณะของการแปรรูปและพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด
- เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้การผลิตข้าวพื้นเมืองปลอดภัยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี พ.ศ. 2566-2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเมืองสตูล

6. กิจกรรม

1. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินเพื่อการปลูกข้าวพื้นเมืองปลอดภัย งบประมาณ 53,800 บาท
2. การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน(integrated pest management : IPM) งบประมาณ 66,840 บาท
3. การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนการผลิตข้าวพื้นเมืองและพืชหลังนา

7. วิธีการดำเนินงาน

-

8. งบประมาณ

-42,000,000 บาท

. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

-เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมได้รับองค์ความรู้ในการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองและนำไปปรับใช้ในพื้นที่

ชื่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง

1. หลักการและเหตุผล

ชันโรงเป็นแมลงเศรษฐกิจที่เลี้ยงง่ายและเหมาะสมกับพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งน้ำผึ้งของชันโรงถึงแม้จะให้ผลผลิตน้อยกว่าผึ้งโพรง แต่มีราคาที่สูงกว่า อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเลี้ยงชันโรงสามารถเป็นอาชีพเสริมอย่างหนึ่งให้กับเกษตรกรสามารถสร้างรายได้และ ช่วยในการผสมเกสรให้แก่พืชเศรษฐกิจ เช่น ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และอื่นๆส่งผลให้การติดผลดีขึ้นทำให้ผลผลิตเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วยเกษตรกรมีรายได้เพิ่มสูงขึ้นมีคุณภาพชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับเกษตรกร
- เพื่อเพิ่มผลผลิตให้กับพืชเศรษฐกิจ
- เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี พ.ศ. 2566-2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเมืองสตูล

6. กิจกรรม

1. การฝึกอบรมและดูงาน งบประมาณ 25,600 บาท
2. จัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ในการทำรังชันโรง งบประมาณ 86,180 บาท

7. วิธีการดำเนินงาน

-

8. งบประมาณ

-111,780 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. ผลิตชันโรงได้ไม่น้อยกว่า 600 ลัง
2. ผลผลิตน้ำผึ้งชันโรง 300 กิโลกรัม/ปี
3. มีรายได้จากการจำหน่ายน้ำผึ้งชันโรงจำนวน 300,000 บาท/ปี (กิโลกรัมละ 1,000 บาท)

ชื่อโครงการส่งเสริมการผลิตทุเรียนตามมาตรฐาน GAP

1. หลักการและเหตุผล

ทุเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีมูลค่าทางการตลาดที่สูง และเกษตรกรกรในพื้นที่จังหวัดสตูลเริ่มให้ความสนใจหันมาเพาะปลูกทุเรียนกันเพิ่มมากขึ้น แต่เกษตรกรเป็นเกษตรกรรายใหม่ที่ยังขาดประสบการณ์และองค์ความรู้ในการบริหารจัดการและการผลิต เพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าวจึงส่งเสริมและนำองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีร่วมกับการผลิตทุเรียนในระบบมาตรฐาน GAP ให้กับเกษตรกรนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตอีกทั้งผลผลิตมีมาตรฐาน ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรในภาพรวมเพิ่มสูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นรายได้ให้กับเกษตรกร
- เพื่อเพิ่มผลผลิตให้กับพืชเศรษฐกิจ
- เพื่อผลผลิตมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นและมีคุณภาพได้มาตรฐาน

4. ระยะเวลาดำเนินงาน

ปี พ.ศ. 2569-2571

5. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอเมืองสตูล

6. กิจกรรม

1. การฝึกอบรมและดูงาน งบประมาณ 25,600 บาท
2. จัดซื้อวัสดุและอุปกรณ์ในการตรวจค่าวิเคราะห์ดินงบประมาณ 86,180 บาท

7. วิธีการดำเนินงาน

-

8. งบประมาณ

-111,780 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. เกษตรกรมรรายได้สุทธิเพิ่มสูงขึ้นจากเดิม

บรรณานุกรม

ภาพขอบเขตอำเภอเมืองสตูล. สำนักงานจังหวัดสตูล ศาลากลางจังหวัดสตูล : เว็บไซต์จังหวัดสตูล, 2568

เขตการปกครองอำเภอเมืองสตูล. ที่ว่าการปกครองอำเภอเมืองสตูล อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล, 2568

แผนที่แสดงป่าไม้อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล. (2568) [ออนไลน์]..

สภาพพื้นที่ ความลาดชันของอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล. (2568) [ออนไลน์]. <https://agri-map-online.moac.go.th/>.

ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน. สำนักงานพัฒนาที่ดินสตูล กรมพัฒนาที่ดิน, 2565

พื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล. (2568) [ออนไลน์]. <https://agri-map-online.moac.go.th/>.

สภาพอากาศ. กรมอุตุนิยมวิทยา. (2568) [ออนไลน์]. <https://www.tmd.go.th/index.php>.

เส้นทางคมนาคม. ที่ว่าการปกครองอำเภอเมืองสตูล อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล, 2565

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมอำเภอเมืองสตูล. (2568) [ออนไลน์]. <https://agri-map-online.moac.go.th/>.

ข้อมูลการเกษตรอำเภอเมืองสตูล. สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล. กรมส่งเสริมการเกษตร, 2568

ข้อมูลด้านสัตว์. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสตูล. กรมส่งเสริมการเกษตร, 2568

ข้อมูลด้านประมง. ประมงอำเภอเมืองสตูล. กรมประมง, 2568

ข้อมูลเกษตรกร. ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร. (2568) [ออนไลน์].

<http://www.farmer.doae.go.th/>.

กลุ่มผู้ผลิตและผู้ประกอบการ OTOP. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสตูล. กรมส่งเสริมการเกษตร. 2568.

ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสตูล., สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล. 2568.

ข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่อำเภอเมืองสตูล. สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล กรมส่งเสริมการเกษตร, 2568.

ทรัพยากรดิน. (2568) [ออนไลน์]. <https://agri-map-online.moac.go.th/>.

เขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ)สำหรับปลูกพืช. (2568) [ออนไลน์]. <https://agri-map-online.moac.go.th/>

ต้นทุนการผลิตพืช. สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล กรมส่งเสริมการเกษตร, 2568.

เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่. สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสตูล กรมส่งเสริมการเกษตร, 2568